

Onderwerp
Jaarstukken IPO 2022

Kern mededeling:

De jaarstukken van de vereniging IPO (IPO Den Haag en BIJ12) zijn beschikbaar gesteld. Het IPO Bestuur heeft tijdens een extra vergadering op 31 mei 2023 de Jaarstukken vastgesteld. Met de Jaarstukken legt het IPO-Bestuur verantwoording af aan de Algemene Vergadering. De Jaarstukken worden ter goedkeuring voorgelegd aan de AV met een positief financieel resultaat van € 3,85 miljoen na bestemming. Dit bedrag bestaat uit 2 onderdelen: een restantbedrag van het onderdeel IPO-bureau (Den Haag) en een restantbedrag uit het onderdeel BIJ12. Het restantbedrag voor het onderdeel IPO den Haag ad € 1,88 miljoen wordt overeenkomstig de verdeelsleutels die voor het jaar 2022 van toepassing zijn terugbetaald aan de twaalf provincies. BIJ12 heeft een resultaat van € 1,77 miljoen, die volgens de diverse verdeelsleutels wordt gerestitueerd aan de provincies. Naast dat er voor € 3,85 mln. aan middelen gerestitueerd wordt aan de 12 provincies, schuift er voor € 1,65 miljoen aan middelen door naar 2023 (implementatie Omgevingswet en IDA-projecten).

Wij zien geen aanleiding om wensen en opvattingen mee te geven aan de afgevaardigde leden van de Algemene Vergadering.

Mededeling:

Proces

Gelet op het voorstel tot goedkeuring in de Algemene Vergadering (AV) worden deze stukken voorgelegd aan Provinciale Staten. De afgevaardigde leden van Provinciale Staten voor de AV kunnen wensen dan wel opvattingen van de staten meenemen om deze ter vergadering op 27 juni 2023 in te brengen. Daartoe dient de agendering en bespreking van deze Mededeling in de Statencommissie. Deze bespreking kan zowel beeldvormend als oordeelsvormend zijn. In de stukken zien wij daarvoor echter geen aanleiding.

Financieel

Het jaar 2022 is positief afgesloten en de Jaarrekening laat een resultaat zien van € 3,85 miljoen. Daarnaast wordt bij IPO Den Haag een aantal meerjarige projecten doorgeschoven naar dit jaar 2023, ter grootte van € 1,65 miljoen. Dit betreft implementatie van de Omgevingswet en IDA-projecten. Het resultaatbedrag wordt gerestitueerd aan de provincies. De accountant heeft aangegeven een goedkeurende verklaring af te geven. Deze wordt aangeboden aan de Algemene Vergadering bij het voorstel tot goedkeuring van de Jaarstukken op 27 juni 2023.

Algemene ontwikkelingen IPO

De tendens dat de provincies op diverse terreinen gesprekspartner zijn voor het Rijk wordt zichtbaar in deze verantwoording. Er is inzet gepleegd op nieuwe en actuele ontwikkelingen en thema's, zowel landelijke als Europese ontwikkelingen. Dit vraagt om extra inspanningen, terwijl resultaten van dergelijke inzet moeilijk te bepalen zijn. Bijvoorbeeld omdat de rol en positie van de provincie zich ontwikkelt.

Inhoudelijk kenmerkt 2022 zich deels door coronamaatregelen en inflatie, mede door de energiekostenstijging. Dit is veroorzaakt door de oorlog in Oekraïne. Aan dergelijke thema's is extra aandacht besteed, hoewel dat niet direct kan worden verantwoord in de stukken. Daarnaast is inzet gepleegd op andere thema's zoals

Registratienummer

3124143

Datum

30 mei 2023

Afdeling/Bureau

EBES

Openbaarheid

Openbaar

Portefeuillehouder

Fackeldey, J.A.

Ter kennisname aan PS en
burgerleden

Mededeling

Bladnummer

2

Registratienummer

3124143

de Asieldeal, volkshuisvesting, financiële verhoudingen, de invoering van de Omgevingswet, stikstofvraagstukken, klimaat en energie, toegankelijkheid van cultuur en erfgoed. Ook is een nieuwe directeur geworven. Deze directeur heeft de opdracht de voorstellen voor de organisatorische ontwikkeling van het IPO vorm te geven op basis van het AEF-rapport over de effectiviteit en het aanbrengen van focus.

Programmaverantwoording 2022 IPO bureau

Per programma is een stoplichtenrapportage op de output opgenomen. Daarbij worden de verschillen toegelicht en onderbouwd. Op een aantal onderdelen wordt aangegeven dat resultaten (nog) niet zijn bereikt (rood of oranje). In enkele gevallen is daartoe bestuurlijk bewust gekozen. Daarvoor kan extra aandacht worden gevraagd of een andere benadering worden overwogen. Van de inhoudelijke rapportages kan kennis worden genomen. Financieel zijn de afwijkingen op dergelijke onderdelen beperkt. Dergelijke onderwerpen komen in het algemeen in 2023 terug. De belangrijkste afwijkingen zijn te vinden in de programma's Ruimtelijke ontwikkeling (ROWW), Vitaal Platteland en Kwaliteit Openbaar Bestuur.

Uitvoering taken door BIJ12

Bij de uitvoering van haar taken is de uitvoeringsorganisatie BIJ12 binnen de haar beschikbaar gestelde middelen gebleven. Voorgesteld wordt de provincies ruim € 1,9 terug te betalen (het resultaat € 1,77 plus een bedrag uit een reserve). De organisatie is gegroeid; daarom moest worden geïnvesteerd in verbeteringen en versterking van de bedrijfsvoering. Het aantal inhuur is verminderd en het aantal vaste medewerkers is toegenomen.

Zoals bij de besprekingen van de Voorjaarsnota 2023 en de Kaderbrief 2024 aan de orde is gesteld is extra capaciteit besteed aan de ontwikkelingen van de toegenomen faunaschade en de aandacht voor de wolf (wolvenplan, monitoring, communicatie, afstemming). Onderwerpen als stikstof en natuurinformatie en -monitoring, natuurbeheer en fauna hebben landelijk betekenis. In het algemeen is monitoring en informatieverzameling een aandachtspunt waarbij provincies gezamenlijk kunnen optrekken. Ook schade door drugsafvaldumpingen heeft in 2022 inzet gevraagd.

De Jaarstukken van IPO-bureau en IPO BIJ12 worden steeds beter geïntegreerd. Gelet op de gepresenteerde Jaarstukken en de verantwoording die daarbij is afgelegd op de inhoudelijke programma's zien wij geen aanleiding wensen en opvattingen kenbaar te maken. Aan de afgevaardigde leden van de Algemene Vergadering kan worden meegegeven dat ingestemd wordt met de Jaarstukken IPO.

Aandachtspunten

Voor de bespreking in de Statencommissie EMS zijn mogelijke aandachtspunten:

- Zijn er ontwikkelingen in de samenwerking tussen de provincies en binnen het IPO, de Jaarstukken van het IPO in het algemeen die aanleiding geven tot aandachtspunten, wensen of opvattingen die u aan de afgevaardigde PS leden naar de vergadering van de Algemene Vergadering wilt meegeven?
- Zijn er inhoudelijke onderwerpen of programmaonderdelen waarover u in het kader van verantwoording opmerkingen over wilt maken?

Bijlagen

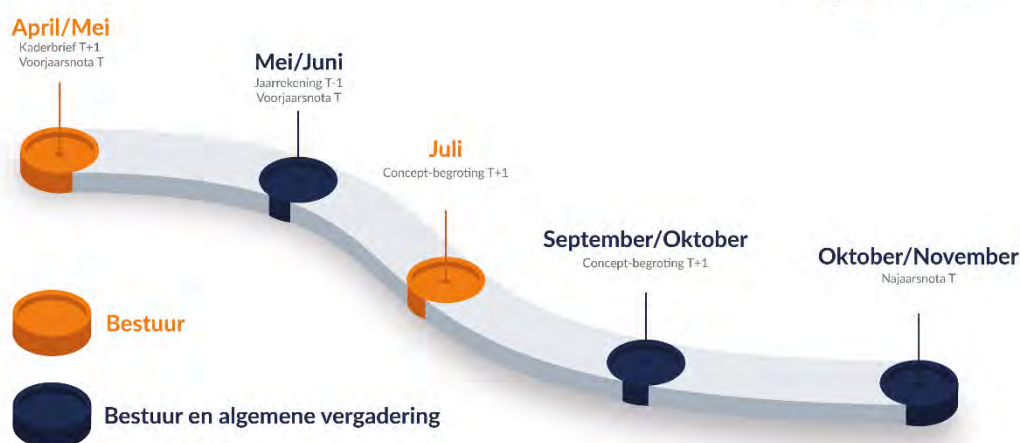
Naam bijlage:	eDocs nummer:	Openbaar in de zin van de Woo (ja/nee aangeven)
Oplegnotitie Jaarstukken 2022 IPO	3122484	Ja
Jaarverslag 2022 IPO bureau	3122117	Ja
Jaarverslag 2022 IPO BIJ 12	3122115	Ja
Geconsolideerde Jaarrekening 2022 IPO Vereniging	3122113	Ja

Op 31 mei 2023
Agendapunt 2

Datum	31 mei 2023
Portefeuillehouder	Nelleke Vedelaar
Inlichtingen bij	Wilco Kras
Telefoon	[REDACTED]
Onderwerp	Jaarstukken 2022

Kern van het onderwerp

De Planning & Control cyclus kent de volgende producten, waarbij 'T' staat voor het huidige jaar (2023):

In de Planning & Control cyclus plant, stuurt en verantwoordt het IPO-bestuur de uitvoering van de werkzaamheden die de samenwerkende provincies hebben belegd bij de vereniging IPO, bestaande uit IPO-bureau en IPO-BIJ12. Bij IPO-bureau gaat het vooral om beleidskeuzes ten aanzien van de belangenbehartiging en bij IPO-BIJ12 over uitvoering en ondersteuning van de opdrachten van de gezamenlijke provincies. In beide gevallen betreft het werkzaamheden die bij IPO-bureau en/of IPO-BIJ12 zijn en worden ondergebracht om op deze wijze de gedeelde provinciale opgave efficiënter en effectiever uit te voeren.

De jaarstukken zijn een onderdeel van de Planning & Control cyclus en in de jaarstukken legt het IPO-bestuur verantwoording af over het gevoerde beleid in 2022. Nu ligt de jaarrekening 2022 bij u voor. De jaarstukken bestaan uit de geconsolideerde jaarrekening van IPO-bureau en IPO-BIJ12 en de respectievelijke jaarverslagen van IPO-bureau en IPO-BIJ12.

Er heeft inmiddels een accountantscontrole plaatsgevonden op de geconsolideerde jaarrekening. De accountant heeft 11 mei de definitieve versie van de geconsolideerde jaarrekening aangeleverd en aangegeven voornemens te zijn, onder voorbehoud van het ongewijzigd vaststellen door het bestuur, een goedkeurende verklaring te verstrekken. De benodigde handtekeningen van uw bestuur om de geconsolideerde jaarrekening formeel vast te stellen worden verzameld.

De jaarstukken worden na vaststelling door het IPO-bestuur ter goedkeuring aangeboden aan de Algemene Vergadering inclusief de goedkeurende verklaring van de accountant en de Letter

Op 11 mei 2023

Agendapunt ??

of Representation. Een reactie op het accountsverslag zal door de Algemeen Directeur IPO voor de zomer mondeling met uw bestuur worden gewisseld.

De jaarstukken 2022 sluiten met een positief saldo van € 3,68 mln., bestaande uit € 1,88 mln. voor IPO-bureau en € 1,79 mln. voor IPO-BIJ12. Een positief saldo wordt gerestitueerd aan de provincies.

Voorstel/gevraagd besluit:

De leden van het IPO-bestuur worden gevraagd om:

1. de geconsolideerde jaarrekening 2022 van de vereniging IPO, alsmede van de daarop betrekking hebbende stukken, vast te stellen en ter goedkeuring voor te leggen aan de Algemene Vergadering.
2. het positieve saldo van € 3,68 mln. samen met de € 0,17 mln. van de bestemmingsreserve (zie tabel hieronder, totaal € 3,85 mln.) na goedkeuring van de AV te restitueren aan de provincies.

Toelichting

In 2022 heeft uw bestuur de voorjaarsnota's en najaarsnota's vastgesteld met begrotingswijzigingen, welke zijn goedgekeurd door de Algemene Vergadering. De begrotingen 2022 na de najaarsnota van IPO-bureau en IPO-BIJ12 zijn geconsolideerd en afgezet tegen de realisatie van baten en lasten in 2022. Dit leidt tot het volgende rekeningresultaat:

Rekeningresultaat 2022			
	saldo 31.12.2022	Begroting 2022	saldo
Baten			
Totale baten voor bestemming	118.807.074	95.423.842	23.383.232
Baten andere overheden en derden	9.422.222	4.081.456	5.340.766
Totale baten voor bestemming	128.229.297	99.505.298	28.723.999
 Totale lasten	 124.552.749	 99.505.298	 25.047.451
 Resultaat vóór bestemming	 3.676.547	 -	 3.676.547
Bij: Bestemmingsreserve BIJ12	171.543		171.543
 Resultaat na bestemming	 3.848.090	 	 3.848.090

Voor uitgebreide inhoudelijke en financiële toelichtingen verwijzen we u naar de jaarstukken van IPO-bureau en IPO-BIJ12, bijlages 2 en 3.

Op 11 mei 2023

Agendapunt ??

Het resultaat van IPO-bureau in 2022 betreft een onderuitputting op de totale begroting 2022 van € 3,53 mln. Hiervan schuift € 1,65 mln. door naar 2023. Het gaat hierbij om een gebruikelijke werkwijze bij meerjarige projecten met een specifiek doel. We besteden de € 1,65 mln. in 2023 aan de volgende projecten:

- Implementatie Omgevingswet €1,46 mln.
- IDA €0,19 mln.

Mocht na afronding van deze projecten sprake zijn van restantmiddelen, dan restitueren wij deze naar de provincies.

Als we rekening houden met de doorgeschoven middelen, dan resteert € 1,88 mln.

Het positieve resultaat van € 3,53 mln. bij IPO-bureau wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende factoren:

- Implementatie Omgevingswet € 1,46 mln. die we doorschuiven naar 2023.
- Vrijval balanspost vooruitgeschoven baten Stikstof (IPSN) € 0,69 mln.
- Vrijval positieve saldi Voor- en Najaarsnota 2022 € 0,62 mln.
- Diverse vacatures binnen ondersteunende functies bedrijfsvoering € 0,39 mln.

Het resultaat van IPO-BIJ12 in 2022 betreft een onderuitputting op de totale begroting 2022 van € 1,79 mln. De onderuitputting binnen IPO-BIJ12 is hoofdzakelijk toe te rekenen aan de uitvoering van de Subsidieregeling opruiming drugsafval € 0,35 mln., bedrijfsvoering € 1,07 mln. en het Expertiseteam Stikstof en Natura 2000 € 0,30 mln. De overige onderdelen van BIJ12 laten kleine afwijkingen zien.

Bijlagen

1. Geconsolideerde Jaarrekening 2022 IPO-vereniging
2. Jaarverslag IPO-bureau 2022
3. Jaarverslag IPO-BIJ12 2022
4. Besluit Jaarstukken 2022

Interprovinciaal Overleg
van, voor en door provincies

Jaarverslag 2022

IPO-bureau

2022 in vogelvlucht

Net als het jaar ervoor was 2022 een bijzonder en een bewogen jaar. In allerlei opzichten. Oorlog in Oekraïne, hyperinflatie, energiearmoede, het overlijden van Koningin Elizabeth II van het Verenigd Koninkrijk, een controversieel wereldkampioenschap voetbal, boerenprotesten, en nog veel meer. De financiële gevolgen van een aantal van de genoemde ontwikkelingen zijn nog niet in het jaarverslag en de cijfers van 2022 terug te zien. Tegelijkertijd lijkt het onontkoombaar dat ook het IPO en de provincies de gevolgen van bijvoorbeeld forse prijsstijgingen en inflatie op termijn zullen gaan merken.

In tegenstelling tot de jaren ervoor werden in 2022 de coronamaatregelen langzaam versoepeld en uiteindelijk vervielen in de loop van 2022 de laatste maatregelen. Dat maakte dat we met name in de tweede helft van 2022 ook als vereniging weer meer fysieke netwerkbijeenkomsten konden organiseren en elkaar weer eens 'in het echt' konden ontmoeten. Ook op ons IPO-jaarcongres in Tilburg bleek de behoefte aan en meerwaarde van het elkaar treffen groot. Tegelijkertijd hebben we de voordelen van het digitale en/of hybride werken voor de vereniging ook in 2022 behouden. Regelmatig verzorgen we, in afwisseling met fysieke bijeenkomsten, voor bestuur en Algemene Vergadering nog digitale bijeenkomsten.

Inhoudelijk heeft 2022 voor een belangrijk deel in het teken gestaan van de grote transitie in de fysieke leefomgeving. We hebben onze rol in het fysiek domein, uitgewerkt in de strategische propositie 'de Rol in de Ruimte', met elkaar in 2022 verder uitgewerkt. Van het Rijk hebben we de opdracht gekregen om de grote ruimtelijke vraagstukken waar we in Nederland voor staan uit te werken in een ruimtelijk voorstel. Hiermee krijgen en nemen we als provincies, passend bij onze ruimtelijke ordening taken en onze ervaring met gebiedsgerichte aanpak, een grote rol en verantwoordelijkheid in het verdelen van de ruimtelijke schaarste in ons land, het beschermen van de natuur en het milieu en het stimuleren van regionale economie. In het ruimtelijk voorstel komen veel van de terreinen waarop we als IPO ook in 2022 actief zijn geweest bij elkaar. Zoals bijvoorbeeld Stikstof en Natuur (de implementatie van het NPLG), Klimaat en Energie, Wonen en Bereikbaarheid en Regionale Economie. We nemen als provincies onze verantwoordelijkheid voor de concrete invulling van de 'grote verbouwing' en de 'transitie van het landelijk gebied' van Nederland.

Niet alleen de fysieke leefomgeving had in 2022 de aandacht van het IPO-bureau, IPO-BIJ12 en het Huis van de Nederlandse Provincies. We deden veel meer. We sloten met Rijk en gemeenten bijvoorbeeld een Asieldeal, werkten aan de toekomst van onze provinciale financiën, onderhandelden over de invoering van de Omgevingswet, boden het Kabinet onze Agenda Samenhangend Investeren aan, zetten het belang van Digitalisering binnen en buiten de vereniging verder op de kaart en werkten met vele partners aan de versterking van de betekenis en toegankelijkheid van cultuur en erfgoed.

Binnen de vereniging stond 2022 ook in het teken van de werving van een nieuwe algemeen directeur. Een belangrijke positie die per 1 januari 2023 gelukkig weer is ingevuld. In 2022 hebben we voor het tweede jaar ervaring opgedaan met de verbeterde P&C-cyclus. Het voorliggende jaarverslag is conform die opzet opgezet. We hopen u hiermee als lezer een helder beeld te kunnen schetsen van de activiteiten die we voor onze leden hebben uitgevoerd en de resultaten die we met elkaar in 2022 hebben behaald.

Rekeningresultaat 2022

Het rekeningresultaat 2022 komt uit op € 3,53 miljoen (voordelig). Dit bedrag is het verschil tussen de Begroting 2022 na wijziging en de Rekening 2022. In de tabel hierna zijn de verschillen per programma weergegeven. De verschillen zijn toegelicht bij de betreffende programma's.

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
1. ROWW	3.894.997	4.283.582	6.135.527	4.476.110	1.659.417
2. Milieu, Energie en Klimaat	2.379.433	2.623.666	2.623.666	2.395.852	227.814
3. Vitaal Platteland	2.696.213	9.430.416	8.490.416	7.716.077	774.339
4. Mobiliteit	3.262.067	3.439.446	3.519.446	3.386.409	133.037
5. Regionale Economie	726.942	924.442	984.442	916.650	67.792
6. Cultuur	142.189	193.795	193.795	183.446	10.349
7. Kwaliteit Openbaar Bestuur	2.048.866	3.483.638	3.593.638	3.191.190	402.448
8. Werkgeverszaken	603.549	942.560	1.014.137	935.945	78.191
9. IDA	2.729.212	3.202.515	2.322.449	2.588.418	-265.970
10. Overig	8.736.693	6.934.991	7.304.949	6.859.871	445.079
Totaal	27.220.161	35.459.050	36.182.464	32.649.968	3.532.496

Van het overschot 2022 ad € 3,53 mln. schuift € 1,65 mln. door naar 2023. Het gaat hierbij om een gebruikelijke werkwijze bij meerjarige projecten met een specifiek doel. We besteden de € 1,65 mln. aan de volgende twee meerjarige projecten:

- Implementatie Omgevingswet € 1,46 mln.
- IDA € 0,19 mln.

Mocht na afronding van deze projecten sprake zijn van restantmiddelen, dan restitueren wij deze naar de provincies.

Als we rekening houden met de doorgeschoven middelen, dan resteert € 1,88 mln. dat wij teruggeven aan de provincies.

Toelichting verschil € 3,53 mln.

In de tabel hierna zijn de verschillen (afgerond) weergegeven tussen de begroting na wijziging en de rekening die het verschil van € 3,53 mln. verklaren.

Onderwerp (beleidsopgave)	Vershil	Toelichting
1. Implementatie Omgevingswet (1.4)	1.462.000	Vooruitontvangen middelen die doorschuiven naar 2023
2. IDA - programmabaten (9.2 & 9.3)	-903.000	Geraamde baten onjuist aangewend
3. Stikstof (IPSN) (3.9)	686.000	Vrijval balanspost vooruitontvangen baten
4. Saldo Voorjaarsnota/Najaarsnota 2022 (10.7)	618.000	Vrijval positieve saldi Voor- en Najaarsnota 2022
5. Bedrijfsvoering (alle beleidsopgaven)	392.000	Vacatures binnen ondersteunende functies
6. IDA - Programmalasten (9.1 t/m 9.5)	354.000	Lagere programmalasten dan verwacht
7. IDA - Gesubsidieerde activiteiten (9.2 & 9.3)	188.000	Vooruitontvangen middelen die doorschuiven naar 2023
8. Vitale vereniging (7.5)	148.000	Gevolgen Covid en meer digitale bijeenkomsten
9. Strategische kennisfunctie (7.3)	109.000	Gevolgen Covid en latere opstart van kennisprogramma's
10. Nederlands Hydrologisch Instituut (1.6)	101.000	Lasten opgevangen binnen investeringsprogramma Stowa
11. Overige kleine verschillen	378.000	Betreft verschillen < € 100.000
Totaal verschil	3.533.000	

Toelichting verschil per beleidsopgave

De in de tabel hierboven aangegeven verschillen worden m.b.t. de programmalasten en programmabaten toegelicht bij de betreffende beleidsopgave voor zover deze € 25.000 of hoger zijn. De verschillen m.b.t. de directe personeelslasten en de overige apparaatslasten werken als gevolg van de toerekeningsystematiek door in alle beleidsopgaven. Daarbij wordt qua toelichting volstaan met de hiervoor gegeven toelichting, omdat anders bij iedere beleidsopgave dezelfde tekst zou komen te staan.

Inhoudsopgave

Leeswijzer	7
1. Ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer en wonen	8
1.1. Ruimtelijke ontwikkeling	8
1.2. Water	8
1.3. Wonen	9
1.4. Implementatie Omgevingswet	9
1.5. Digitaal Stelsel Omgevingswet	10
Financiën	11
2. Milieu, energie en Klimaat	12
2.1. Gezonde leefomgeving	12
2.2. Circulaire Economie	12
2.3. Klimaat en Energie	13
2.4. Omgevingsveiligheid	13
2.5. VTH-stelsel en Omgevingswet	14
2.6. Abonnementen/Kennisdeling/Internationaal	15
2.7. Coördinatie Klimaatakkoord	15
2.8. 6000 Megawatt op land	16
2.9. Regionale Energie Strategie 1.0	16
2.10. Monitoring RES	17
2.11. Industrie en bedrijventerreinen	17
2.12. Warmtetransitie	18
2.13. Energie-infrastructuur	18
Financiën	19
3. Vitaal platteland	20
3.1. Gemeenschappelijk Landbouwbeleid	20
3.2. Duurzame Landbouw	21
3.3. Klimaatakkoord Landbouw gebruik	21
3.4. Programma Natuur	22
3.5. Natuurwetgeving	23
3.6. Faunabeheer	23
3.7. Natuurbeleid	24
3.8. Natura 2000 en EU-Biodiversiteit	24
3.9. Stikstof (IPSN)	26
4. Mobiliteit	28

4.1. Duurzame Mobiliteit	28
4.2. Openbaar vervoer	29
4.3. Verkeersveiligheid.....	30
4.4. Fiets	30
4.5. Kennisplatform Verkeer en Vervoer.....	31
4.6. Goederenvervoer & Logistiek	31
Financiën	32
5. Regionale economie	33
5.1. Stimuleren innovatief en breed MKB	33
5.2. Regionale Arbeidsmarkt/Human Capital	33
5.3. Circulaire economie	34
5.4. Europees regionaal beleid.....	34
5.5. Taskforce HRE en samenwerkingsagenda	35
5.6. Vrijtijdseconomie	35
5.7. Ruimtelijke economie	36
Financiën	37
6. Cultuur en erfgoed	38
6.1. Toekomstperspectief Culturele Sector.....	38
6.2. Behoud Erfgoed	38
6.3. Cultuureducatie	39
6.4. Toekomstbestendig Bibliotheekstelsel.....	40
Financiën	40
7. Kwaliteit Openbaar Bestuur	41
7.1. Consultaties en wetgevingstrajecten	41
7.2. Provinciale rol in de ruimte	41
7.3. Strategische kennisfunctie	41
7.4. Financiële verhoudingen	42
7.5. Vitale vereniging	43
7.6. Europa	43
Financiën	44
8. Werkgeverszaken.....	45
8.1. CAO	45
8.2. Rechtspositie en integriteit politiek ambtsdragers.....	45
8.3. Doorontwikkelen en borgen goed provinciaal en publiek werkgeverschap	46
Financiën	47
9. Interprovinciale Digitale Agenda.....	48

9.1. Programmalijn Data	48
9.2. Programmalijn Dienstverlening.....	49
9.3. Programmalijn Bedrijfsvoering.....	50
9.4. Innovatie	52
9.5. Digivaardige organisatie.....	53
Financiën	53
10. Overig	54
10.1. Werkbudget	54
10.2. Stelpost L&P-compensatie	54
10.3. Informatiehuizen Natuur en Externe veiligheid (vervallen vanaf 2022)	54
10.4. Compensatie Zeeland	55
10.5. Nog te verdelen apparaatslasten	55
10.6. Afrekening Kassiersfuncties (niet van toepassing in 2022).....	56
10.7. Saldo Voorjaarsnota/Najaarsnota 2022	56
Financiën	56
Bijlage 1. Verantwoordingssystematiek	57
Bijlage 2. Totaalbeeld lasten per beleidsopgave	59
Bijlage 3. Bijdrage per provincie.....	60
Bijlage 4. Afkortingenlijst	61

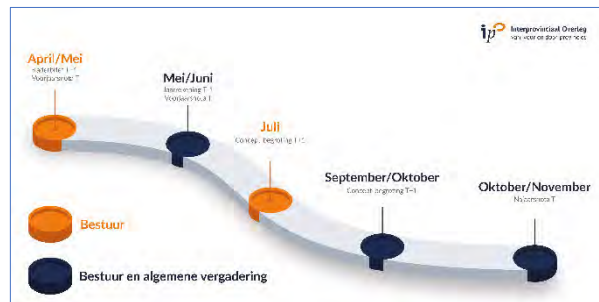
Leeswijzer

Doelstelling jaarverslag

Het jaarverslag is een belangrijk instrument voor de Algemene Vergadering (AV). Hierin legt het IPO-bestuur verantwoording af over de gerealiseerde output en de inzet van de financiële middelen die het IPO ter beschikking stond. Het jaarverslag is daarmee ook een belangrijk instrument om inhoud te geven aan de controlerende rol van de AV.

Plaats jaarverslag in de planning en control cyclus

In het jaarverslag leggen we verantwoording af over de uitvoering van de in de begroting opgenomen beleidsopgaven, resultaten en kosten. De Begroting 2022 is op 2 november 2021 door de Algemene Vergadering vastgesteld. Gedurende 2022 hebben we via de Voorjaarsnota en de Najaarsnota gerapporteerd over de voortgang en bijstelling van de begroting.

Structuur jaarverslag

Evenals bij de Voorjaarsnota en Najaarsnota 2022 is de rapportage op beleidsopgaven ingericht volgens de zogenaamde stoplichtensystematiek waarbij groene, oranje en rode bolletjes aangeven of de doelstellingen zijn gehaald, niet helemaal zijn gehaald, of helemaal niet zijn gehaald. Dat betreft dan zowel Inhoud als Geld. Bij een oranje of rode stoplicht is een toelichting gegeven op de afwijking.

Duiding groen-oranje-rode indicatoren

- Groen
 - Geen afwijkingen in prestatie, planning of middelen
- Oranje
 - o Prestatie is niet volledig behaald of aard opgave is niet meer consistent met sturing die hieraan is gegeven.
 - o Prestatie loopt achter op planning maar is niet problematisch of
 - o Middelen dreigen tekort te komen
- Rood
 - o Prestatie is niet of nauwelijks behaald of
 - o Prestatie loopt achter op planning, realisatie is problematisch of
 - o Middelen vertonen te kort.

Bijlagen

- De verantwoordingssystematiek voor de lastentoerekening, zoals gehanteerd bij het opstellen van de Begroting 2022, is opgenomen in bijlage 1.
- Bij iedere beleidsopgave geven we inzicht in de primitieve begroting 2022, de Begroting 2022 na wijziging, de Rekening 2022 en het verschil. Ter vergelijking is ook een kolom Rekening t-1 toegevoegd. In bijlage 2 is een totaalbeeld opgenomen van de lasten per beleidsopgave.
- In bijlage 3 geven we inzicht in de geraamde en werkelijke lasten voor de provincies, inclusief de restitutie.

1. Ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer en wonen

1.1. Ruimtelijke ontwikkeling

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Nieuwe afspraken maken met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat (I&W) en gemeenten over bodemtaken voor periode 2022-2025, vanwege opnieuw uitstel Omgevingswet.		
2. Inrichten rijksregie die niet leidt tot (re)centralisatie, maar voorwaardenscheppend is voor uitvoeringskracht provincies in samenhang met 'een krachtig groen herstel'.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	54.646	0	0	0	0
Directe personeelslasten	348.777	138.836	138.836	138.304	532
Overige apparaatslasten	184.432	84.028	84.028	73.323	10.705
Totaal	587.855	222.864	222.864	211.627	11.238

1.2. Water

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Belangen behartigen in kader van 7e NAP, governancestructuur wateroverleggen.		
2. Belangen behartigen in het kader van ruimtelijke adaptie voor de gebouwde omgeving, natuur en landbouw en robuust watersysteem en vitaal en kwetsbaar.		
3. Opstellen handreiking/generiek kader strategisch grondwatervoorraadbeheer zodat provincies hun rol bij strategisch grondwatervoorraadbeheer adequater kunnen vervullen. Dit draagt bij aan zekerstelling van de drinkwatervoorziening, pakt droogte aan, voorkomt bodemdaling en vermindert de stikstofproblematiek.		
4. Bestuurlijke afspraken maken met waterschappen, gemeenten, rijk en niet-gouvernementele organisaties (NGO's) over vasthouden van water voor drinkwater en droogtegevoelige natuurgebieden als onderdeel van de ruimtelijke structurele aanpak van droogte op basis van de aanbevelingen van de Beleidsstafel Droogte.		
5. Bijdragen aan regionale waterkeringen ontwikkelprogramma en aan de Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer (STOWA) die kennis genereren voor de wettelijke taakuitoefening van provincies inzake waterbeleid.		

Output 2022	Inhoud	Geld
6. Invulling geven aan bestuurlijke afspraken rondom Informatiehuis Water (bijdrage en detachering).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	787.300	809.476	844.476	839.550	4.926
Directe personeelslasten	244.144	386.326	386.326	384.845	1.481
Overige apparaatslasten	129.102	233.818	233.818	204.030	29.788
Totaal	1.160.547	1.429.620	1.464.620	1.428.424	36.195

1.3. Wonen

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Beïnvloeding, advisering en voorbereiding van bestuurlijke afspraken in kader van de kabinetsformatie over positionering van de provincies in de aanpak van de woningbouwopgave, met als inzet het creëren van de juiste condities en afschaffing verhuurdersheffing, structureel maken van de woningbouwimpuls en Volkshuisvestingsfonds (de juiste woning op de juiste plek).		
2. Inzet om te komen tot een gezamenlijke monitor over de woningbouwopgave in nauwe afstemming met IDA.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	75.900	50.700	50.700	48.400	2.300
Directe personeelslasten	69.755	265.599	265.599	264.581	1.018
Overige apparaatslasten	36.886	160.750	160.750	140.270	20.480
Totaal	182.542	477.049	477.049	453.251	23.798

1.4. Implementatie Omgevingswet

Output 2022	Inhoud	Geld
Alle provincies in staat stellen om per 1 juli 2022 volgens Omgevingswet te werken door:		
1. periodiek overleg met provinciale programmamanagers en overleggen met verschillende inhoudelijk betrokkenen vanuit provincies om knelpunten te signaleren en voortgang te monitoren, ook specifiek in relatie tot consequenties van uitstel van de Omgevingswet;		
2. te fungeren als aanspreekpunt en kennisplatform voor zowel provincies als het gezamenlijke programma Aan de Slag met de Omgevingswet;		
3. deelname Programmaraad, Opdrachtgeversberaad, interbestuurlijke afstemming om provinciale vraag in te brengen, aanbod terug te leggen bij provincies en provinciale belangen te behartigen;		

Output 2022	Inhoud	Geld
4. het aanbieden van ondersteuningsproducten specifiek voor provincies om hun implementatieopgave te ondersteunen.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	1.019.942	304.200	2.121.145	1.159.392	961.753
Programmabaten	-1.119.742		0	-500.000	500.000
Directe personeelslasten	58.130	30.182	30.182	30.066	116
Overige apparaatslasten	30.739	18.267	18.267	15.940	2.327
Totaal	-10.931	352.649	2.169.594	705.398	1.464.196

Toelichting

Het programma implementatie Omgevingswet betreft een meerjarig programma dat in 2015 is ingesteld. De middelen blijven tot het eind van het programma beschikbaar voor de implementatie van de Omgevingswet, mede omdat deze middelen deels afkomstig zijn van het Rijk.

De inwerkingtredingsdatum is nu vastgesteld op 1 januari 2024. Daarmee loopt het programma in ieder geval door in 2023. De benodigde dekking komt uit de over te hevelen middelen ad € 0,96 miljoen en een extra (niet geraamde) bijdrage van BZK ad € 0,5 miljoen. Na afloop van het programma zullen de resterende gelden, conform afspraak, worden gerestitueerd naar de provincies.

1.5. Digitaal Stelsel Omgevingswet

Output 2022	Inhoud	Geld
1. In het bestuursakkoord Omgevingswet uit 2015 en het Financieel Akkoord uit 2016 is afgesproken dat de koepels verantwoordelijk zijn voor het beheer van het Digitaal Stelsel Omgevingswet Landelijke Voorziening (DSO-LV). De onderdelen die het programma DSO heeft opgeleverd, worden in opdracht van de koepels beheerd en de provincies dragen hier jaarlijks € 1,6 mln. (prijspeil 2020; exclusief indexatie) aan bij. In 2021 is de beheerorganisatie ingericht en werden koepels formeel verantwoordelijk voor beheer. De verantwoordelijkheid voor het volledige DSO wordt pas overgenomen van BZK wanneer het DSO bestuurlijk geaccepteerd kan worden.		
2. Het IPO dient voor het beheer van DSO-LV zowel het opdrachtgeverschap als de vraagarticulatie van de provincies te organiseren. De kopgroep Omgevingswet heeft de directeur IPO-BIJ12 gevraagd hiertoe een businesscase uit te werken voor het bestuur.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	1.649.984	1.700.000	1.700.000	1.681.334	18.666
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	1.649.984	1.700.000	1.700.000	1.681.334	18.666

1.6. Nederlands Hydrologisch Instituut

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Het Nederlands Hydrologisch Instrumentarium (NHI) voorziet in de nodige hydrologische modellen die voor provincies en partners van essentieel belang zijn bij het maken van beleidsplannen en toekomstscenario's. Het IPO-bestuur heeft ingestemd met de samenwerkingsovereenkomst.		
2. Het beheer van deze voorziening is ondergebracht bij IPO-BIJ12 en er wordt nader onderzocht wat hiervoor benodigd is.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	325.000	101.400	101.400	0	101.400
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	325.000	101.400	101.400	0	101.400

Toelichting

In 2022 kon het beheer en onderhoud van het NHI uit de onderuitputting van het investeringsprogramma NHI worden gedekt. Daardoor heeft het IPO in 2022 geen rekening ontvangen van het NHI.

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgave	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
1.1 Ruimtelijke ontwikkeling	587.855	222.864	222.864	211.627	11.238
1.2 Water	1.160.547	1.429.620	1.464.620	1.428.424	36.195
1.3 Wonen	182.542	477.049	477.049	453.251	23.798
1.4 Implementatie Omgevingswet	-10.931	352.649	2.169.594	705.398	1.464.196
1.5 Digitaal Stelsel Omgevingswet	1.649.984	1.700.000	1.700.000	1.681.334	18.666
1.6 Nederlands Hydrologisch Instituut	325.000	101.400	101.400	0	101.400
Totaal lasten programma 1	3.894.997	4.283.582	6.135.527	4.480.034	1.655.493

2. Milieu, energie en Klimaat

2.1. Gezonde leefomgeving

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Opleveren van een handreiking voor geur en een handreiking voor geluid.		
2. Opleveren van een integratiekader voor de provinciale opgaven voor gezonde leefomgeving.		
3. Kennis uitwisselen rondom Schone Lucht Akkoord (SLA) en doorwerking in provinciale omgevingsvisies.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	81.120	81.120	80.776	344
Directe personeelslasten	88.357	91.752	91.752	91.401	352
Overige apparaatslasten	46.723	55.532	55.532	48.457	7.075
Totaal	135.080	228.404	228.404	220.634	7.771

Toelichting

- Aan de realisatie van de handreikingen voor geur en geluid wordt gewerkt. Zowel proces en inhoud zijn belangrijk voor het realiseren van goede producten, hetgeen meer tijd vergde dan aanvankelijk voorzien. In het eerste kwartaal 2023 worden de handreikingen opgeleverd.
- Het Integratiekader Gezonde leefomgeving wordt een inspiratiekader. Dit bestaat uit een bestuurlijke rapportage en een 'receptenboek' met inspirerende voorbeelden vanuit de Nederlandse provincies. Beide producten worden eerste kwartaal 2023 opgeleverd.

2.2. Circulaire Economie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Om de beleidsambities effectief door te vertalen, wordt in 2022 gewerkt aan de implementatie van de handreiking Circulaire Economie/VTH.		
2. Opschalen van circulaire pilots en experimenten.		
3. Inventariseren en implementeren van stappen die nodig zijn in het VTH-opleidingskader.		
4. Advies geven aan het Rijk over de rol van provincies als bevoegd gezag ten aanzien van de informatie- en minimalisatieplicht inzake zeer zorgwekkende stoffen (ZZS).		
5. Bijdragen aan het opzetten en uitvoeren van een landelijk programma van Rijk en decentrale overheden van een intercompartimentale aanpak van ZZS, waaronder PFAS.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	54.475	121.680	121.680	80.843	40.837
Directe personeelslasten	88.357	91.752	91.752	91.401	352
Overige apparaatslasten	46.723	55.532	55.532	48.457	7.075
Totaal	189.555	268.964	268.964	220.701	48.263

Toelichting

Door uitloop van het project en vertraging in de bestuurlijke besluitvorming is overschot ontstaan binnen de programmalasten.

2.3. Klimaat en Energie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Beleid beïnvloeden in wijzigingswetgeving waaronder verbreding energiebesparingsplicht bedrijven, normering werkgerelateerde mobiliteit, opvolging Meerjarenaafspraken energie-efficiëntie- (MJA3/MEE) convenanten en koolstofdioxide- (CO2) heffing industrie.		
2. Kennis opbouwen relatie Omgevingswet – VTH-taken – Klimaatakkoord.		
3. Opstellen van een analyse over uitvoerbaarheid/betaalbaarheid van nieuwe regelgeving op het terrein van klimaat en energie in relatie tot MTH.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	25.350	25.350	5.000	20.350
Directe personeelslasten	88.357	91.752	91.752	91.401	352
Overige apparaatslasten	46.723	55.532	55.532	48.457	7.075
Totaal	135.080	172.634	172.634	144.858	27.777

Toelichting

Er wordt geen analyse gemaakt over uitvoerbaarheid/betaalbaarheid van de nieuwe regelgeving, omdat uit de regelgeving die tot stand is gekomen blijkt dat dit niet nodig is: t.a.v. de regelgeving voor energiebesparingsplicht zijn de IPO-punten binnengehaald; de Meerjarenaafspraken energie-efficiëntie worden niet in de huidige vorm voortgezet; t.a.v. normering werkgebonden personenmobiliteit is de provincie geen bevoegd gezag, maar de gemeente.

2.4. Omgevingsveiligheid

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Uitvoeren IPO-meerjarenaagenda voor de zes Brzo- (Besluit risico's zware ongevallen) omgevingsdiensten gericht op de verbetering van de uitvoeringspraktijk.		
2. Uitvoeren gezamenlijke agenda omgevingsveiligheid 2021-2024 met Rijk en gemeenten.		

Output 2022	Inhoud	Geld
3. Deelnemen en bijdragen aan Safety Delta Nederland.		
4. In het kader van de Omgevingswet bijdragen aan een uitvoerbare invulling van de Modernisering Omgevingsveiligheid voor zogenaamde aandachtsgebieden en het Register Externe Veiligheid (REV).		
5. Verder professionaliseren van de samenwerking van de Brzo-toezichthouders in het samenwerkingsverband BRZO+.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	82.416	0	0	0	0
Directe personeelslasten	96.495	100.203	100.203	99.819	384
Overige apparaatslasten	51.026	60.647	60.647	52.920	7.726
Totaal	229.937	160.850	160.850	152.739	8.111

2.5. VTH-stelsel en Omgevingswet

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Vullen instrumentenkoffer met operationele instrumenten, waaronder uitwerking bestuurlijke boete en handreiking financiële zekerheidsstelling.		
2. In het kader van de Uitvoeringsagenda VTH/aanpak Milieucriminaliteit een handreiking opstellen voor professionalisering van de zogenaamde big 8 (afstemming tussen beleids- en uitvoeringscyclus).		
3. Een nieuwe versie van de Landelijke Handhavingsstrategie (LHS) opstellen die wordt opgepakt door alle handhavingspartners.		
4. Bijdragen aan de implementatie van het advies van de bestuurlijke adviescommissie VTH (commissie Van Aartsen), zodat deze in lijn is met de provinciale visie op een robuust en toekomstbestendig stelsel.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	100.000	101.400	101.400	23.586	77.814
Directe personeelslasten	216.242	224.552	224.552	223.691	861
Overige apparaatslasten	114.348	135.907	135.907	118.592	17.315
Totaal	430.590	461.859	461.859	365.869	95.990

Toelichting

De voorziene inhuur voor advisering is niet nodig gebleken en kon worden opgevangen door inzet vanuit het personeelsbudget, waardoor de programmalasten lager zijn uitgevallen.

2.6. Abonnementen/Kennisdeling/Internationaal

Output 2022	Inhoud	Geld
IMPEL (European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law): Cofinanciering van projecten met Inspectie Leefomgeving en Transport, Omgevingsdienst.nl, ministerie I&W en EU-partners. Gericht op kwaliteit en slagkracht van provincies op het gebied van toezicht en handhaving.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	34.451	21.037	21.037	23.366	-2.329
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	34.451	21.037	21.037	23.366	-2.329

2.7. Coördinatie Klimaatakkoord

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Opleveren advies en ontwikkelen voorstellen hoe om te gaan met (knelpunten) in de uitvoering van het Klimaatakkoord. Daarbij blijvend in gesprek over voldoende uitvoeringslasten.		
2. Opleveren plan voor data en monitoring voortgang Klimaatakkoord.		
3. Voorbereiden van klimaattafels en organiseren kennisdeling tussen vakcommissies.		
4. Signaleren, adviseren en standpunt bepalen in AAC en BAC en uitvoeren belangbehartiging via consultaties, position papers, webinars etc.		
5. Kennis vergaren en delen rondom innovaties als waterstof, geothermie en kernenergie.		
6. Organiseren van afgestemde lobby en communicatie-activiteiten met provincies.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	174.389	211.272	211.272	210.462	810
Overige apparaatslasten	92.216	127.869	127.869	111.579	16.291
Totaal	266.605	339.141	339.141	322.041	17.101

2.8. 6000 Megawatt op land

Output 2022	Inhoud	Geld
1. De monitor Wind op Land is gestopt. Om de inhoudelijke opgave alsnog te halen wordt uitvoering gegeven aan de resterende werkzaamheden uit de oorspronkelijke opgave monitor Wind op Land.		
2. Bijdragen aan het kennisnetwerk Shine en Blow middels een financiële bijdrage aan RVO voor de hiervoor geleverde ondersteuning.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	40.560	40.560	31.210	9.350
Directe personeelslasten	69.755	72.436	72.436	72.158	278
Overige apparaatslasten	36.886	43.841	43.841	38.256	5.585
Totaal	106.642	156.837	156.837	141.624	15.213

2.9. Regionale Energie Strategie 1.0

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Bijdragen aan het halen van de ambities om via de regionale energiestrategieën (RES'en) 35 terrawattuur (TWh) grootschalige elektriciteitsproductie op land in 2030 te realiseren door deel te nemen in het Nationaal Programma Regionale Energie Strategie (NP RES) en als belangenbehartiger knelpunten en kansen inbrengen namens de provincies in het Interbestuurlijk Managementteam en het Opdrachtgevend Beraad.		
2. Agenderen casuïstiek bij betrokken ministeries en koepels, gericht op invulling afspraak uit RES'en.		
3. Adviseren over de landschappelijke kwaliteit, gezondheidseffecten, programmering energie infrastructuur en ruimtelijke verankering en vertaling van de RES 1.0 in het ruimtelijk instrumentarium en organiseert hierover de kennisdeling.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	162.763	169.018	169.018	168.370	648
Overige apparaatslasten	86.068	102.295	102.295	89.263	13.032
Totaal	248.831	271.313	271.313	257.633	13.681

2.10. Monitoring RES

Output 2022	Inhoud	Geld
Gezien de ambities en eerste appreciatie van Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) is Route35 niet meer opportuun. Wel wordt monitoring van RES'en opgetuigd. De capaciteit verschuift dus, maar blijft noodzaak. Samen met partners opzetten van monitoring RES en deze begeleiden:		
1. faciliteren en organiseren platform voor kennisuitwisseling middels werkgroepen over RES'en en adviezen opstellen voor de provincies om de 35 TWh op land te realiseren;		
2. analyseren RES-monitor en provincies adviseren omtrent de opgave.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	101.680	0	0	0	0
Programmabaten	-50.000	0	0	0	0
Directe personeelslasten	93.007	60.363	60.363	60.132	231
Overige apparaatslasten	49.182	36.534	36.534	31.880	4.654
Totaal	193.869	96.898	96.898	92.012	4.886

2.11. Industrie en bedrijventerreinen

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Bijdragen leveren aan en provincies adviseren over de invulling van een nationaal waterstof programma.		
2. Ondersteunen en adviseren provincies bij uitvoering van de clusters energiestrategie (CES'en) en relatie met zesde cluster en daarbij zorgen dat CES-kaders aansluiten bij provinciale wensen/behoefte.		
3. Bijdragen leveren aan en provincies adviseren over de PIDI/MIEK richting het jaarlijks beslismoment investeringen energie-infrastructuur (in eerste instantie gericht op industrie).		
4. Organiseren afstemming omtrent offshore windparken over aanlandlocaties en transport op land van energie.		
5. Behartigen belangen als bevoegd gezag omtrent CO2-heffing en volgt de uitwerking van de normering van de CO2.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	58.130	60.363	60.363	60.132	231
Overige apparaatslasten	30.739	36.534	36.534	31.880	4.654
Totaal	88.868	96.898	96.898	92.012	4.886

2.12. Warmtetransitie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Als belangenbehartiger standpunten inbrengen bij de totstandkoming van de warmtewet en de betaalbaarheid van de warmte/energietransitie.		
2. Organiseren platform voor kennisuitwisseling warmte voor o.a. nieuwe ontwikkelingen en botsproeven samen met VNG, UvW en het ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK).		
3. IPO is in rol van opdrachtgever namens provincies vertegenwoordigd in programma aardgasvrije wijken en faciliteert kennisuitwisseling tussen provincies en tussen provincies en gemeenten.		
4. Volgen ontwikkelingen biobrandstoffen en deze ontsluiten voor provincies.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	116.259	120.727	120.727	120.264	463
Overige apparaatslasten	61.477	73.068	73.068	63.759	9.309
Totaal	177.736	193.795	193.795	184.023	9.772

2.13. Energie-infrastructuur

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Opleveren advies en strategie voor de aanpak van netinfrastructuur passend bij de rol provincies en de REIS (regionale energie-infrastructuur) samen met provincies en andere partners verder uitwerken.		
2. Samen met partners en provincies een interbestuurlijk integraal programma ontwikkelen, zodat er duidelijke afspraken gemaakt worden omtrent programmeren van netinfrastructuur.		
3. Bijdrage leveren aan de uitvoering van het landelijk Programma Energie Hoofdstructuur en daar de belangen behartigen van de provincies. Daarnaast adviseren en kennis delen omtrent input op wetgeving, zoals de energiewet.		
4. Organiseren kennisdeling naar regionale programma's en governance omtrent energie-infrastructuur.		
5. Als belangenbehartiger standpunten inbrengen ten behoeve van de beleidsvisie marktordening van het Rijk over o.a. rolverdeling van overheden, netbeheerder en bedrijfsleven op het gebied van elektriciteit, warmte, waterstof en biomassa.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	93.007	96.582	96.582	96.211	370
Overige apparaatslasten	49.182	58.455	58.455	51.007	7.447
Totaal	142.189	155.036	155.036	147.219	7.817

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgave	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
2.1 Gezondheid	135.080	228.404	228.404	220.634	7.771
2.2 Circulaire Economie	189.555	268.964	268.964	220.701	48.263
2.3 Klimaat en Energie	135.080	172.634	172.634	144.858	27.777
2.4 Omgevingsveiligheid	229.937	160.850	160.850	152.739	8.111
2.5 VTH-stelsel en Omgevingswe	430.590	461.859	461.859	365.869	95.990
2.6 Abonnementen/VTH-kennisd	34.451	21.037	21.037	23.366	-2.329
2.7 Coördinatie Klimaatakkoord	266.605	339.141	339.141	322.041	17.101
2.8 6000 mw op land	106.642	156.837	156.837	141.624	15.213
2.9 Regionale Energie Strategie 1	248.831	271.313	271.313	257.633	13.681
2.10 Route 35	193.869	96.898	96.898	92.012	4.886
2.11 Industrie en bedrijventerre	88.868	96.898	96.898	92.012	4.886
2.12 Warmtetransitie	177.736	193.795	193.795	184.023	9.772
2.13 Energie-infrastructuur	142.189	155.036	155.036	147.219	7.817
Totaal lasten programma 2	2.379.433	2.623.666	2.623.666	2.364.730	258.937

3. Vitaal platteland

3.1. Gemeenschappelijk Landbouwbeleid

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Organiseren en ondersteunen van het proces dat leidt tot een gedragen Nationaal Strategisch Plan (GLB-NSP), dat ruimte biedt voor provinciale invulling beleid en uitvoering. IPO participeert actief in het totstandkomingsproces van het GLB-NSP door mee te schrijven aan dit plan en procesgeld ter beschikking te stellen en geeft hiermee invulling aan mede-opdrachtgeverschap.		
2. Bewaken voortgang van de bestuurlijke afspraken over de transitieperiode.		
3. Als belangenbehartiger inzetten op werkbaarheid uitvoeringsregels met specifiek aandacht voor provinciale rol met gebruikmaking van ervaringen uit provincies. IPO bereidt bestuurlijke standpuntbepaling voor ten aanzien van de te maken bestuurlijke afspraken.		
4. Ondersteunen proces van de implementatie van het GLB-NSP in de provincies, en de voorbereiding van het gezamenlijk programmeren vanaf 2023, door het organiseren van het netwerk van provinciale betrokkenen.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	205.093	30.420	30.420	30.420	0
Directe personeelslasten	325.526	338.035	338.035	336.739	1.296
Overige apparaatslasten	172.137	204.591	204.591	178.526	26.065
Totaal	702.755	573.046	573.046	545.685	27.361

Toelichting

Het GLB-NSP is goedgekeurd door de Europese Commissie, waarmee de focus is komen te liggen op de ondersteuning van de implementatie. Het bleek niet haalbaar om in 2022 op alle onderdelen afspraken met het Rijk af te ronden; een deel van deze uitwerking vindt daarom plaats in 2023. Dit leidt mogelijk nog tot financiële vraagstukken, bijvoorbeeld over de vraag hoe de gezamenlijke communicatie over het systeem vorm krijgt (inzet menskracht of een financiële bijdrage van provincies). Zo is nog nadere besluitvorming nodig over werkplan van de Regieorganisatie voor het GLB en dienen de uitvoeringsprotocollen nog te worden afgerond. Daarnaast doen zich bij de uitvoeringsafspraken met agrarische collectieven, over het agrarisch natuur- en landschapsbeheer, verschillende knelpunten voor, waarover in de loop van 2023 duidelijkheid noodzakelijk is.

3.2. Duurzame Landbouw

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Behartigen belangen bij realisatie landbouwvisie van LNV en afstemmen beleidsontwikkelingen met andere beleidsopgaven zoals stikstof, de realisatie van een gunstige staat van instandhouding natuur en de opgaven uit Klimaatakkoord.		
2. Het Kabinet heeft besloten om te werken aan de totstandkoming van een landbouwakkoord en provincies gevraagd om hierin te participeren.		
3. Organiseren kennisuitwisseling tussen provincies op het vlak van verduurzaming van de landbouw. Hierbij ligt een belangrijke agendazettende rol bij de provinciale deskundigen.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	34.878	36.218	36.218	36.079	139
Overige apparaatslasten	18.443	21.920	21.920	19.128	2.793
Totaal	53.321	58.139	58.139	55.207	2.932

Toelichting

Het IPO Bestuur heeft in 2022 een gezamenlijke position paper vastgesteld, dat wordt benut als basis voor de provinciale inbreng bij het Landbouwakkoord. Inmiddels heeft het Kabinet besloten tot de opstelling van een Landbouwakkoord, waarbij IPO is gevraagd om namens de provincies bestuurlijk deel te nemen. De ambtelijke voorbereiding vindt plaats door het IPO Bureau, de inbreng aan inhoudelijke deeltafels wordt ambtelijk voorbereid en ingebracht door provinciale deskundigen. De uitwerking van het Landbouwakkoord vergt een stevige inzet, van zowel provincies als IPO.

3.3. Klimaatakkoord Landbouw gebruik

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Voorbereiden afronding bestuurlijke afspraken, voor zover nog niet vervat in het klimaatakkoord over o.a. regelgeving, instrumenten, middelen en provinciale rol met betrekking tot bossenstrategie, natuur en de structurele aanpak van het veenweidedossier. Inhoudelijke inbreng op deze dossiers wordt door provincies zelf geleverd.		
2. Signaleren, adviseren en voorbereiden standpuntbepaling over de activiteiten waar in het klimaatakkoord ook een trekkende of regierol voor provincies is benoemd (met name veenweide en natuurbeleid/bomen, bos en natuur) en bevorderen dat deze ook in samenhang met andere beleidsopgaven wordt opgepakt.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	58.130	24.145	24.145	24.053	93
Overige apparaatslasten	30.739	14.614	14.614	12.752	1.862
Totaal	88.868	38.759	38.759	36.805	1.954

Toelichting

De uitwerking van het onderdeel veenweide vindt plaats door de betrokken veenweideprovincies, die ook gezamenlijke afspraken hebben gemaakt over de financiering van de benodigde menskracht. Voor de bossenstrategie en de doorvertaling van de afspraken in het NPLG en de provinciale gebiedsprogramma's, is gebleken dat de gezamenlijke provincies nog geen voorstel hebben kunnen doen voor de gehele opgaven van de bossenstrategie. Eerste helft 2023 zullen provincies hieraan, in samenhang met hun gebiedsprogramma's en het NPLG, tot nadere afspraken en invulling komen.

3.4. Programma Natuur

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Zorgdragen voor afstemming met en integratie van natuurherstelmaatregelen met de structurele aanpak stikstof. Onderdeel hiervan is de coördinatie van producten die noodzakelijk zijn voor natuur in relatie tot het stikstofdossier. Voor deze inzet is aanvullende inzet randvoorwaardelijk. Aanvullende versterking is meegenomen bij beleidsopgave 3.9.		
2. Voorbereiden van het gezamenlijke proces voor de totstandkoming van bestuurlijke afspraken die gericht zijn op de uitwerking van de tweede fase van het programma natuur, voor de periode 2023 tot 2030.		
3. Samen met het Rijk en partners uit relevante sectoren opstellen van een groei-agenda natuurinclusief met die partijen die het verschil willen maken en hierop al energie zetten (meevaren op de boegolf van bijvoorbeeld Bouwend Nederland), die kansen benoemt en benut én kaders meegeeft aan de andere maatschappelijke opgaven op het gebied van landbouw, energie, wonen en klimaat.		
4. Samen met LNV en relevante partners organiseren van een vierde Natuurtop in 2022, op basis van de opgaven van het Programma Natuur.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	100.126	105.185	105.185	105.464	-278
Directe personeelslasten	184.852	191.956	191.956	191.220	736
Overige apparaatslasten	97.749	116.178	116.178	101.377	14.801
Totaal	382.727	413.319	413.319	398.061	15.259

Toelichting

De Agenda Natuurinclusief, aangekondigd als onderdeel van Programma Natuur, is in ontwikkeling. De 1.0-versie is op de Natuurtop van 17 juni 2022 op de Floriade gepresenteerd. Op dit moment zijn er nog geen structurele middelen beschikbaar voor het thema natuurinclusief. Consequenties voor

inzet vanuit IPO voor de verdere uitrol en doorontwikkeling van de agenda ná presentatie op de Natuurtop zijn nog niet inzichtelijk. Met het Rijk is afgesproken dat er wordt gewerkt aan een 2.0-versie, inclusief financieringsvoorstel. Om te komen tot instrumentering wordt een Agenda Natuurinclusief 2.0 voorbereid, waarvoor het Rijk inmiddels extra capaciteit beschikbaar heeft gesteld, en een ambassadeur heeft benoemd.

3.5. Natuurwetgeving

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Belangen behartigen bij beleidsontwikkelingen Rijk op deze wettelijke provinciale taak en o.a. inzetten op beleidsneutraliteit implementatie natuur in omgevingswet.		
2. Provincies en Rijk adviseren over beleidsontwikkelingen over stijgende faunaschades (medio 2022) en gezamenlijke aanpak ontheffingverlening Wet Natuurbescherming/Omgevingswet, onder meer ten aanzien van windturbineprojecten.		
3. Toetsen gedragscodes op de provinciale uitvoeringservaring.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	58.130	60.363	60.363	60.132	231
Overige apparaatslasten	30.739	36.534	36.534	31.880	4.654
Totaal	88.868	96.898	96.898	92.012	4.886

3.6. Faunabeheer

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Gezamenlijk wolvenplan dat geactualiseerd blijft op basis van recente ontwikkelingen wolvendossier.		
2. Adviseren en ontwikkelen innovatief faunabeleid en zorgen voor standpuntbepaling die leidt tot minder kosten voor provincies voor faunaschade.		
3. Afstemmen lijst met invasieve soorten (waarvoor provincies verantwoordelijkheid dragen) met provincies om haalbaarheid en uitvoerbaarheid te kunnen toetsen.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	58.130	60.363	60.363	60.132	231
Overige apparaatslasten	30.739	36.534	36.534	31.880	4.654
Totaal	88.868	96.898	96.898	92.012	4.886

Toelichting

- Ten aanzien van het wolvenplan is in 2022 veel werk verzet maar als gevolg van maatschappelijke ontwikkelingen (zoals een sterk toegenomen maatschappelijke onrust in delen van het land) is ervoor gekozen om meer tijd te nemen voor het vaststellen van een nieuw wolvenplan. Dat wordt nu voorzien in 2024, afgezien van een addendum van beperkte omvang dat toegevoegd wordt aan het bestaande wolvenplan.
- Begin 2022 verraste de minister van LNV provincies door de jacht op haas en konijn te willen sluiten, zonder dat daar wezenlijk overleg met provincies over consequenties over was gevoerd. De tweede helft van 2022 is besteed aan overleg met LNV om een goede impact-analyse op te zetten, om verdere besluitvorming in 2023 beter voor te bereiden. De uitvoering van deze impact-analyse loopt door in 2023.

3.7. Natuurbeleid

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Provinciale belangen behartigen bij beleidsontwikkelingen Rijk en hierover afstemmen via werkgroepen met de provincies.		
2. Opleveren jaarlijkse voortgangsrapportage natuur. Dit betreft een rapportage voor Provinciale Staten over de voortgang van de afspraken in het natuurpact.		
3. Afstemmen nieuwe beleidsontwikkelingen met provincies.		
4. In 2022 vindt volgens de afgesproken frequentie de volgende Natuurtop plaats. Zie ook 3.4 Programma Natuur.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	17.559	10.517	10.517	7.749	2.768
Directe personeelslasten	46.504	48.291	48.291	48.106	185
Overige apparaatslasten	24.591	29.227	29.227	25.504	3.724
Totaal	88.654	88.035	88.035	81.358	6.677

3.8. Natura 2000 en EU-Biodiversiteit

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Als belangenbehartiger van provincies input inbrengen in EU-besluitvorming biodiversiteit. EU-kaders zijn van grote impact op provinciale beleidsinvulling.		
2. Inbreng leveren in nieuwe beleidsstukken, waaronder het strategische plan Natura2000 (N2000) en het beleidskader doelwijziging, wordt mede beleid bepaald over N2000 en doelbereik.		
3. Organiseren gezamenlijke processen ter afstemming en vaststelling van de beleidsstukken voortkomende uit de actualisatie van doelensysteem N2000.		

Output 2022	Inhoud	Geld
4. Faciliteren kennisuitwisseling over voortgang en voert regie op verbetering van de afstemming van de provincies met andere voortouwnemers van N2000-beheerplannen.		
5. Voor LNV het aanspreekpunt zijn voor de afstemming rondom N2000-issues.		
6. Faciliteren en initiëren pilots tot het opstellen van natuurdoelanalyses.		
7. Op gebied van monitoring wordt centraal invulling gegeven aan verantwoording waar alle provincies baat bij hebben.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	26.088	26.088	26.088	0
Directe personeelslasten	81.381	120.727	120.727	120.264	463
Overige apparaatslasten	43.034	73.068	73.068	63.759	9.309
Totaal	124.416	219.883	219.883	210.111	9.772

Toelichting

1. Inbreng EU-kaders

LNV heeft met provincies afgesproken dat zij als gezamenlijk partner optrekken in het EU-biodiversiteitsdossier. Naast de directe inbreng in de EU-kaders vraagt LNV de provincies ook deel te nemen aan de inzet in het internationale biodiversiteitsbeleid (CBD). De gevraagde capaciteitsinzet blijkt door uitval van capaciteit en beperkte provinciale capaciteit lastig te leveren. Hoewel om deze reden besloten was om in het najaar van 2022 in overleg met de AAC bezien zou worden welke inzet, wenselijk en haalbaar is (en of hierover nadere afspraken met het Rijk noodzakelijk zijn) is dit proces als gevolg van een personele wissel binnen de AAC VP weer stil komen te vallen.

Ondertussen heeft er in 2022 wel veel afstemming met het Rijk plaatsgevonden over de inzet van Lidstaat Nederland ten aanzien van de voorstellen van de Europese Commissie ten aanzien van (verdergaande) natuurbescherming en natuurherstel. In de zomer van 2022 heeft afstemming plaatsgevonden over het BNC-fiche, waarbij zowel het Rijk als provincies de stelling ingenomen hebben dat natuurbescherming in de vorm van vergunningstelsel buiten het huidige Natura2000-netwerk contraproductief en daarom onwenselijk is. Dit is derhalve het Nederlandse standpunt in de verder gaande discussie hierover in Europa. LNV betreft provincies zo goed mogelijk bij het vervolg in 2023. Hierbij geldt een sterke inhoudelijke samenhang met (vraagstukken omtrent) Natura2000 (strategische plan en beleidskader doelwijziging), maar ook realiseren NNN (Taskforce) en IPSN.

2. Nieuwe beleidsbeslissingen

Door recente ontwikkelingen staat het interbestuurlijke proces van de Actualisatie van het N2000 doelensysteem onder druk door het voornemen van LNV om af te stappen van de bottom up benadering waarbij gezamenlijk de noodzakelijke VHR doelen worden vastgesteld naar het top down opleggen van de VHR doelen, door deze opgave onder te brengen in het NPLG.

Via een interventie van de provincies wordt dit onderwerp binnenkort op de bestuurlijke tafel besproken. Dat heeft geleid tot een procesvoorstel, gericht op het samen optrekken bij de voorbereiding van uitwerking van deze doelstelling naar de provinciale gebiedsprogramma's.

4. Faciliteren kennisuitwisseling

Hieraan is gedeeltelijk invulling gegeven door het oprichten van een IPO-werkgroep Natura 2000. Door de druk op de dossiers Natuurdoelanalyses en de Actualisatie van het Natura 2000-doelensysteem is het onderwerp N2000-beheerplannen minder onder de aandacht. Het Ministerie zet meer druk op provincies om hierop wel informatie te leveren.

3.9. Stikstof (IPSN)

Output 2022	Inhoud	Geld
Het IPSN programmaplan, vastgesteld door het MT van de IPO vereniging op 21 maart 2022 en door de Bestuurlijke Commissie Stikstof op 19 mei 2022, bevat een verdere invulling van het besluit dat in juli 2021 door het IPO Bestuur werd genomen om de ambtelijke organisatie door te ontwikkelen naar een interprovinciale programmaorganisatie stikstof en natuur. In 2022 is gestart met de implementatie van dit programmaplan, waarbij de organisatie is ingericht naar vier programmalijnen die bijdragen aan het hoofddoel van IPSN: "Provincies zijn beter in staat om aan hun integrale opgave voor stikstofreductie en natuurverbetering te voldoen, de hiervoor benodigde beleidskeuzes te maken, maatregelen uit te voeren en hier duidelijke (samenwerkings)afspraken over te maken met het Rijk". De vier programmalijnen betreffen: • Uitvoeringsbeleid VTH en ondersteunend instrumentarium • Beleidsontwikkeling gebiedsgerichte aanpak • Strategie en visie landelijk gebied • Ondersteunen (inter)bestuurlijke besluitvorming		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	7.651.644	6.711.644	7.017.042	-305.398
Programmabaten	0	0	0	-991.455	991.455
Directe personeelslasten	116.259	120.727	120.727	120.264	463
Overige apparaatslasten	61.477	73.068	73.068	63.759	9.309
Totaal	177.736	7.845.439	6.905.439	6.209.610	695.829

Toelichting

IPSN in relatie tot het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en landelijke regieorganisatie (RTLG)

De ontwikkeling van het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) en de bijbehorende regieorganisatie (RTLG) heeft geleid tot aanvullende inzet van IPSN en daarmee extra kosten, hetgeen nog niet werd voorzien tijdens het bestuursbesluit in juli 2021 (en de daarop gebaseerde begroting). De extra inzet voor 2022 is opgevangen binnen de begroting 2022.

AERIUS 2022

Inzet voor AERIUS: In de BC Stikstof van 17 maart 2022 is besloten het resterend saldo van IPSN over het jaar 2021 te reserveren voor kosten kwaliteitsverbeteringen in 2022 voor AERIUS. De basis van deze kwaliteitsimpuls is een plan van aanpak gebaseerd op de aanbevelingen van het CIO oordeel uit 2021. Naast het saldo 2021 was ook voorzien dat er een bijdrage nodig zou zijn vanuit het budget 2022 voor de kwaliteitsverbeteringen. Bij de eindafrekening door het RIVM is gebleken dat de kosten 2022 veel lager (-/- €400.000) uitvielen dan eerder door het RIVM geoffreerd. Daarnaast was er door

tussentijdse vacatures en invulling van functies gedurende het jaar een onderbesteding van € 270.000 op de bij de begroting 2022 geraamde capaciteitsinzet van inhuur.

De baten betreffen in 2021 vooruit-ontvangen baten die in 2022 gedeeltelijk tot besteding komen en niet als baten waren geraamd.

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
3.1 Gemeenschappelijk Landbou	702.755	573.046	573.046	545.685	27.361
3.2 Duurzame Landbouw	53.321	58.139	58.139	55.207	2.932
3.3 Klimaatakkoord Landbouw L	88.868	38.759	38.759	36.805	1.954
3.4 Programma Natuur	382.727	413.319	413.319	398.061	15.259
3.5 Natuurwetgeving	88.868	96.898	96.898	92.012	4.886
3.6 Strategisch beleid Faunabeh	88.868	96.898	96.898	92.012	4.886
3.7 Natuurbeleid	88.654	88.035	88.035	81.358	6.677
3.8 EU-Biodiversiteit	124.416	219.883	219.883	210.111	9.772
3.9. Stikstof	177.736	7.845.439	6.905.439	6.209.610	695.829
3.10. Nationale Database Flora	900.000	Vanaf 2022 onderdeel van begroting BIJ12			
Totaal lasten programma 3	2.696.213	9.430.416	8.490.416	7.720.860	769.556

4. Mobiliteit

4.1. Duurzame Mobiliteit

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Invulling geven aan de realisatie van de afspraken Klimaatakkoord via: - o adviseren/rapporteren via het bestuurlijk Stand van zaken Uitvoering Klimaatakkoord Mobiliteit (SUM); - o het doorontwikkelen van de monitor SUM inclusief bestuurlijk ambassadeurschap; - o realiseren van integratie van laadinfra en waterstof infra via de provinciale regierol Nationale Agenda Laadinfrastructuur (NAL)/Regionale Agenda Laadinfrastructuur (RAL); - o de integratie van de actieagenda duurzaam Grond-, Weg- en Waterbouw (GWW) in de nationale agenda's Klimaat neutrale en Circulaire Infrastructuur en Schoon en Emissieloos Bouwen (SEB); - o regie, coördinatie en support op de voortgang/realisatie van de Regionale Mobiliteitsprogramma's (RMP's) - gebiedsopgave 3.0 -.		
2. Lessen uit de coronapandemie analyseren en vertalen naar ambities van de bestuurlijke agenda mobiliteit in het algemeen en werkgeversaanpak in het bijzonder: zakelijk reizen op duurzame manier via o.a. Coalitie Anders Reizen.		
3. Inzet van provincies vanuit Klimaatakkoord verbinden met de Europese Green Deal en het op te stellen Europese programma 'Duurzame en Slimme Mobiliteit'.		
4. Realiseren van een nationale aanpak Betalen naar Gebruik conform IPO-redeneerlijn en provinciale doelen uit het Klimaatakkoord		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	69.394	91.260	171.260	198.442	-27.182
Directe personeelslasten	406.907	313.890	313.890	312.686	1.204
Overige apparaatslasten	215.171	189.977	189.977	165.774	24.203
Totaal	691.472	595.127	675.127	676.902	-1.775

Toelichting

1. Realiseren afspraken Klimaatakkoord

De samenwerking met het Ministerie van IenW op het gebied van Klimaat neutrale en circulaire infrastructuur (KCI), SEB en RMP's intensificeert maar verloopt langzamer dan voorzien.

4. Betalen naar Gebruik

De uitwerking van Betalen naar Gebruik lijkt vooralsnog niet conform de redeneerlijn van de gezamenlijke provincies te worden uitgewerkt. Belangenbehartiging en lobby worden ook in 2023 ingezet om nationale aanpak bij te sturen, zodat 'opening' voor differentiatie mogelijk blijft. De inzet op belangenbehartiging en lobby gaat in samenhang met provinciale financiële verhoudingen (zie 7.4).

De hogere uitgaven is een gevolg van een aanvullend onderzoek/advies dat we hebben laten uitvoeren naar Betalen naar Gebruik ter ondersteuning van onze belangenbehartiging op dit onderwerp.

4.2. Openbaar vervoer

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Lessen uit coronapandemie op OV-gebruik analyseren en vertalen naar de OV-ambities.		
2. Zeker stellen van de bestuurlijke afspraken via NOVB ten aanzien van beschikbaarheidsvergoeding (of andere afspraak) met het Rijk, ten aanzien van aanbestedingskalender, sociale veiligheid, toegankelijkheid en Mobility-as-a-Service (MaaS).		
3. Uitwerken TBOV 2040 met ontwikkelagenda, onderzoeksprogramma 2021 en doorontwikkelen als programma met aandacht voor knooppunten, standpuntbepaling ten aanzien van vervoersarmoede en agenderen omvorming mobiliteitsaanbod in dunbevolkte(re) regio's.		
4. Maken (aanvullende) bestuurlijke afspraken afsprakenkader werken voor derden.		
5. Standpunt bepalen op meerdere (in)formele consultaties op wetgevingstrajecten en nieuw beleid vanuit de rijksoverheid, invloed uitoefenen op Hoofdrailnet-concessie vanaf 2025 en realiseren innovatie aanpak exploitatiekosten Fietsparkeren bij stations.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	93.007	169.018	169.018	168.370	648
Overige apparaatslasten	49.182	102.295	102.295	89.263	13.032
Totaal	142.189	271.313	271.313	257.633	13.681

Toelichting

2. NOVB

Er zijn afspraken gemaakt met lenW over een vangnetconstructie voor 2023. In omvang is deze beperkt en alleen voor 2023, met als gevolg afschaling van het OV in de regio. De mate waarin hangt af van de reserves die provincies inzetten.

Het Bestuursakkoord Toegankelijkheid is getekend. Er zijn afspraken gemaakt over financiële bijdragen vanuit het Rijk voor het vroegtijdig vervangen van treinen zonder toiletten in Gelderland en er is een artikel 2 onderzoek aangekondigd naar de financiële effecten van de afspraken.

5. Standpuntbepaling wetgevingstrajecten

De consultatie van de HRN-concessie is in een vergevorderd stadium. Het Rijk heeft gekozen voor een zuivere vervoersconcessie. Onder invloed van druk uit de Tweede Kamer is er voorlopig voor gekozen het onderdeel Fietsenstallingen op Stations binnen de HRN-concessie te houden. Op termijn wordt dit overgeheveld naar de Stationsagenda. Door de nieuwe afspraken die dit vereist, is provinciale inbreng nodig.

4.3. Verkeersveiligheid

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Uitvoeren Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) en Startakkoord SPV, inclusief opstellen financiering strategie.		
2. Afstemmen, afronden en uitvoeren regionale uitvoeringsprogramma's SPV.		
3. Opstellen en uitwerken van de investeringsimpuls SPV (2e tranche).		
4. Standpunt bepalen over inzet innovatiemiddelen SPV.		
5. Het toelatingskader Licht Elektrische Voertuigen (LEV-Kader) en het RVV 1990.		
6. Bijdragen aan implementatie en uitvoering richtlijn betreffende het beheer van de verkeersveiligheid van weginfrastructuur (Road Infrastructure Safety Management, hierna: RISM II).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	169.738	188.334	188.334	187.612	722
Overige apparaatslasten	89.757	113.986	113.986	99.464	14.522
Totaal	259.495	302.320	302.320	287.076	15.244

Toelichting

1. en 4. SPV : Het opstellen van een financiering strategie heeft vertraging opgelopen, omdat de overige partners binnen het SPV hebben laten weten hier geen prioriteit aan te willen geven. Het onderwerp wordt onder de aandacht gebracht bij de evaluatie van het Startakkoord. Deze evaluatie vindt later dan afgesproken plaats, namelijk in 2023. De regeling innovatiemiddelen SPV heeft vertraging opgelopen vanwege prioritering op de investeringsimpuls SPV. De toegezegde middelen vanuit het Rijk (€ 50 mln. cofinanciering) blijven hier wel voor gereserveerd.

4.4. Fiets

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Standpunt bepalen en inzetten op de realisatie Nationaal Toekomstbeeld Fiets (NTF).		
2. Uitvoeren Bestuursakkoord Fietsparkeren: rollen, verantwoordelijkheden en financiën formaliseren in het addendum op het bestuursakkoord.		
3. Provinciale inbreng zeker stellen in de 'Normen fietsparkeren bij nieuwe ontwikkelingen'.		
4. Realiseren ambities Tour de Force (TdF).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	79.309	150.924	150.924	116.392	34.532
Directe personeelslasten	104.633	120.727	120.727	120.264	463
Overige apparaatslasten	55.330	73.068	73.068	63.759	9.309
Totaal	239.272	344.719	344.719	300.415	44.303

Toelichting

2. Bestuursakkoord Fietsparkeren

De impasse op de inhoud (rollen/verantwoordelijkheden) ten aanzien van het Bestuursakkoord is nog niet doorbroken ondanks bemiddeling, via lenW, (zie ook toelichting 5 bij 4.2 OV). Vooralsnog heeft dit geen (financiële) gevolgen voor provincies.

3. Normen fietsparkeren

‘Normen fietsparkeren bij nieuwe ontwikkelingen’ zijn niet van de grond gekomen. lenW heeft een aanzet gemaakt voor een aanpak. De verwachting is dat lenW hier in 2023 in samenwerking met IPO verder aan gaat werken.

4.5. Kennisplatform Verkeer en Vervoer

Output 2022	Inhoud	Geld
Het KpVV-programma levert een bijdrage aan kennisontwikkeling in aanvulling op de prioritaire ambities van het programma Mobiliteit. Het IPO vult het opdrachtgeverschap namens de gezamenlijke provincies zo in, dat het programma goed aansluit op de prioriteiten van de provincies.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	1.831.884	1.800.000	1.800.000	1.748.927	51.073
Directe personeelslasten	11.626	12.073	12.073	12.026	46
Overige apparaatslasten	6.148	7.307	7.307	6.376	931
Totaal	1.849.658	1.819.380	1.819.380	1.767.329	52.050

Toelichting

Door een positieve afrekening over boekjaar 2021 is een voordeel ontstaan ad € 51.000.

4.6. Goederenvervoer & Logistiek

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Standpunt bepalen, belangen behartigen en stimuleren van (de verduurzaming van) modal shift van weg naar water en spoor.		
2. Verduurzamen goederenvervoer en logistiek (o.a. binnenvaart, wegtransport, clean energy hubs).		
3. Inbrengen provinciaal standpunt in het plan van aanpak ten aanzien van vrachtwagenheffing.		

Output 2022	Inhoud	Geld
4. Standpunt bepalen en belangen behartigen ten aanzien van 'ruimtelijke sturing logistiek' (verdozing/verloodsing).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	52.317	66.400	66.400	66.145	255
Overige apparaatslasten	27.665	40.187	40.187	35.068	5.120
Totaal	79.981	106.587	106.587	101.213	5.375

Toelichting

4. Ruimtelijke sturing logistiek

In 2022 is besloten gezamenlijk aan het proces rondom Grip op grootschalige bedrijfsvestigingen te werken. Door het proces rond de ruimtelijke puzzel en een motie van de Tweede Kamer is het proces Grip versneld. Zowel inhoud als proces zijn zwaarder en complexer geworden. In het 2^e kwartaal 2023 worden bestuurlijke afspraken gemaakt tussen rijk en regio. De programma's regionale economie en ROWW zijn leidend. Mobiliteit wordt geïnformeerd.

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
4.1 Duurzame Mobiliteit	691.472	595.127	675.127	676.902	-1.775
4.2 Openbaar vervoer	142.189	271.313	271.313	257.633	13.681
4.3 Verkeersveiligheid	259.495	302.320	302.320	287.076	15.244
4.4 Fiets	239.272	344.719	344.719	300.415	44.303
4.5 KpVV	1.849.658	1.819.380	1.819.380	1.767.329	52.050
4.6 Goederenvervoer & Logistiek	79.981	106.587	106.587	101.213	5.375
Totaal lasten programma 4	3.262.067	3.439.446	3.519.446	3.390.569	128.877

5. Regionale economie

5.1. Stimuleren innovatief en breed MKB

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Betrekken van regionale clusters MKB bij alle thema's uit de dynamische uitvoeringsagenda Herstel Regionale Economie (HRE).		
2. Ondersteunen (breed) MKB in circulaire bedrijfsvoering door gezamenlijke programmering met Rijk en andere partners gebaseerd op IPO-krachtenkaart en 12 provinciale kansenskaarten.		
3. Organiseren kennisdeling over knelpunten en risico's van digitalisering van het MKB. Thema's: sleuteltechnologieën, connectiviteit, data-economie en human capital-vraagstukken.		
4. In samenspraak met het ministerie van EZK herijken van de inzet in KIC-convenant en kennis- en innovatieagenda's (KIA's).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	93.007	84.509	84.509	84.185	324
Overige apparaatslasten	49.182	51.148	51.148	44.631	6.516
Totaal	142.189	135.657	135.657	128.816	6.840

5.2. Regionale Arbeidsmarkt/Human Capital

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Uitwerken van afspraken met het Rijk en VNG om (gezamenlijk) in te zetten op programma's die de doorstroming van onderwijs naar arbeidsmarkt verbeteren inclusief experimenteerruimte.		
2. Kennisdeling en belangenbehartiging bij het Rijk om in deze programma's afspraken te maken over voor banen van de toekomst.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	93.007	84.509	84.509	84.185	324
Overige apparaatslasten	49.182	51.148	51.148	44.631	6.516
Totaal	142.189	135.657	135.657	128.816	6.840

5.3. Circulaire economie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Invoeren in regio van de ontwikkelpaden (handreikingen) 'Circulair inkopen en aanbesteden', 'circulair bestendigen omgevingsvisie en VTH-uitvoeringspraktijk' en 'monitoring'.		
2. Appèl op inzet van het Rijk op de Krachtenkaart Circulaire Economie (CE).		
3. Inzet van IPO Krachtenkaart en Kansenskaarten om met Rijk, medeoverheden en regionale partners tot een integraal hoofdstuk Regio in het landelijk Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie (UP CE) te komen.		
4. Met VNG, UvW en I&W realiseren van een aanpak in structuur en proces op circulair en duurzaam opdrachtgeverschap/circulair inkopen en aanbesteden.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	101.400	101.400	92.545	8.856
Directe personeelslasten	34.878	36.218	36.218	36.079	139
Overige apparaatslasten	18.443	21.920	21.920	19.128	2.793
Totaal	53.321	159.539	159.539	147.751	11.787

5.4. Europees regionaal beleid

Output 2022	Inhoud	Geld
IPO/HNP zetten zich in om:		
1. de nieuwe generatie financiële instrumenten uit de structuurfondsen in de regio te laten landen en aansluiten bij de regionale opgaven (realiseren van een online EU-fondsenwijzer 2021-2027);		
2. met het Rijk te komen tot een integrale aanpak op de nieuwe generatie fondsen Recovery and Resilience Facility (RRF), Brexit Adjustment Reserve (BAR) en Just Transition Fund (JTF);		
3. samen met de VNG werk te maken van het nationale herstelplan en dit te laten aansluiten bij ons kabinetsaanbod 'Krachtig en Groen herstel' en de relatie met het EU-coronaherstelfonds (NextGenerationEU).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	34.878	36.218	36.218	36.079	139
Overige apparaatslasten	18.443	21.920	21.920	19.128	2.793
Totaal	53.321	58.139	58.139	55.207	2.932

Toelichting

2. Integrale aanpak nieuwe generatie fondsen

De BAR is een nationale regeling die ook zo wordt uitgevoerd en daarmee geen ruimte biedt voor regionale regie/invulling. De middelen uit de BAR worden nu verdeeld middels een aantal regelingen, uitgevoerd door de RVO. JTF gelden zijn reeds verdeeld. Hiermee is voor die onderdelen van de opgave de mogelijkheid om met het Rijk tot een integrale aanpak te komen vervallen.

3. Nationaal Herstelplan

De middelen uit het Recovery and Resilience Facility zijn onderdeel geworden van het regeerakkoord van Rutte IV. Dit betekent dat het uiteindelijke Herstel- en Veerkrachtplan bestaat uit reeds lopende herstelmaatregelen en /of maatregelen die met middelen zijn opgenomen in het regeerakkoord.

5.5. Taskforce HRE en samenwerkingsagenda

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Met Rijk (EZK en BZK), VNG, ROM's en MKB uitvoeren van de gezamenlijk dynamische uitvoeringsagenda. Centraal staat het duurzaam herstellen van de economie door het versterken van het verdienvermogen van de regio's.		
2. Uitwerken van afspraken met partner die per thema zijn gemaakt: • Ontwikkelkracht en Innovatie, inclusief werkboek met investeringsprojecten. Het werkboek dient als basis voor de programmeringstafel waarbij (private) initiatiefnemers hun voorstellen kunnen verrijken door feedback van Rijk en provincies. • Innovatief en breed MKB, inclusief digitalisering en circulaire economie (zie 5.1 en 5.2). • Human Capital (zie 5.2). • Gebiedsontwikkeling (binnensteden, bedrijventerreinen, campussen).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	30.420	30.420	0	30.420
Directe personeelslasten	149.974	143.665	143.665	143.114	551
Overige apparaatslasten	79.306	86.951	86.951	75.874	11.078
Totaal	229.280	261.036	261.036	218.988	42.048

Toelichting

In 2022 hebben we voor de programmeringstafels een bureau ingehuurd waarvan de factuur in 2023 volgt. Hierdoor is een overschot ontstaan binnen de programmalasten.

5.6. Vrijetijdseconomie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Perspectief 2030 vertalen in een IPO-actieagenda. Provincies werken hierin samen met EZK en het Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen (NBTC). De provinciale actiepunten zijn uitgewerkt in plannen van aanpak.		

Output 2022	Inhoud	Geld
2. Vrijtijdseconomie is integraal onderdeel van de dynamische uitvoeringsagenda HRE en wordt in de opgavetafels (breed) MKB, Human Capital en gebiedsontwikkeling integraal opgepakt.		
3. De actieagenda vakantieparken wordt door partijen uitgewerkt in plannen van aanpak. Actiepunten worden uitgevoerd.		
4. Er is een actief kennisnetwerk.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	69.755	72.436	72.436	72.158	278
Overige apparaatslasten	36.886	43.841	43.841	38.256	5.585
Totaal	106.642	116.277	116.277	110.414	5.863

Toelichting

3. Vrijtijdseconomie als onderdeel van dynamische uitvoeringsagenda HRE

In 2022 is in IPO-verband inhoudelijk doorgewerkt aan het thema vrijetijdseconomie (VTE). Omdat VTE met ingang van 2023 geen onderdeel meer uitmaakt van het programma Regionale Economie is de invlechting van VTE in de uitvoeringsagenda Herstel Regionale Economie (HRE) in 2022 niet meer tot stand gebracht.

5.7. Ruimtelijke economie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Uitwerken van de afspraken met Rijk en VNG die in de opgavetafel gebiedsontwikkeling, als onderdeel van de dynamische uitvoeringsagenda, zijn gemaakt.		
2. Faciliteren, kennis delen en verbinden met andere programma's op het thema gebiedsontwikkeling in het bijzonder over (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen, binnensteden en kernen en campussen.		
3. Hernieuwd opstellen kennisagenda vanwege de coronacrisis, voor de opgave Retail (best practices).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	60.000	73.810	-13.810
Directe personeelslasten	0	36.218	36.218	36.079	139
Overige apparaatslasten	0	21.920	21.920	19.128	2.793
Totaal	0	58.139	118.139	129.017	-10.878

Toelichting

3. Ontwikkelen hernieuwd kennisopgave

De opgave om een hernieuwd kennisopgave te ontwikkelen voor de Retail vanwege de coronacrisis

is, door de keuze van de BAC RE om zich hoofdzakelijke te concentreren op ruimte voor grote bedrijfsvestigingen en transitie van bedrijventerreinen, komen te vervallen.

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
5.1 Stimuleren innovatief en bre	142.189	135.657	135.657	128.816	6.840
5.2 Regionale Arbeidsmarkt, Circ	142.189	135.657	135.657	128.816	6.840
5.3 Circulaire Economie	53.321	159.539	159.539	147.751	11.787
5.4 Cohesiebeleid	53.321	58.139	58.139	55.207	2.932
5.5 Taskforce HRE en samenwerl	229.280	261.036	261.036	218.988	42.048
5.6 Vrijetijdseconomie	106.642	116.277	116.277	110.414	5.863
5.7 Ruimtelijke economie en Klin	0	58.139	118.139	129.017	-10.878
Totaal lasten programma 5	726.942	924.442	984.442	919.010	65.432

6. Cultuur en erfgoed

6.1. Toekomstperspectief Culturele Sector

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Inzetten op de rol van provincies waarbij conform de visie voor cultuur wordt ingezet op wettelijke verankering van de rol van provincies in het landelijk cultuurbeleid.		
2. Adviseren over het Rijkscultuurstelsel met aandacht voor de regionale component, werking subsidieregelingen en bereidt bestuurlijk overleggen voor o.a. corona-aanpak, stedelijke cultuurregio's en faciliteert standpuntbepaling.		
3. Inzetten op een proactieve en agenderende rol van het IPO.		
4. Inzetten op een actieve belangenbehartiging in bijvoorbeeld de actuele voorbereiding van het rijkscultuurbestel.		
5. Inzetten op het herstel van de culturele sector naar een 'nieuw normaal'.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	46.504	48.291	48.291	48.106	185
Overige apparaatslasten	24.591	29.227	29.227	25.504	3.724
Totaal	71.095	77.518	77.518	73.609	3.909

6.2. Behoud Erfgoed

Output 2022	Inhoud	Geld
1. De interprovinciale position paper erfgoed en het uitvoeringsprogramma zijn de leidraad voor de onderhandelingen met het Rijk over rol en middelen voor provincies; waaronder middelen voor de grote restauraties bij voorkeur via een gemeenschappelijk programma Rijk en provincies.		
2. Inzetten op versterking van de verbinding van erfgoed met ruimtelijke opgaven met een vervolg op de Erfgoed Deal (waaronder vrijkomende monumenten als kerken).		
3. Inzetten op voldoende middelen/rol van provincies in het nieuw op te stellen Rijkskader Erfgoed Telt.		
4. Borgen van de provinciale belangen in de nieuw vast te stellen bestuurlijke afspraken over restauraties en de uitvoeringsorganisatie met Rijk en VNG.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	23.252	42.254	42.254	42.092	162
Overige apparaatslasten	12.295	25.574	25.574	22.316	3.258
Totaal	35.547	67.828	67.828	64.408	3.420

Toelichting

Het IPO participeert actief in een aantal lijnen van erfgoed en hanteert daarvoor het Position Paper Erfgoed en het Uitvoeringsprogramma erfgoed (besluit IPO-bestuur op 11 februari 2021). De noodzaak van actualisering van een vijftal bestuurlijke afspraken voor erfgoed in den breedte, vraagt om extra lobby-inzet in het (bestuurlijk) overleg met OCW en VNG. Geconstateerd wordt dat deze inzet onverkort van belang blijft nu er, ondanks het duiden van de problematiek bij het Rijk, geen (financiële) aandacht wordt gegeven aan erfgoed in het regeerakkoord. Dit vraagt om:

1. blijvende inzet op de verbinding tussen erfgoed en andere opgaven;
2. (financiële) aandacht voor de restauratie van rijksmonumenten;
3. actualisering en bevestiging van de bestuurlijke afspraken tussen Rijk en provincies;
4. voortzetting van de rijksinzet voor Erfgoed Telt in een nieuw beleidskader.

6.3. Cultuureducatie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Voor OCW aanspreekpunt zijn voor programma Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024 en alleen een rol vervullen voor faciliteren kennisuitwisseling in 2022.		
2. In 2022 betrokken worden bij de herijking van bestuurlijke afspraken cultuur en onderwijs.		
3. Participeren in de opbouw van een nieuw Rijkskader voor cultuur waar cultuureducatie een onderdeel van is.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	11.626	12.073	12.073	12.026	46
Overige apparaatslasten	6.148	7.307	7.307	6.376	931
Totaal	17.774	19.380	19.380	18.402	977

6.4. Toekomstbestendig Bibliotheekstelsel

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Op basis van een convenant voor het bibliotheekstelsel samenwerken met netwerkpartners OCW, VNG, Koninklijke Bibliotheek, SPN en VOB, zodat bibliotheken beter in staat zijn om bij te dragen aan maatschappelijke opgaven en focus wordt gegeven aan de uitvoering van de Wet stelsel openbare bibliotheken.		
2. Partijen stemmen op basis van een netwerkagenda af en werken aan concrete acties om het convenant uit te voeren.		
3. Bij Rijk als stelselpartner aandacht claimen voor helderheid rollen en beleidsvrijheid provincies.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	11.626	18.109	18.109	18.040	69
Overige apparaatslasten	6.148	10.960	10.960	9.564	1.396
Totaal	17.774	29.069	29.069	27.603	1.466

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
6.1 Toekomstperspectief	71.095	77.518	77.518	73.609	3.909
6.2 Behoud erfgoed	35.547	67.828	67.828	64.408	3.420
6.3 Cultuureducatie	17.774	19.380	19.380	18.402	977
6.4 Toekomstbestendig Bibliotheekstelsel	17.774	29.069	29.069	27.603	1.466
Totaal lasten programma 6	142.189	193.795	193.795	184.023	9.772

7. Kwaliteit Openbaar Bestuur

7.1. Consultaties en wetgevingstrajecten

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Wettelijke taken uitvoeren bij consultaties en wetgeving die zich in 2022 aandienen.		
2. Proactief signaleren en, desgewenst, lobbyen bij de Staten-Generaal.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	20.564	20.564	0	20.564
Directe personeelslasten	151.137	338.035	338.035	336.739	1.296
Overige apparaatslasten	79.921	204.591	204.591	178.526	26.065
Totaal	231.057	563.190	563.190	515.265	47.925

7.2. Provinciale rol in de ruimte

Output 2022	Inhoud	Geld
'Krachtig Groen Herstel' realiseren – mede in samenwerking met VNG en UvW, inclusief Gebiedsopgaven 3.0: de gebiedsgerichte aanpak.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	34.332	27.242	87.242	96.800	-9.558
Directe personeelslasten	116.259	458.762	458.762	457.003	1.759
Overige apparaatslasten	61.477	277.659	277.659	242.285	35.374
Totaal	212.068	763.664	823.664	796.088	27.575

7.3. Strategische kennisfunctie

Output 2022	Inhoud	Geld
Versterken van de interprovinciale kennisfunctie (o.a. COELO, strategische denktank, wetenschappelijke betrokkenheid).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	9.955	124.728	124.728	15.709	109.019
Directe personeelslasten	116.259	120.727	120.727	120.264	463
Overige apparaatslasten	61.477	73.068	73.068	63.759	9.309
Totaal	187.691	318.523	318.523	199.732	118.791

Toelichting

Als gevolg van de laatste maanden covid en de latere gezamenlijke opstart (ook met het Rijk) van de kennisprogramma's is sprake van resterend budget.

7.4. Financiële verhoudingen

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Samen met LNV een nieuwe governance Nationaal Groenfonds realiseren, gericht op het uittreden door de provincies.		
2. Onderzoek naar wenselijkheid bijzondere leerstoel financiële verhoudingen.		
3. Financiering en positieve financiële effecten herstel na Corona realiseren.		
4. Implementeren aanbevelingen beleidsdoorlichting BTW-compensatiefonds (2021) gericht op verbeterde werking van het fonds voor de provincies.		
5. Monitoren en daarbij beperken fiscale risico's verzelfstandiging Prorail.		
6. Lid begeleidingsgroep onderzoek naar uniforme methodiek bepaling rente stortplaatsen, waardoor elke provincie dezelfde berekeningsmethodiek hanteert.		
7. Structurele houdbaarheid financiële positie provincies		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	35.284	105.184	155.184	159.295	-4.112
Directe personeelslasten	219.730	228.174	228.174	227.299	875
Overige apparaatslasten	116.192	138.099	138.099	120.505	17.594
Totaal	371.206	471.456	521.456	507.099	14.357

Toelichting

Gezien de grote maatschappelijke opgaven en transitie in de fysieke omgeving, die tegelijk majeure investeringen en robuuste uitvoeringskracht van provincies vergen, is zekerheid over de structurele houdbaarheid van de financiële positie van provincies urgent en van groot belang. In het regeerakkoord Rutte IV, dat nog niet bekend was bij vaststelling begroting IPO 2022 (in 2021) is het voornemen opgenomen om met ingang van 2026 op basis van een nieuwe financieringssysteem de provincies en gemeenten te bekostigen. Het IPO is in opdracht van het bestuur een traject gestart om te bevorderen dat bij de realisatie van deze nieuwe financieringssysteem de structurele financiële houdbaarheid van de financiële positie van provincies wordt geborgd. Vanwege de samenhang met de introductie van Betalen Naar Gebruik (BNG) in 2030 en de eventuele wijziging van het huidige provinciaal belastinggebied (motorrijtuigenbelasting) betreft dit een gezamenlijk traject van financiën en mobiliteit.

Dit traject heeft in het eerste half jaar van 2022 relevante provinciale input opgeleverd voor de Contourennota van BZK, die op 11 juli 2022 aan de Tweede Kamer is gestuurd. De inhoud van de Contourennota biedt echter nog geen zekerheid over de structurele houdbaarheid van de financiële positie van provincies. Gesprekken hierover met het rijk worden vervolgd in het eerste kwartaal 2023. Tevens vergt dit een verdere uitwerking door het IPO van een eigen visie op de nieuwe

financieringssysteem, waaronder een nieuw belastinggebied. Hiertoe is externe kennis en capaciteit ingeschakeld en zijn in 2022 noodzakelijk aanvullende onderzoeken uitgevoerd. Het programmabudget was hiertoe bij de Najaarsnota 2022 verhoogd met € 50.000.

Daarnaast is in 2022 veel energie gestoken in de ontwikkeling van het nieuwe verdeelmodel Provinciefonds. De BAC Financien had zich voorgenomen om het voorstel voor een nieuw verdeelmodel nog voor de Statenverkiezingen 2023 vast te stellen, zodat de nieuwe colleges op basis van de nieuwe verdeling van de middelen uit het Provinciefonds hun collegeprogramma's 2023-2027 kunnen opstellen. Dit is vanwege de complexiteit van het nieuwe verdeelmodel en daarmee het volledig begrip van het nieuwe model helaas niet gelukt.

7.5. Vitale vereniging

Output 2022		
1. Evenementen (waaronder jaarcongres, AV-bijeenkomsten).		
2. Netwerk-functie (waaronder versterken relatie met Staten, themabijeenkomsten).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	7.289	262.764	262.764	115.016	147.748
Directe personeelslasten	134.861	140.043	140.043	139.506	537
Overige apparaatslasten	71.314	84.759	84.759	73.961	10.798
Totaal	213.463	487.566	487.566	328.483	159.083

Toelichting

Als gevolg van de laatste maanden covid en voorts meer digitale bijeenkomsten is er sprake van onderuitputting. Met de verkiezingen in 2023 is de insteek de netwerkbijeenkomsten en kennisbijeenkomsten weer extra te benadrukken.

7.6. Europa

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Met HNP belangen behartigen op dossiers agrofood, klimaat en energie, herstel regionale economie, digitalisering, duurzame en gezonde leefomgeving, circulaire economie en mobiliteit én leveren bij EU-instellingen input gericht op behoud van positie, EU- budget en provinciaal en regionaal belang.		
2. Met HNP zorgdragen voor afstemming BNC-fiches (Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen) met provincies.		
3. KED en HNP publiceren de wekelijkse Europese Ster en het KED beheert de online EU-fondsenwijzer 2021-2027 (initiatief HNP/IPO) en verleent juridisch advies inzake staatssteunvraagstukken.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	264.623	259.094	259.094	263.639	-4.545
Directe personeelslasten	372.029	386.326	386.326	384.845	1.481
Overige apparaatslasten	196.728	233.818	233.818	204.030	29.788
Totaal	833.380	879.238	879.238	852.513	26.725

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
7.1 Consultatie- en wetgevingstr	231.057	563.190	563.190	515.265	47.925
7.2 Lerend netwerk en uitwisseli	212.068	763.664	823.664	796.088	27.575
7.3 Strategische kennisfunctie	187.691	318.523	318.523	199.732	118.791
7.4 Overheidsfinanciën	371.206	471.456	521.456	507.099	14.357
7.5 Vitale vereniging	213.463	487.566	487.566	328.483	159.083
7.6 Europa	833.380	879.238	879.238	852.513	26.725
Totaal lasten programma 7	2.048.866	3.483.638	3.593.638	3.199.181	394.457

8. Werkgeverszaken

8.1. CAO

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Implementeren, monitoren en doorontwikkelen cao-afspraken.		
2. Ondersteunen Bestuurlijke Onderhandelingsdelegatie voor nieuwe cao.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	164.153	201.557	273.134	234.880	38.254
Programmabaten	0	0	0	-20.000	20.000
Directe personeelslasten	116.259	217.308	217.308	216.475	833
Overige apparaatslasten	61.477	131.523	131.523	114.767	16.756
Totaal	341.889	550.388	621.965	546.121	75.843

Toelichting

- In 2022 hielden we rekening met een verplichting voor CAOP (Centrum Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel) die uiteindelijk lager uitgevallen is waardoor een overschot ontstaan is binnen de programmalasten.
- De baten betreffen in 2021 vooruit-ontvangen baten die in 2022 tot besteding komen en abusievelijk niet als baten waren geraamd.

8.2. Rechtspositie en integriteit politiek ambtsdragers

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Belangen behartigen voor rechtspositie politiek ambtsdragers (provinciale sector).		
2. Bijdragen leveren aan consultatie wetgeving en beleid politiek ambtsdragers (met name voor pensioen).		
3. Voorbereiden aanbestedingen en contractbeheer (o.a. uitvoering APPA).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	38.366	48.291	48.291	48.106	185
Overige apparaatslasten	20.288	29.227	29.227	25.504	3.724
Totaal	58.653	77.518	77.518	73.609	3.909

8.3. Doorontwikkelen en borgen goed provinciaal en publiek werkgeverschap

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Lobbyen/belangen behartigen namens de samenwerkende provincies voor goed publiek werkgeverschap binnen en met zelfstandige publieke werkgevers (ZPW).		
2. Afstemmen met medeoverheden ter voorbereiding cao- en pensioenonderhandelingen en consultatie wetgeving.		
3. Consultatie wetgeving (wettelijke taak).		
4. Afstemmen met AAC Werkgeverszaken voor ontwikkeling provinciale organisaties en goed werkgeverschap.		
5. Borgen werking van en bemensing gezamenlijke inter- respectievelijk bovensectorale geschillenbeslechting.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	25.270	62.720	62.720	79.004	-16.284
Directe personeelslasten	116.259	156.945	156.945	156.343	602
Overige apparaatslasten	61.477	94.989	94.989	82.887	12.102
Totaal	203.006	314.654	314.654	318.234	-3.580

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
8.1 CAO	341.889	550.388	621.965	546.121	75.843
8.2 Integriteit en rechtspositie b	58.653	77.518	77.518	73.609	3.909
8.3 Samenwerking	203.006	314.654	314.654	318.234	-3.580
Totaal lasten programma 8	603.549	942.560	1.014.137	937.965	76.172

9. Interprovinciale Digitale Agenda

9.1. Programmalijn Data

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Deelnemen namens provincies aan Uitvoeringsprogramma 2022 Interbestuurlijke Datastrategie.		
2. Lobbyen provincies ten aanzien van Europees Datapakket en implementatie daarvan bij provincies.		
3. Datagedreven werken in maatschappelijke opgaven provincies versterken, via: - o field labs voor ontwikkeling 'evidence based beleid' en 'beleidsmonitoring' voor belangrijke maatschappelijke opgaven (onder andere energietransitie, klimaat, wonen, mobiliteit, stikstof); - o ontwikkeling datavoorzieningen voor 'Gebiedsgericht werken 3.0'; - o versterking samenwerking in data-ecosystemen (met kennisinstituten, marktpartijen en medeoverheden).		
4. Inzetten van data-analyses ter vergroting van weerbaarheid/bestrijding van ondermijning.		
5. Doorontwikkelen data governance (processen/rollen voor sturing in de datafunctie) bij provincies.		
6. Coördineren inspanningen provincies voor implementatie van standaarden (o.a. BIM-Pro/GEO).		
7. Ontwikkelen interprovinciaal sensorregister/aansluiting provincies op landelijk algoritmeregister.		
8. Ontwikkelen nieuwe software voor geautomatiseerde verzameling werkgelegenheidsgegevens.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalijn lasten	304.274	481.650	481.650	302.660	178.990
Gesubsidieerde lasten	0	0	22.934	23.231	-297
Directe personeelslasten	308.087	277.672	277.672	276.607	1.065
Overige apparaatslasten	162.915	168.057	168.057	146.646	21.410
Totaal	775.275	927.379	950.313	749.145	201.168

Toelichting

4. Inzetten van data-analyses

Inzet van digitaal instrumentarium ter vergroting van weerbaarheid en bestrijding van ondermijning gebeurt in principe door afzonderlijke provincies. Wel is binnen de programmalijn Data een onderzoek gestart naar mogelijke wensen van de provincies tot onderlinge samenwerking op dit thema in IPO-verband. De resultaten hiervan worden in de loop van 2023 verwacht.

8. Ontwikkelen nieuwe software

Aan de ontwikkeling van nieuwe software voor geautomatiseerde verzameling van werkgelegenheidsgegevens als opvolger van het Landelijk Informatiesysteem Arbeidsplaatsen (LISA) wordt gewerkt door een externe leverancier, in opdracht van de Bestuurlijke Adviescommissie Regionale Economie. In het Jaarplan IDA 2022 was voorzien dat vanuit het programma Interprovinciale Digitale Agenda specifieke expertise zou worden bijgeschakeld voor deze softwareontwikkeling. In de praktijk is dit nog niet aan de orde. Eind 2022 hebben gesprekken plaatsgevonden tussen IPO-BIJ12, de Stichting LISA en deelnemende provincies, om te komen tot een mogelijke opdracht voor doorontwikkeling van LISA naar het gewenste nieuwe systeem en inbeheername, waarschijnlijk in de jaren 2023-2024. Voorwaarde hiervoor is dat het IPO-bestuur IPO-BIJ12 hiervoor opdracht verleent op basis van een nog op te stellen business case waaruit blijkt dat deze opdracht het beste bij IPO-BIJ12 kan worden belegd.

Programmalijn lasten

Het overschot binnen de lasten wordt veroorzaakt door lagere lasten dan verwacht voor de projecten in de programmalijn Data. Op andere programmalijnen binnen het programma Interprovinciale Digitale Agenda is sprake van hogere lasten dan verwacht; per saldo kunnen deze verschillen binnen het budget voor het programma IDA worden opgevangen.

Gesubsidieerde lasten

In 2022 was nog € 22.943 beschikbaar van het in 2021 door het ministerie van BZK toegekende subsidie Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer. Dit bedrag is geheel benut. De kleine overschrijding van € 297 komt ten laste van het Programmabudget IDA.

9.2. Programmalijn Dienstverlening

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Ontwikkelen van excellente digitale dienstverlening door provincies met aandacht voor de menselijke maat, conform de Interprovinciale Visie op e-Dienstverlening.		
2. Faciliteren van provincies bij de ontwikkeling van voorzieningen voor digitale participatie bij besluitvorming.		
3. Ontwikkelen van een modelaanpak voor Fase I van de aansluiting van provincies op het Europese 'Your Europe' portaal voor dienstverlening, conform de Europese Single Digital Gateway verordening.		
4. Ontwikkelen van een modelaanpak voor en ondersteuning van provincies bij implementatie van Nederlandse wetten en richtlijnen op het gebied van digitale dienstverlening (o.a. Wet digitale overheid, Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, Wet elektronische publicaties).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalijn lasten	152.137	253.500	253.500	160.665	92.835
Gesubsidieerde lasten	0	0	0	309.345	-309.345
Ontvangen subsidies	0	0	0	-330.234	330.234
Programmabaten	0	0	-413.000	0	-413.000
Directe personeelslasten	308.087	277.672	277.672	276.607	1.065
Overige apparaatslasten	162.915	168.057	168.057	146.646	21.410
Totaal	623.139	699.229	286.229	563.030	-276.801

Toelichting

Programmalijn lasten

Het overschot binnen de lasten wordt veroorzaakt door lagere lasten dan verwacht voor de projecten in de programmalijn Dienstverlening. Op andere programmalijnen binnen het programma Interprovinciale Digitale Agenda is sprake van hogere lasten dan verwacht; per saldo kunnen deze verschillen binnen het budget voor het programma IDA worden opgevangen.

Gesubsidieerde lasten en ontvangen subsidie

Van het ministerie van BZK is voor de implementatie Single Digital Gateway een subsidie toegekend van € 412.792. Hiervan is in 2022 een bedrag ontvangen van € 330.234, waarvan € 309.345 is besteed. Het verschil van € 20.888 wordt overgeboekt naar 2023. Naar verwachting zal dit bedrag door BZK worden teruggevorderd bij de vaststelling van deze subsidie.

Programmabaten

Bij de Voorjaarsnota 2022 is de subsidie van het ministerie van BZK voor het project Single Digital Gateway van € 413.000 als baten opgenomen in de begroting van het IPO. De betreffende inkomsten hadden toen binnen dezelfde beleidsopgave bestemd moeten worden als dekking voor de bij deze subsidie horende uitgaven (zie hiervoor). Voor langere tijd werd echter aangenomen dat de betreffende uitgaven reeds opgenomen waren in de IPO begroting waardoor de extra inkomsten ingezet konden worden als algemeen inzetbaar dekkingsmiddel ter dekking van andere knelpunten binnen de IPO-begroting.

Bij de Voorjaarsnota 2022 is van de extra inkomsten van € 413.000 per saldo € 115.000 ingezet voor de dekking van twee andere knelpunten en € 298.000 opgenomen op een stelpost.

9.3. Programmalijn Bedrijfsvoering

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Collectief Europees aanbesteden namens de twaalf provincies, IPO-bureau en IPO-BIJ12 van grote aanbestedingstrajecten met een duidelijke business case.		
2. (Ondersteunen bij) inrichten van contractmanagement voor gezamenlijk aanbestede (raam)contracten.		
3. Implementeren Wet open overheid (Woo): coördineren van en ondersteunen bij uitvoering Woo door provincies conform interprovinciaal Meerjarenplan Woo.		
4. Ontwikkelen van interprovinciale samenwerking op het gebied van informatieveiligheid (cyber security), in goede aansluiting op en samenwerking met Rijk en medeoverheden.		

Output 2022	Inhoud	Geld
5. Ondersteunen van provincies bij benutting van mogelijkheden Office365.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalijn lasten	152.137	253.500	253.500	423.665	-170.165
Gesubsidieerde lasten	0	0	0	260.580	-260.580
Ontvangen subsidies				-427.500	427.500
Programmabaten	0	0	-490.000	0	-490.000
Directe personeelslasten	241.238	217.308	217.308	216.475	833
Overige apparaatslasten	127.776	131.523	131.523	114.767	16.756
Totaal	521.151	602.331	112.331	587.987	-475.656

Toelichting

2. (Ondersteunen bij) inrichten van contractmanagement

De gezamenlijke provincies zijn in het kader van de Interprovinciale Digitale Agenda gestart met een aantal gezamenlijke aanbestedingen (Provinciale Telefonie 2023 en Werkplekhardware). IPO-BIJ12 begeleidt en publiceert beide aanbestedingen. De kosten hiervoor worden gedekt door de deelnemende provincies en worden voorgefinancierd door het programma IDA.

Inmiddels wordt gewerkt aan een voorstel/businesscase aan het IPO-Bestuur om de inkoop- en contractfunctie structureel bij IPO-BIJ12 in te richten.

In 2021 heeft IPO-BIJ12 de opdracht gekregen om het contractbeheer van het eerder afgesloten interprovinciale raamcontract met Microsoft tot en met 2024 te beleggen bij het Shared Service Centrum Ons.

Programmalijn lasten

Voor de onvoorzien extra inzet van externe expertise ten behoeve van gezamenlijke aanbestedingen en de ontwikkeling van het voorstel voor de inrichting van een centrale inkoop- en contractmanagementfunctie bij IPO-BIJ12 zijn meer kosten gemaakt dan vooraf was voorzien. Hierdoor is het budget voor de programmalijn Bedrijfsvoering overschreden. Wij kunnen deze overschrijding opvangen binnen de andere programmalijnen.

Gesubsidieerde lasten en ontvangen subsidie

Door het ministerie van BZK zijn in 2022 twee subsidies toegekend:

- Voor de proceskosten voor coördinatie van de invoering van de Wet open overheid (Woo) bij de provincies is in het tweede kwartaal van 2022 een subsidie verstrekt aan het IPO (in totaal € 937.500, bestemd voor projectkosten in de jaren 2022 t/m 2026). Bevoorschotting vindt plaats in vijf gelijke termijnen van € 187.500 in de jaren 2022 t/m 2026. Van het in 2022 ontvangen bedrag van € 187.500 is € 157.832 besteed. Het restant van € 29.668 dient beschikbaar te blijven t.b.v. de eindafrekening van de subsidie in 2026.
- Voor de proceskosten voor de oprichting van het interprovinciaal Informatieknooppunt Cyber Security, waarmee de gezamenlijke provincies en de vereniging IPO aansluiting krijgen op het landelijk dekkend stelsel voor cyber security, verstrekte het ministerie van BZK in 2022 een eenmalige subsidie van € 300.000. Hiervan is in 2022 een bedrag ontvangen van € 240.000 waarvan in 2022 € 102.747 is besteed. Het ministerie van BZK heeft in 2023 toestemming gegeven om het restant van de ontvangen subsidie aan te wenden in de periode januari-juni 2023. Daarom wordt het verschil van € 137.253 overgeboekt naar 2023.

Programmabaten

Bij de Najaarsnota 2022 zijn de twee hierboven genoemde subsidies van het ministerie van BZK van totaal € 490.000 (€ 190.000 Woo + € 300.000 CS) als baten opgenomen in de begroting van het IPO. De betreffende inkomsten hadden toen binnen dezelfde beleidsopgave bestemd moeten worden als dekking voor de bij deze subsidie horende uitgaven (zie hiervoor). Voor langere tijd werd echter aangenomen dat de betreffende uitgaven reeds opgenomen waren in de IPO begroting waardoor de extra inkomsten ingezet konden worden als algemeen inzetbaar dekkingsmiddel ter dekking van andere knelpunten binnen de IPO-begroting.

Bij de Najaarsnota 2022 is van de extra inkomsten van € 490.000 per saldo € 170.000 ingezet voor de dekking van drie andere knelpunten en € 320.000 opgenomen op een stelpost.

9.4. Innovatie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Ontwikkelen en opschalen van toepassing van Artificiële Intelligentie (AI) in de maatschappelijke opgaven van provincies, passend binnen kaders van wet- en regelgeving (o.a. Europees AI-pakket).		
2. (Coördineren (samen met VNG) van eerste jaar Dutch Societal Innovation Hub (Nederlandse innovatiehub op het gebied van publieke dienstverlening).		
3. Coördineren implementatie interprovinciale innovatiestrategie bij provincies.		
4. Evalueren interprovinciale Gids Ethiek en Digitale Transformatie.		
5. Aansluiten provincies op initiatief Geonovum voor 'Nationale Digital Twin van de Fysieke Leefomgeving'.		
6. Opstarten 'regionale morele autoriteit' op gebied van digitale innovatie.		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalijn lasten	236.657	380.250	380.250	93.650	286.600
Directe personeelslasten	294.523	265.599	265.599	264.581	1.018
Overige apparaatslasten	155.728	160.750	160.750	140.270	20.480
Totaal	686.908	806.599	806.599	498.501	308.098

Toelichting

1. Programmalijn lasten

De gezamenlijke provincies hebben via IPO in 2022 inbreng gedaan bij de totstandkoming van Europese wet- en regelgeving op het gebied van kunstmatige intelligentie (AI). In het Jaarplan IDA 2022 was een concreet experiment met AI-toepassing bij provincies voorzien. Dit is in de praktijk niet van de grond gekomen. De Bestuurlijke Kopgroep Digitalisering heeft daarom besloten dit project binnen de Interprovinciale Digitale Agenda te staken. Als gevolg hiervan is een deel van de voorziene kosten binnen het programma IDA niet gemaakt.

9.5. Digivaardige organisatie

Output 2022	Inhoud	Geld
1. Ontwikkelen van interprovinciaal platform voor vaardigheidsontwikkeling medewerkers op het gebied van digitalisering en digitale transformatie.		
2. Aanbieden van opleidingen en trainingen op specifieke aandachtsgebieden (o.a. Office365).		

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalijn lasten	0	50.700	50.700	84.651	-33.951
Directe personeelslasten	80.413	72.436	72.436	72.158	278
Overige apparaatslasten	42.326	43.841	43.841	38.256	5.585
Totaal	122.739	166.977	166.977	195.064	-28.087

Toelichting

Programmalijn lasten

De meerkosten betreffen hogere advieskosten dan verwacht. Het verschil kan binnen het programmabudget worden opgevangen vanwege de onderschrijding op de andere programmalijnen.

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
9.1 Programmalijn Data	775.275	927.379	950.313	749.145	201.168
9.2 Programmalijn Dienstverlen	623.139	699.229	286.229	563.030	-276.801
9.3 Programmalijn Bedrijfsvoer	521.151	602.331	112.331	587.987	-475.656
9.4 Innovatie	686.908	806.599	806.599	498.501	308.098
9.5 Ontwikkeling digitale vaardi	122.739	166.977	166.977	195.064	-28.087
Totaal lasten programma 9	2.729.212	3.202.515	2.322.449	2.593.726	-271.278

10. Overig

10.1. Werkbudget

Output 2022	Inhoud ¹	Geld
In de IPO-begroting is het werkbudget gecentraliseerd. Dit budget is voor "out of pocket" uitgaven die wel te verwachten zijn op kerntaken, maar die op voorhand niet specifiek waren beklemd. Via de voor- en najaarsnota rapporteren we over de besteding.	n.v.t.	

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	217.583	234.991	234.991	159.877	75.115
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	217.583	234.991	234.991	159.877	75.115

Toelichting

Van het werkbudget is ultimo 2022 € 75.000 niet besteed. Dit saldo is onderdeel van de restitutie aan de provincies.

10.2. Stelpost L&P-compensatie

Output 2022	Inhoud	Geld
De personeelslasten zijn in 2022 verhoogd met 1,5% en de materiële budgetten met 1,4%. In de meerjarenraming houden we rekening met een stelpost.	n.v.t.	

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	0	0	0
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0

10.3. Informatiehuizen Natuur en Externe veiligheid (vervallen vanaf 2022)

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	1.896.554	0	0	0	0
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	1.896.554	0	0	0	0

¹ Bij de beleidsopgaven in programma 10 Overig passen we in de kolom 'Inhoud' n.v.t. toe omdat bij deze beleidsopgaven geen inhoudelijke resultaten worden bereikt.

10.4. Compensatie Zeeland

Output 2022	Inhoud	Geld
Vanwege een weeffout in het verdeelmodel provinciefonds ontving de provincie Zeeland van de overige 11 provincies € 6,7 mln. ter aanvulling op de uitkering uit het Provinciefonds. In de BAC Financiën van 27 maart 2020 is besloten om deze afspraak te verlengen tot aan de implementatie van de herijking van het Provinciefonds. In de BAC Financiën van 27 maart 2020 is besloten om deze afspraak te verlengen tot aan de implementatie van de herijking van het Provinciefonds. De financiële afhandeling verloopt via de IPO-begroting.	n.v.t.	

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	6.700.000	6.700.000	6.700.000	6.700.000	0
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	6.700.000	6.700.000	6.700.000	6.700.000	0

10.5. Nog te verdelen apparaatslasten

Output 2022	Inhoud	Geld
De begroting van IPO-bureau is opgezet volgens de integrale kostprijsberekening. Dit houdt onder meer in dat de kosten van de overige apparaatslasten toegerekend zijn aan de beleidsopgaven. Doen zich gedurende het jaar wijzigingen voor in de ramingen van de overige apparaatslasten, dan worden deze – om pragmatische redenen – niet toegerekend aan de beleidsopgaven maar verzameld binnen beleidsopgave 10.5 Nog te verdelen apparaatslasten.	n.v.t.	

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
Programmalasten	0	0	-248.042	0	-248.042
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	-248.042	0	-248.042

Toelichting

In 2022 is gestart met de heroriëntatie op de organisatie en positionering van Bedrijfsvoering binnen de IPO-vereniging. De heroriëntatie is gericht op het verkrijgen van een geïntegreerde bedrijfsvoeringsorganisatie voor de hele vereniging. Het resultaat van deze heroriëntatie zal in 2023 bekend zijn waarna inzichtelijk zal worden wat de impact is op de begroting van zowel IPO-BIJ12 als IPO-bureau. Nieuwe ontwikkelingen binnen Bedrijfsvoering zijn zoveel als mogelijk IPO-vereniging breed opgepakt. In de Begroting 2022 van IPO-bureau was een budget opgenomen van € 248.000 voor ontwikkeling support (bedrijfsvoering). Dit budget is structureel overgeheveld van de begroting IPO-bureau naar de begroting IPO-BIJ12 (interne organisatie).

10.6. Afrekening Kassiersfuncties (niet van toepassing in 2022)

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	-77.444	0	0	0	0
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	-77.444	0	0	0	0

In 2022 zijn geen activiteiten afgerekend op basis van de kassiersfunctie (beheer en administratie van budgetten) van IPO-bureau.

10.7. Saldo Voorjaarsnota/Najaarsnota 2022

Output 2022	Inhoud	Geld
De saldi van de begrotingswijzigingen in de voorjaarsnota en najaarsnota worden niet verrekend met de provincies. Conform de bestendige gedragslijn vinden verrekeningen alleen plaats bij de jaarrekening. Tot die tijd wordt het saldo geparkeerd binnen een aparte beleidsopgave (stelpost) in programma 10. Overig.	n.v.t.	

Lasten

	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
Programmalasten	0	0	618.000	0	618.000
Directe personeelslasten	0	0	0	0	0
Overige apparaatslasten	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	618.000	0	618.000

Toelichting

De in de Voor- en Najaarsnota 2022 opgenomen begrotingswijzigingen hadden een positief saldo van € 618.000. Dit saldo is onderdeel van de restitutie aan de provincies.

Financiën

In de onderstaande tabel zijn de bedragen weergegeven van de beleidsopgaven binnen dit programma.

Beleidsopgaven	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Vershil
10.1 Werkbudget	217.583	234.991	234.991	159.877	75.115
10.2 Stelpost L&P-compensatie	0	0	0	0	0
10.3 Informatiehuizen Natuur en	1.896.554	0	0	0	0
10.4 Zeeland	6.700.000	6.700.000	6.700.000	6.700.000	0
10.5 Nog te verdelen apparaatsl	0	0	-248.042	0	-248.042
10.6 Afrekening Kassiersfunctie	-77.444	0	0	0	0
10.7 Saldo voorjaarsnota/najaa	0	0	618.000	0	618.000
Totaal lasten programma 9	8.736.693	6.934.991	7.304.949	6.859.877	445.073

Bijlage 1. Verantwoordingssystematiek

1. De IPO-rekening is opgebouwd uit 7 programma's die aansluiten op de kerntaken uit IPO-Kompas 2020.
 - a. Ieder programma kent één of meer beleidsopgaven.
 - b. Iedere beleidsopgave kent één of meer resultaatgebieden.
 - c. De resultaatgebieden bestaan uit: Belangenbehartiging, Kennisdeling-Innovatie, Netwerken en Uitvoeren
 - i. Belangenbehartiging bestaat uit vijf activiteiten (kan heen en weer switchen): Signalering, (Strategische) Advisering, Standpuntbepaling, Lobby en Programmering. De inzet wordt getypeerd maar er vindt geen kostenverfijning plaats.
 - ii. Kennisdeling-Innovatie betreft activiteiten gericht op gezamenlijke kennis en innovaties. Bijvoorbeeld de financiering van onderzoek(sinstituten).
 - iii. Netwerken bestaat uit interne (bac's, aac's, jaarconferenties etc) netwerkactiviteiten en externe netwerkactiviteiten. Hiervan vindt geen kostenverfijning plaats.
 - iv. Uitvoeren blijft in IPO rekening leeg omdat dit bij het onderdeel IPO-BIJ12 is ondergebracht.
2. Er worden drie bijzondere programma's gehanteerd, te weten Werkgeverszaken, Interprovinciale Digitale Agenda en Overig.
 - a. Een programma 'Overig' is nodig voor het verantwoorden van werkbudget en het verantwoorden van kassiersfuncties waarbij het IPO enkel als doorgeefluik fungeert.
3. De onderwerpen die onderdeel waren van de Kassiersfunctie, zijn opgenomen in de IPO-rekening
 - a. Uitgangspunt is dat de onderwerpen waar IPO-activiteiten uit voortvloeien ondergebracht worden binnen de zeven inhoudelijke programma's, tenzij het hierbij gaat om het schuiven van middelen waarbij het IPO als doorgeefluik fungeert. In dat geval wordt gebruik gemaakt van het programma 'Overig'.
 - b. Ook onderwerpen waar niet alle provincies aan bijdragen, worden ondergebracht binnen de programma's. In de rekening wordt een bijlage opgenomen waaruit de specificatie van de bijdragen per provincie blijkt.
4. Bedragen in de rekening worden weergegeven in euro's.

Programmalasten

1. De programmalasten worden binnen de programma's toegerekend naar de resultaatgebieden binnen de beleidsopgaven.
2. Werkbudgetten (zoals onderzoeken) zijn gecentraliseerd ondergebracht binnen het programma 'Overig'.
3. Inhuur is onderdeel van de personele lasten.

Verdeling personele lasten

1. Gekozen is voor een zo eenvoudig mogelijke, transparante methodiek.
2. De personele lasten bestaan uit:
 - a. Directe personeelslasten
 - i. Salarislasten incl. sociale lasten
 - ii. Inhuurlasten incl. BTW
 - iii. Detacheringslasten incl. BTW
 - b. Overige personeelslasten
 - i. Overige personeelskosten, zoals opleiding

3. De directe personele lasten worden verdeeld over de programma's, beleidsopgaven en resultaatgebieden. Dit geldt ook voor de activiteiten die vanuit de kassiersfunctie worden gefinancierd.
4. De verdeling van de directe personele lasten is gebaseerd op de in de begroting geraamde formatie en formatietoerekening (voorcalculatie is nacalculatie) en de werkelijke personeelslasten.
5. Bij de verdeling van de directe personele lasten maken we onderscheid in:
 - a. Toerekenbare formatie aan de beleidsopgaven (gespecificeerd naar de resultaatgebieden).
 - b. Overhead, die onderverdeeld is in:
 - i. Ondersteuning: Te verdelen naar rato van de toerekenbare formatie (zie 5a) over alle programma's.
Ondersteuning bestaat uit: Bestuursbureau, Communicatie, Public affairs, financiën, HR en Outsourcing
 - ii. Managementteam. Het MT wordt verdeeld over alle programma's.
 - iii. Van Werk Naar Werk
6. De overige personele lasten worden verdeeld naar rato van de toerekenbare formatie (zie 5a) over alle programma's.

Verdeling huisvestingslasten c.a.

De kosten voor huisvesting c.a. worden verdeeld naar rato van de toerekenbare formatie (zie 5a) over alle programma's.

Inkomsten

De inkomsten bestaan uit bijdragen vanuit de provincies en derden (zoals ministeries). Bij de vaststelling van de jaarrekening worden overschotten in principe teruggestort naar de provincies.

Bijlage 2. Totaalbeeld lasten per beleidsopgave

De onderstaande tabel geeft een totaalbeeld weer van de lasten bij de beleidsopgaven.

Programma	Beleidsopgave	Rekening 2021	Primitieve begroting 2022	Begroting 2022 na wijziging	Rekening 2022	Verschil
1. ROWW	1.1 Ruimtelijke ontwikkeling	243 993	222.864	222 864	211.627	11 238
	1.2 Water	1 314.178	1.429.620	1.464 620	1.428.424	36.195
	1.3 Wonen	438.128	477.049	477 049	453.251	23.798
	1.4 Implementatie Omgevingswet	-58 637	352.649	2.169 594	705.398	1.464.196
	1.5 Digitaal Stelsel Omgevingswet	1 649 984	1.700.000	1.700 000	1 681.334	18 666
	1.6 Nederlands Hydrologisch Instrumentarium	325 000	101.400	101.400	0	101.400
	Totaal programma 1	3.912.645	4.283.582	6.135.527	4.480.034	1.655.493
2. Milieu, Energie en Klimaat	2.1 Gezondheid	125.133	228.404	228.404	220.634	7.771
	2.2 Circulaire Economie	179 608	268.964	268 964	220.701	48 263
	2.3 Klimaat en Energie	125.133	172.634	172 634	144.858	27.777
	2.4 Omgevingsveiligheid	219 075	160.850	160 850	152.739	8.111
	2.5 VTH-stelsel en Omgevingswet	406 248	461.859	461 859	365.869	95 990
	2.6 Abonnementen/VTH-kennisdeling internationaal	34.451	21.037	21 037	23.366	-2 329
	2.7 Coördinatie Klimaatakkoord	288.136	339.141	339.141	322.041	17.101
	2.8 6000 mw op land	98.790	156.837	156 837	141.624	15 213
	2.9 Regionale Energie Strategie 1.0	230 509	271.313	271 313	257.633	13 681
	2.10 Route 35	134 005	96.898	96 898	92.012	4 886
	2.11 Industrie en bedrijventerreinen	82 325	96.898	96 898	92.012	4 886
	2.12 Warmtetransitie	164 649	193.795	193.795	184.023	9.772
	2.13 Energie-infrastructuur	131.719	155.036	155 036	147.219	7 817
	Totaal programma 2	2.219.781	2.623.666	2.623.666	2.364.730	258.937
3. Vitaal Platteland	3.1 Gemeenschappelijk Landbouwbeleid	666.111	573.046	573 046	545.685	27 361
	3.2 Duurzame Landbouw	49 395	58.139	58.139	55.207	2 932
	3.3 Klimaatakkoord Landbouw Landgebruik	32 930	38.759	38.759	36.805	1 954
	3.4 Programma Natuur	361 918	413.319	413 319	398.061	15 259
	3.5 Natuurwetgeving	82 325	96.898	96 898	92.012	4 886
	3.6 Strategisch beleid Faunabeheer	82 325	96.898	96 898	92.012	4 886
	3.7 Natuurbeleid	83.419	88.035	88 035	81.358	6 677
	3.8 EU-Biodiversiteit	164 649	219.883	219 883	210.111	9.772
	3.9. Stikstof	164 649	7.845.439	6 905.439	6 209.610	695 829
	3.10. Nationale Database Flora en Fauna	900 000	0	0	0	0
	Totaal programma 3	2.587.720	9.430.416	8.490.416	7.720.860	769.556
4. Mobiliteit	4.1 Duurzame Mobiliteit	497.482	595.127	675.127	676.902	-1.775
	4.2 Openbaar vervoer	230 509	271.313	271 313	257.633	13 681
	4.3 Verkeersveiligheid	256 853	302.320	302 320	287.076	15 244
	4.4 Fiets	243 958	344.719	344.719	300.415	44 303
	4.5 KpVV	1 848 349	1.819.380	1 819 380	1.767.329	52 050
	4.6 Goederenvervoer & Logistiek	90 557	106.587	106 587	101.213	5 375
	Totaal programma 4	3.167.708	3.439.446	3.519.446	3.390.569	128.877
5. Regionale Economie	5.1 Stimuleren innovatief en breed MKB	115 254	135.657	135 657	128.816	6 840
	5.2 Regionale Arbeidsmarkt, Circulair, digitalisering	115 254	135.657	135 657	128.816	6 840
	5.3 Circulaire Economie	49 395	159.539	159 539	147.751	11.787
	5.4 Cohesiebeleid	49 395	58.139	58.139	55.207	2 932
	5.5 Taskforce HRE en samenwerkingsagenda	195 933	261.036	261 036	218.988	42 048
	5.6 Vrijetijdseconomie	98.790	116.277	116 277	110.414	5 863
	5.7 Ruimtelijke economie en Klimaat en Energie	49 395	58.139	118.139	129.017	-10 878
	Totaal programma 5	673.415	924.442	984.442	919.010	65.432
6. Cultuur	6.1 Toekomstperspectief	65 860	77.518	77 518	73.609	3 909
	6.2 Behoud erfgoed	57 627	67.828	67 828	64.408	3.420
	6.3 Cultuureducatie	16.465	19.380	19 380	18.402	977
	6.4 Toekomstbestendig Bibliotheekstelsel	24 697	29.069	29 069	27.603	1.466
	Totaal programma 6	164.649	193.795	193.795	184.023	9.772
7. Kwaliteit Openbaar	7.1 Consultatie- en wetgevingstrajecten	461 018	563.190	563.190	515.265	47 925
	7.3 Strategische kennisfunctie	174 604	318.523	318 523	199.732	118.791
	7.4 Overheidsfinanciën	346.471	471.456	521.456	507.099	14 357
	7.5 Vitale vereniging	198 282	487.566	487 566	328.483	159 083
	7.6 Europa	791 501	879.238	879 238	852.513	26.725
	Totaal programma 7	2.631.875	3.483.638	3.593.638	3.199.181	394.457
8. Werkgeverszaken	8.1 CAO	460 522	550.388	621 965	546.121	75 843
	8.2 Integriteit en rechtspositie bestuurders	65 860	77.518	77 518	73.609	3 909
	8.3 Samenwerking	239 314	314.654	314 654	318.234	-3 580
	Totaal programma 8	765.695	942.560	1.014.137	937.965	76.172
9. IDA	9.1 Programmalijn Data	1 223 898	927.379	950 313	749.145	201.168
	9.2 Programmalijn Dienstverlening	378 693	699.229	286 229	563.030	-276 801
	9.3 Programmalijn Bedrijfsvoering	296 369	602.331	112 331	587.987	-475 656
	9.4 Innovatie	362 228	806.599	806 599	498.501	308 098
	9.5 Ontwikkeling digitale vaardigheden	98.790	166.977	166 977	195.064	-28 087
	Totaal programma 9	2.359.978	3.202.515	2.322.449	2.593.726	-271.278
10. Overig	9.1 Werkbudget	217 583	234.991	234 991	159.877	75.115
	9.2 Stelpost L&P-compensatie	0	0	0	0	0
	9.3 Informatiehuizen Natuur en Externe Veiligheid	1 896 554	0	0	0	0
	9.4 Compensatie Zeeland	6.700 000	6.700.000	6.700 000	6.700.000	0
	9.5 Nog te verdelen apparaatslasten	0	0	-248 042	0	-248 042
	9.6 Afrekening Kassiersfuncties	-77.444	0	0	0	0
	9.6 Afrekening Kassiersfuncties	0	0	618 000	0	618 000
	Totaal programma 9	8.736.693	6.934.991	7.304.949	6.859.877	445.073
Totaal generaal		27.220.161	35.459.050	36.182.464	32.649.974	3.532.490

Bijlage 3. Bijdrage per provincie

Bijdrage 2022

In de tabel hieronder is de bijdrage per provincie op rekeningbasis weergegeven.

		1. ROWW	2. Milieu, Energie en Klimaat	3. Vitaal Platteland	4. Mobiliteit	5. Regionale Economie	6. Cultuur	7. Kwaliteit Openbaar Bestuur	8. Werkgeverszaken	9. IDA	10. Overig		Totaal 10. Overig	Totaal
Te verdelen bedrag ->		4.480.034	2.364.730	7.720.860	3.390.569	919.010	184.023	3.199.181	937.965	2.593.726	159.877	6.700.000	6.859.877	32.649.974
Provincie	Proc. aandeel													
Groningen	7,8%	347.240	183.286	598.431	262.797	71.231	14.263	247.963	72.700	201.035	12.392	279.105	291.497	2.290.445
Fryslân	8,1%	363.667	191.957	626.741	275.229	74.601	14.938	259.693	76.139	210.546	12.978	501.117	514.094	2.607.605
Drenthe	7,3%	325.893	172.019	561.642	246.642	66.852	13.386	232.720	68.231	188.677	11.630	106.665	118.295	1.994.357
Overijssel	8,2%	366.372	193.385	631.403	277.277	75.156	15.049	261.625	76.706	212.112	13.075	912.089	925.163	3.034.247
Flevoland	6,5%	292.279	154.276	503.712	221.202	59.957	12.006	208.716	61.193	169.216	10.430	3.353	13.783	1.696.338
Gelderland	10,1%	452.820	239.015	780.387	342.702	92.889	18.600	323.358	94.805	262.161	16.160	1.809.409	1.825.569	4.432.307
Utrecht	9,0%	401.927	212.152	692.678	304.185	82.449	16.510	287.015	84.150	232.696	14.343	215.169	229.512	2.543.274
Noord-Holland	8,5%	381.332	201.281	657.185	288.599	78.224	15.664	272.308	79.838	220.773	13.608	578.803	592.411	2.787.614
Zuid-Holland	10,0%	447.395	236.152	771.038	338.597	91.776	18.377	319.484	93.669	259.021	15.966	78.685	94.651	2.670.161
Zeeland	6,7%	300.502	158.616	517.882	227.425	61.643	12.343	214.587	62.915	173.976	10.724		10.724	1.740.613
Noord-Brabant	9,8%	440.666	232.600	759.441	333.504	90.396	18.101	314.679	92.260	255.125	15.726	1.461.316	1.477.042	4.013.814
Limburg	8,0%	359.941	189.990	620.320	272.410	73.836	14.785	257.033	75.359	208.389	12.845	754.289	767.134	2.839.198
Totaal	100,0%	4.480.034	2.364.730	7.720.860	3.390.569	919.010	184.023	3.199.181	937.965	2.593.726	159.877	6.700.000	6.859.877	32.649.974

Ten opzichte van eerdere jaren zijn de provincies in dit overzicht in volgorde van Noord naar Zuid weergegeven.

9.4 Bij deze beleidsopgaven is een afwijkende verdeelsleutel van toepassing.

Verskil bijdrage per provincie bij begroting en rekening 2022 (restitutie 2022)

		Primitieve begroting 2022	Mutatie VJN/NJN 2022	Doorgeschoven vanuit 2021	Gewijzigde Begroting 2022	Rekening 2022	Verskil (begroting - rekening)	Doorschui en naar 2023	Restitueren
		(1)	(2)	(3)	(4 = 1+2+3)	(5)	(6 = 4-5)	(7)	(8 = 6+7)
Provincie	Proc. aandeel								
Groningen	7,8%	2.508.172	-92.080	148.154	2.564.245	2.290.445	273.801	-127.855	145.946
Fryslân	8,1%	2.835.632	-96.436	155.162	2.894.358	2.607.605	286.753	-133.903	152.850
Drenthe	7,3%	2.198.699	-86.419	139.046	2.251.325	1.994.357	256.969	-119.995	136.974
Overijssel	8,2%	3.263.970	-97.153	156.317	3.323.133	3.034.247	288.886	-134.899	153.987
Flevoland	6,5%	1.879.604	-77.506	124.704	1.926.802	1.696.338	230.464	-107.618	122.846
Gelderland	10,1%	4.716.235	-120.077	193.201	4.789.358	4.432.307	357.051	-166.730	190.321
Utrecht	9,0%	2.795.291	-106.582	171.487	2.860.196	2.543.274	316.922	-147.991	168.931
Noord-Holland	8,5%	3.026.717	-101.120	162.699	3.088.297	2.787.614	300.682	-140.408	160.275
Zuid-Holland	10,0%	2.950.688	-118.639	190.886	3.022.935	2.670.161	352.774	-164.732	188.041
Zeeland	6,7%	1.929.034	-79.686	128.212	1.977.561	1.740.613	236.947	-110.646	126.302
Noord-Brabant	9,8%	4.290.121	-116.854	188.015	4.361.282	4.013.814	347.468	-162.255	185.213
Limburg	8,0%	3.064.889	-95.448	153.573	3.123.014	2.839.198	283.816	-132.532	151.284
Totaal	100,0%	35.459.050	-1.188.000	1.911.456	36.182.506	32.649.974	3.532.532	-1.649.563	1.882.969

Bijlage 4. Afkortingenlijst

Afkorting	Volledige omschrijving
AAC	ambtelijke adviescommissie
AADV	Altijd Actuele Digitale Vergunning
ABP	Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds
ACS	Ambtelijke Commissie Stikstof
AI	Artificiële Intelligentie
AMvB	Algemene Maatregel van Bestuur
APK	Algemene Periodieke Keuring
Appa	Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers
AV	Algemene Vergadering
AZ	ministerie van Algemene Zaken
BAC	bestuurlijke adviescommissie
BAR	Brexit Adjustment Reserve
BAZEB	Bestuursakkoord Zero Emissie Bussen
BCS	Bestuurlijke Commissie Stikstof
BDU	brede doeluitkering
BLOW	bestuursovereenkomst landelijke ontwikkeling windenergie
BNC	beoordeling nieuwe commissievoorstellen
BNG	betalen naar gebruik
BOb	Bestuurlijk Omgevingsberaad
BOD	Bestuurlijke Onderhandelingsdelegatie
BOFv	Bestuurlijk Overleg Financiële verhoudingen
BRB	Beraad Ruimtelijk Beleid
BRO	Basis Registratie Ondergrond
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen
BUZA	ministerie van Buitenlandse Zaken
BZK	ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
BZPW	bestuurlijk Stichting Zelfstandige Publieke Werkgevers
CAOP	Centrum Arbeidsverhoudingen Overheidspersoneel
CdK	Commissaris van de Koning
CE	circulaire economie
CEMR	Council of European Municipalities and Regions
CES	cluster energiestrategie
CO2	koolstofdioxide
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
CvdR	Comité van de Regio's
DSO	Digitaal Stelsel Omgevingswet
EFRO	Europees Fonds voor Regionale economie
ERIAFF	European Regions for Innovation in Agriculture, Food and Forestry

ESF	Europees Sociaal Fonds
ESIF	Europese structuur- en investeringsfondsen
EU	Europese Unie
EV	externe veiligheid
EZK	ministerie van Economische Zaken en Klimaat
FTK	financieel toetsingskader
GIR	Gemeenschappelijke Inspectie Ruimte
GLB-NSP	gemeenschappelijk landbouwbeleid-nationaal strategisch plan
GS	Gedeputeerde Staten
GWV	grond-, weg- en waterbouw
HNP	Huis Nederlandse Provincies (in Brussel)
HRE	herstel regionale economie
HRM	human Resource Management
I&W	ministerie van Infrastructuur en Waterstaat
IBL	interbibliothecair leenverkeer
IBP	interbestuurlijk programma
IDA	Interprovinciale Digitale Agenda
IFV	Interbestuurlijke en financiële verhoudingen
IHW	Informatiehuis Water
ILT	Inspectie Leefomgeving en Transport
IMPEL	European Union Network for the Implementation and Enforcement of Environmental Law
IPO	Interprovinciaal Overleg
IPS	interprovinciaal programma stikstof
IPSN	interprovinciaal programma stikstof en natuur
JTF	Just Transition Fund
KIA	kennis- en innovatieagenda
KIC	kennis- en Innovatieconvenant
KOB	kwaliteit openbaar bestuur
KpVV	Kennisplatform Verkeer en Vervoer
KRW	Kaderrichtlijn Water
LCW	Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling
LEV	licht elektronische voertuigen
LGR	Landelijke Grondwater Register
LHS	landelijke handhavingsstrategie
LNv	ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
L&P	Loon & Prijs
LV	landelijke voorziening
LVMB	Landelijk Verkeersmanagement Beraad
MAP's	EU-milieuactieprogramma's
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
MJA/MEE	meerjarenafpraak energie-efficiëntie
MKB	midden- en kleinbedrijf

MTH	milieu, toezicht en handhaving
N2000	Natura2000
NAL	Nationale Agenda Laadinfrastructuur
NAP	Actieprogramma Nitraatrichtlijn
NAS	nationale klimaatadaptatiestrategie
NBTC	Nederlands Bureau voor Toerisme & Congressen
NDFF	Nationale Databank Flora en Fauna
NGO	niet-gouvernementele organisatie
NGR	Nationaal Geo Register
NHI	Nederlands Hydrologisch Instrumentarium
NMP	Nationaal Milieuprogramma
NOVB	Nationaal Openbaarvervoerberaad
NOVI	Nationale Omgevingsvisie
NPLG	Nationaal Programma Landelijk Gebied
NP-RES	Nationaal Programma Regionale Energiestrategie
NSP	nationaal strategisch plan
NTF	Nationaal Toekomstbeeld Fiets
OCW	ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
OEM	overige eigen middelen
OGB	opdrachtgeversberaad
Olo	Omgevingsloket Online
OM	Openbaar Ministerie
OV	openbaar vervoer
PBL	Planbureau voor de Leefomgeving
PFAS	poly- en perfluoralkylstoffen
PHEV	plug in hybride elektrische voertuigen
PIDI/MIEK	Nationaal Programma Infrastructuur Duurzame Industrie / Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat
POI	provinciale ondersteuningsinstellingen
PS	Provinciale Staten
RAL	Regionale Agenda Laadinfrastructuur
RE	regionale economie
REIS	regionale energie-infrastructuur
RES'en	regionale energiestrategieën
REV	Register Externe Veiligheid
RRF	Recovery and Resilience Facility
RISM	Road infrastructure safety management
RMP	regionaal mobiliteitsprogramma
ROB	Raad Openbaar Bestuur
ROM's	regionale ontwikkelingsmaatschappijen
ROWW	ruimtelijke ontwikkeling, water en wonen
RVO	Rijksdienst voor Ondernemend Nederland
RVV	Reglement verkeersregels en verkeerstekens

SDG's	Sustainable Development Goals
SDN	Safety Delta Nederland
Shine	sustainable houses in inclusive neighbourhoods
SLA	schoneluchtakkoord
SPN	Stichting Samenwerkende Provinciale Ondersteuningsinstellingen Nederland
SPUK	specifieke uitkering
SPV	Strategisch Plan Verkeersveiligheid
STOWA	Stichting Toegepast Onderzoek Waterbeheer
SUM	stand van zaken uitvoering Klimaatakkoord Mobiliteit
SZW	ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
TBOV	toekomstbeeld openbaar vervoer
TdF	Tour de Force
TWh	terrawattuur
UP CE	landelijk Uitvoeringsprogramma Circulaire Economie
UvW	Unie van Waterschappen
VNG	Vereniging van Nederlandse Gemeenten
VOB	Vereniging Openbare Bibliotheken
VP	vitaal platteland
VSO	Verbond voor Sectorwerkgevers Overheid
VTH	vergunningverlening, toezicht en handhaving
WKO	warmte- en koudeopslag
WKP	waterkwaliteitsportaal
Woo	Wet open overheid
WOR	Wet op de ondernemingsraden
WSOB	Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen
ZBO	zelfstandig bestuursorgaan
ZPW	zelfstandige publieke werkgevers
ZZS	zeer zorgwekkende stoffen

Werkt voor provincies

BIJ12 jaarverslag en jaarrekening 2022

Leeswijzer	3
1 Managementsamenvatting	4
1.1 Financiële aspecten	4
1.2 Belangrijke ontwikkelingen BIJ12 in 2022.....	5
2 Wat hebben we bereikt?	6
2.1 Expertiseteam Stikstof en Natura 2000	6
2.2 Natuurinformatie en monitoring	8
2.3 Natuurbeheer	9
2.4 NDFF	9
2.5 Faunazaken	10
2.6 AdviesCommissie Schade Grondwater	11
2.7 Regeling Drugsafvaldumpingen.....	11
2.8 GBO Provincies.....	11
2.9 Interne organisatie	12
3 Algemene uitgangspunten voor financiële verslaglegging	12
3.1 Richtlijn voor verslaglegging.....	12
3.2 Personele kosten	13
3.3 Fiscaliteit	13
3.4 Reserves en voorzieningen	13
3.5 Risicobeheersing en voorkomen van fraude.....	14
4 Wat heeft de uitvoering van activiteiten gekost?	15
4.1 Balans BIJ12 2022	15
4.2 Staat van baten en lasten 2022	15
5 Toelichting op de Staat van baten en lasten 2022.....	17
5.1 Lasten	17
5.2 Baten: verdeelsleutels en bijdragen provincies	22
6 Resultaatbestemming.....	23
Bijlage A: Rekening courant Faunazaken inclusief uitvoering ganzenregeling	23
Bijlage B: Afkortingen overzicht	25

Leeswijzer

De jaarrekening van BIJ12 maakt onderdeel uit van de geconsolideerde jaarrekening van de vereniging IPO. Om inzicht te bieden in het financiële resultaat van BIJ12 is ter aanvulling op de geconsolideerde jaarrekening, voorliggend verantwoordingsdocument opgesteld.

Voor de verantwoording over 2022 zijn het jaarverslag en de jaarrekening van BIJ12 samengevoegd tot één verantwoordingsdocument over de uitgevoerde activiteiten én de financiële resultaten. Basis voor de toelichting zijn de BIJ12-Meerjarenagenda 2021-2024/Jaarplan 2022 die het IPO-bestuur op 2 september 2021 vaststelde, de Voorjaarsnota 2022 die het IPO-bestuur op 14 april 2022 vaststelde en de Najaarsnota 2022 die het IPO-bestuur van 3 oktober 2022 vaststelde. Na de vaststelling door het IPO-bestuur keurde de Algemene Vergadering van het IPO deze ook goed.

De jaarverantwoording bevat de volgende hoofdstukken:

1. Het directieverslag met de belangrijkste ontwikkelingen in 2022
2. De verantwoording over de activiteiten van het jaarplan 2022
3. De uitgangspunten voor de financiële verslaglegging
4. De balans en Staat van Baten en Lasten per 31-12-2022
5. Een toelichting op de Staat van Baten en Lasten per organisatieonderdeel. Deze toelichting bevat de financiële toelichting op het resultaat per onderdeel
6. De voorgestelde bestemming van het rekeningresultaat

1 Managementsamenvatting

Op 9 oktober 2013 is door het IPO-bestuur besloten tot de oprichting van een gemeenschappelijke uitvoeringsorganisatie voor uitvoerende taken van de provincies. Vanaf 1 januari 2014 is de organisatie operationeel onder de naam BIJ12. In 2015 is op verzoek van de provincies het secretariaat van de Adviescommissie Schade Grondwater (ACSG), dat voorheen onderdeel was van DLG (Dienst Landelijk Gebied), toegevoegd aan BIJ12. In 2021 is de uitvoering van de Subsidieregeling opruiming drugsafval als nieuwe taak toegevoegd. In 2022 is het Programmaplan Interprovinciaal programmaorganisatie Stikstof en Natuur (IPSN) vastgesteld, dat de basis vormt voor de ondersteuning door en de samenwerking tussen IPSN en BIJ12. Verder zijn in 2022 het programmaplan en de programmaorganisatie voor de tweede fase van de transitie van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) vastgesteld. BIJ12 is ondergebracht bij de Vereniging IPO die hiermee bestaat uit het IPO-bureau en BIJ12.

1.1 Financiële aspecten

De financiële afstemming heeft – evenals in voorgaande jaren – periodiek met de ambtelijke portefeuillehouders plaatsgevonden over de uitvoering van de activiteiten en projecten en er zijn voorstellen besproken in de diverse provinciale adviescommissies.

De afstemming met de provincies op financieel gebied vond plaats door middel van technische briefings die in IPO-verband worden georganiseerd.

Voor de bestuurlijke besluitvorming zijn de plannings van de P&C-producten van het IPO-bureau en BIJ12 op elkaar afgestemd en worden de jaarrekeningen van BIJ12 en het IPO-bureau geconsolideerd.

BIJ12 heeft de gestelde doelstellingen in het jaarplan voor het grootste gedeelte gerealiseerd. Ook is BIJ12 binnen de begroting gebleven met een overschot op Bedrijfsvoering en het Expertiseteam Stikstof en Natura 2000. Bij de toelichtingen op de units worden deze onderuitputtingen verklaard. De overige onderdelen van BIJ12 laten kleine afwijkingen zien.

Aan de provincies dient € 1.965.163 te worden gerestitueerd conform de geldende verdeelsleutels. Deze restitutie is inclusief onttrekkingen aan de bestemmingsreserves.

1.2 Belangrijke ontwikkelingen BIJ12 in 2022

De faunaschades zijn, net als afgelopen jaren, ook in 2022 gestegen. Met de financiële toename van de faunaschades is ook de administratieve druk toegenomen als gevolg van de afhandeling van het toenemende aantal bezwaar- en beroepschriften, het aantal vragen dat aan de helpdesk wordt gesteld en de stijgende vraag naar informatie over feiten en cijfers over deze schades.

De toenemende maatschappelijke en media-aandacht voor de wolf noodzaakt tot een adequate en zorgvuldige monitoring en communicatie over de ontwikkeling van de wolf in Nederland. Deze extra activiteiten zijn opgevangen binnen de begroting BIJ12.

In het Bestuurlijk Overleg Natuur zijn eind 2021 tussen provincies en rijk afspraken gemaakt over de ambitie voor verbetering van natuurinformatie, vastgelegd in het Programma Natuur. In 2022 werden de ontwikkelingen naar aanleiding daarvan steeds duidelijker. In genoemd Bestuurlijk Overleg Natuur zijn afspraken gemaakt over de versterking van monitoring. Op basis van een businesscase heeft het Bestuurlijk Overleg Natuur (rijk en provincies) € 4.000.000 uit de programmamiddelen Programma Natuur gelabeld voor de versterking van monitoring. Deze middelen zijn in 2022 beschikbaar gesteld door LNV voor uitvoering van afspraken betreffende maatregelen voor versterking van de monitoring. Een deel daarvan is via een subsidie beschikbaar gesteld aan BIJ12, maar zal pas in 2023 kunnen worden besteed. Eind 2022 is op basis van een verdere uitwerking van de businesscase een besluit genomen over de afbakening, rolverdeling en middelen voor verbetering van informatie over Vogel- en Habitatrichtlijn (VHR)-doelbereik, omgevingscondities en informatie over voortgang van uitvoering van (herstel)maatregelen. In 2023 wordt dit besluit verder uitgewerkt in een voorstel voor een uitvoeringsplan dat in samenwerking tussen LNV en BIJ12 wordt opgesteld. Het voorstel bevat de implicaties hiervan voor BIJ12. Dit wordt in 2023 voorgelegd aan het bestuur.

De inwerkingtreding van de nieuwe Wet Open Overheid zorgt voor een toenemende druk op BIJ12 en de provincies om gegevens en data te leveren. De werkdruk bij de juridische afdeling neemt dermate toe, dat de kritische grens om te kunnen beantwoorden binnen de gestelde termijnen, aan het eind van 2022 bijna is bereikt.

Sinds 1 januari 2021 voert BIJ12 centraal de provinciale subsidieregelingen voor gedupeerden van drugsafvaldumpingen uit. Er is tot en met 2024 jaarlijks een bedrag van maximaal € 1.000.000 inclusief uitvoeringskosten beschikbaar voor de subsidieregeling drugsafvaldumpingen. Op 21 oktober 2022 heeft de minister van J&V de Tweede Kamer geïnformeerd over de 'Opvolging toezeggingen en moties drugsbeleid' (kenmerk 4260813). In de kamerbrief is een verruiming van de huidige subsidieregeling opgenomen. Uit de verruimde regeling volgt dat particulieren recht krijgen op vergoeding van de opruimkosten tot maximaal € 200.000, met terugwerkende kracht. Decentrale overheden worden gedeeltelijk gecompenseerd.

Sinds de oprichting van BIJ12 in 2014 is de organisatiestructuur met 4 inhoudelijke units en bedrijfsvoering niet aangepast. Inmiddels is de organisatie in omvang en in taken toegenomen, en is de behoefte ontstaan om de organisatie aan te passen aan de ontwikkeling daarvan. In 2022 is het profiel van BIJ12 geactualiseerd en bekrachtigd door het IPO-Bestuur. Op basis hiervan is een programma gestart dat is gericht op gewenste verbeteringen in de organisatie. Dit programma loopt door in 2023.

Binnen de vereniging is in 2022 een traject ingezet ter versterking van de bedrijfsvoering. Hierbij worden drie doelen nagestreefd: verminderen van de kwetsbaarheid, professionalisering en het vergroten van de efficiency. Zie ook paragraaf 10.5 van het jaarverslag 2022 van IPO-bureau.

2 Wat hebben we bereikt?

Per onderdeel staan hieronder op hoofdlijnen de belangrijkste resultaten en ontwikkelingen van 2022. De resultaten worden aan de hand van het werkplan 2022 van BIJ12 - meer in detail - aan de betreffende Ambtelijke Adviescommissies en aan de directeur van het IPO gerapporteerd.

2.1 Expertiseteam Stikstof en Natura 2000

De IPSN en het Expertiseteam werken nauw samen aan de ondersteuning van provincies (onder andere via de AC en de BC Stikstof, het Landelijk Informatiepunt Stikstof en diverse werkgroepen en overleggen). In 2022 ontwikkelde het Expertiseteam de verdere professionele ondersteuning op de gebieden VTH, juridisch advies, AERIUS, data & monitoring, kennisdeling (onder andere door de Campus) en het Informatiepunt. Dat heeft onder andere geleid tot een eerste vorm van opdracht van de IPSN aan BIJ12. Het stikstof- en natuurdossier was in 2022 echter onverminderd beweeglijk door nieuwe inzichten, beleidsimplementatie en uitspraken van rechtbanken. Het expertiseteam beweegt mee met deze ontwikkelingen teneinde een optimale ondersteuning van de IPSN en provincies te blijven bieden. Het Informatiepunt Stikstof en Natura 2000 is, mede in opdracht van het Rijk verbreed tot een landelijk Informatiepunt Stikstof en eveneens verder geprofessionaliseerd.

BIJ12 heeft in 2022 de provincies en de IPSN ondersteund met de volgende taken:

1. Ondersteuning
2. Verzamelen en beheren van data (data en monitoring)
3. Informatievoorziening en communicatie (Helpdesk)
4. Kennisdeling en -ontwikkeling (Campus).

Het BIJ12-Expertiseteam Stikstof en Natura 2000 heeft eigen BIJ12-opgaven en levert het operationele en beleidsondersteunende hart voor de IPSN. Door het Expertiseteam is -vaak op de achtergrond- veel opgezocht, uitgezocht, voorbereid, uitgedacht, uitgewerkt, afgestemd en ingebracht, bij, voor en met provincies. Van het team vraagt dit veel ten aanzien van inzet, doorzettingsvermogen en flexibiliteit. Hieronder staan een aantal bereikte resultaten.

Ad 1 Ondersteuning

Financiering AERIUS

BIJ12 heeft de bijdragen van provincies betaald aan RIVM voor de doorontwikkeling en het beheer van AERIUS. Het betrof een bedrag van bijna € 2.000.000.

Ondersteuning bij projecten, processen en overleggen

Op het vlak van ondersteuning assisteerde het Expertiseteam in projecten, processen en overleggen met uitnodigingen, (het regelen van) locaties, agenda's, verslaglegging, planning en programmering, (be)geleiding en natuurlijk met (inhoudelijke) expertise.

Advisering over Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving (VTH)

In 2022 lag bij VTH voor het eerst een accent op de zoektocht naar een oplossing van de stikstofproblematiek voor de lange termijn. Samen met de IPSN is nagedacht over de toekomstige toestemmingsverlening. Hiernaast startte, naar aanleiding van de evaluatie van de salderingsregels, de verdere professionalisering van toezicht en handhaving.

In 2022 ging veel aandacht uit naar jurisprudentie en de gevolgen daarvan voor het huidige vergunningenbeleid. Spraakmakende uitspraken over beweiden en bemesten, RAV-factoren en de zogenaamde bouwvrijstelling trokken diepe sporen in het huidige regelgevend stelsel. BIJ12 ondersteunde in de vorm van advisering, procesondersteuning en kennisdeling via onder andere kaders en informatiebijeenkomsten. Meer dan in voorgaande jaren werd daarbij de samenwerking met het rijk (DGS) gevonden.

Advisering over AERIUS

In 2022 is de voor BIJ12 beoogde rol als gebruikersregisseur verder uitgewerkt. De Bestuurlijke Commissie Stikstof heeft een principebesluit genomen over deze rol waarvoor BIJ12 opdracht en financiering krijgt van LNV. Eind 2022 meldde LNV echter dat de rijksfinanciering niet via een opdracht maar via een subsidie behoort te lopen. De voorbereidingen voor de subsidieaanvraag zijn gestart (en worden in 2023 afgerond).

Op technisch vlak speelde de discussie over het gebruik van onderdelen van AERIUS. BIJ12 heeft voor- en nadelen geduid (risicoanalyse) als inbreng voor vervolg van de zogenoemde Goede Gesprekken.

De TAA AERIUS (technische commissie) is gestart. BIJ12 is vertegenwoordigd. Ook is de communicatie gestart ter voorbereiding op de actualisatie. De actualisatie was voorzien in november 2022 maar is uitgesteld en uiteindelijk (succesvol) geëffectueerd in januari 2023.

Advisering over Natuur, Gebiedsgerichte aanpak en data en monitoring

BIJ12 leverde kennis en expertise op de thema's Gebiedsgerichte Aanpak, Monitoring & Data en Natuur. Zo heeft BIJ12 geholpen met:

- expertise en begeleiding van de gebiedsplannen inclusief het ontsluiten van de daartoe benodigde informatie en data.
- expertise en begeleiding van het beschikbaar krijgen en stellen van de DASH-data.
- een handreiking voor het opstellen van Natuurdoelanalyses (NDA). Deze is door de Ecologische autoriteit getoetst en van advies voorzien. Op basis van deze handreiking hebben de provincies het opstellen van NDA's voortvarend op kunnen pakken: alle NDA's worden naar verwachting uiterlijk april 2023 opgeleverd.
- een basis voor natuurmonitoring waarmee de staat van gebieden en het doelbereik in beeld worden gebracht. Dit is ook nodig om kennishiaten in de natuurdoelanalyses te dichten.
- het in beeld brengen van de samenhang tussen de natuurdoelanalyses, Wsn-gebiedsplannen en toestemmingsverlening.
- actualisaties AERIUS-habitatkaarten, het Veegbesluit en een verbeteraanpak.
- de pilot voor uitwerking van de sociaal economische-analyse in samenwerking met provincies en WecR.
- inhoudelijke voeding van regiodagen en themabijeenkomsten, waaronder de Hexaton.

Ad 2 Verzamelen en beheren van data (data en monitoring)

BIJ12 ondersteunde provincies en IPSN met het verzamelen, beheren en bevragen van data en het delen van informatie die daaruit voortkomt. Het betreft informatie verkregen uit monitoring natuur, stikstof, PAS-melders enzovoorts. Deze informatie is nodig voor de bestuurlijke verantwoording onder andere aan provinciale staten en de tweede kamer.

Ad 3 Informatievoorziening en communicatie

Informatiepunt Stikstof & Natura 2000

Het Informatiepunt heeft ingezet op de doorontwikkeling en professionalisering. Daarnaast heeft het Informatiepunt, in opdracht van het Rijk, zich voorbereid op extra taken die betrekking hebben op de gebruikersregie, gebruikersondersteuning en gebruikerscommunicatie AERIUS. In 2023 wordt de opdracht verder afgerond en zal het Informatiepunt deze taken gaan uitvoeren. Daarnaast is het Informatiepunt betrokken bij BIJ12 organisatieontwikkelingstrajecten op het gebied van kennisontwikkeling, -deling en -borging als projectleider of in projectteams.

Helpdesk

Voor vragen over stikstof en Natura 2000 en/of gebruikersondersteuning AERIUS kan iedereen bij de Helpdesk terecht. In 2022 zagen we de druk op de helpdesk toenemen: 1.484 schriftelijke en 827 telefonische vragen zijn ontvangen en netjes afgehandeld.

Ad 4 Kennisdeling en -ontwikkeling (Campus)

Campus

De Campus ontwikkelt zich tot het kennisknooppunt voor de provincies. De LMS leeromgeving is uitgebreid met een aantal basiscursussen die gebruikt worden bij het inwerken van nieuwe medewerkers, ook bij provincies. De Campus neemt deel aan de Kerngroep Lerende aanpak van de Netwerkfaciliteit Regieorganisatie Transitie landelijk gebied (RTLG). Daarnaast is in samenwerking met het IPO-bureau, het traject 'kennis & leren' ingezet voor de ontwikkeling en ondersteuning van gebiedsprofessionals en provinciale kennisbouwers. Het Campusportfolio breidt uit met fysieke cursussen en trainingen. Een groeiende kernactiviteit blijft daarbij het ondersteunen van IPSN met kennisbijeenkomsten en -sessies.

Kennismanagement

BIJ12 borgt en beheert de opgedane kennis uit informatiebijeenkomsten, werkgroepen, helpdeskvragen en de actualiteit in SharePoint en TOPdesk. Een gezamenlijke omgeving voor documenten is in ontwikkeling waarbinnen IPO en BIJ12 nog beter kunnen samenwerken in dienst van de (informatiepositie van) provincies. Relevante informatie wordt gedeeld via de website van BIJ12. Ook is het registratiesysteem TOPdesk uitgebreid met een module waarin de

gebruikerswensen AERIUS kunnen worden verzameld en gerubriceerd. Deze ontwikkelingen zullen in 2023 verder worden doorgezet.

2.2 Natuurinformatie en monitoring

BIJ12 draagt bij aan de informatiepositie van provincies door de hele informatieketen, van het verzamelen van gegevens tot en met het opstellen van rapportages, te ondersteunen. Het gaat daarbij zowel om informatie over de ontwikkeling van de biodiversiteit als om het volgen en rapporteren over beleidsprestaties.

Naar aanleiding van de vaststelling van het Programma Natuur heeft BIJ12 geïnvesteerd in het uitwerken van de doelstellingen voor verbetering van monitoring en informatievoorziening voor natuurwaarden (doelbereik), omgevingscondities die bepalend zijn voor de ontwikkeling van natuurwaarden en de (uitvoering van) maatregelen. Met een brede groep van medewerkers van provincies en stakeholders, en met ondersteuning van het ministerie van LNV, zijn verschillende varianten uitwerkt. Dit heeft in december 2022 geleid tot de bestuurlijke keuze voor het scenario 'VHR compleet'. Dit scenario richt zich op een betere informatievoorziening voor landelijke en provinciale rapportages, gebiedsprocessen en besluiten in het kader van gebiedsbescherming. Het opstellen van werkpakketten en het formuleren van bestuurlijke voorstellen heeft in 2022 veel tijd gevergd van medewerkers van BIJ12 en provincies. De ontwikkeling van methoden, hulpmiddelen en datavoorzieningen is daarmee in lijn gebracht met de actuele opgaven in het natuurbeleid. Tegelijkertijd is daardoor in 2022 minder voortgang geboekt in het realiseren hiervan.

Beheer en doorontwikkeling van ICT-voorzieningen voor natuurgegevens heeft er voor gezorgd dat alle applicaties veilig beschikbaar bleven en enkele procesverbeteringen in de data-uitwisseling tussen provincies en ketenpartners konden worden gerealiseerd. De overstap naar een nieuw platform voor de BIJ12-applicaties (zie ook par. 2.8. GBO) leidde er toe dat grote vernieuwingsopgaven in natuurapplicaties, waaronder de Nationale Databank Vegetaties en Habitats (NDVH) en de Rekenmodule NatuurNetwerk (RNN) niet (geheel) gerealiseerd konden worden in 2022. Deze opgaven zijn inhoudelijk wel voorbereid waardoor in 2023 de applicaties binnen het nieuwe platform ontwikkeld kunnen worden.

Informatie over ecologie van beschermde soorten speelt een belangrijke rol bij de uitvoering van de Wet natuurbescherming. BIJ12 beheert de 'kennisdocumenten beschermde soorten' waarin informatie over ecologie, onderzoek en maatregelen om invulling te geven aan wettelijke bescherming bij elkaar komen. De actualisatie van deze documenten is erop gericht de meest recente relevante kennis op te nemen en de documenten nog beter toepasbaar te maken voor initiatiefnemers van ruimtelijke ontwikkelingen en de toetsers van plannen en projecten bij onder andere de omgevingsdiensten. In 2022 zijn enkele documenten geactualiseerd en is het proces om relevante informatie bij elkaar te brengen voor andere documenten gestart. Daarbij zijn afwegingen gemaakt over de inzet van tijd en middelen voor de actualisatie van bestaande documenten enerzijds, en het opstellen van nieuwe documenten voor soorten waarvoor die nog niet beschikbaar waren anderzijds.

De toename van wolven in Nederland leidt tot een grotere inspanning voor de monitoring daarvan. Het gaat daarbij enerzijds om de passieve monitoring waarbij gegevens uit het hele land bij elkaar gebracht worden en anderzijds de actieve monitoring gericht op gebieden waar wolven zich hebben gevestigd of zich vermoedelijk zullen vestigen. De toegenomen kosten hiervoor zijn in 2022 binnen de begroting gedekt.

De beleidsmonitoring van het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb) is in 2022, gelet op de vertraging in de vaststelling van het Europese landbouwbeleid, verlengd tot en met 2023. In 2023 zullen de meetnetten opnieuw aanbesteed worden waarbij rekening wordt gehouden met de nieuwe context waarin het ANLb wordt uitgevoerd.

In de jaarlijkse Voortgangsrapportage Natuur (VRN) komen veel gegevensstromen van provincies (en BIJ12) samen om prestaties en effecten van het natuurbeleid inzichtelijk te maken. Het Natuurpact van provincies en rijk vormt daarvoor het beleidsmatige kader. De achtste VRN is tijdig gepubliceerd, na akkoord van de BACVP en de Minister van LNV.

2.3 Natuurbeheer

BIJ12 ondersteunt de provincies bij de uitvoering en verbetering van het Subsidiestelsel Natuur en Landschap (SNL) en het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer (ANLb). Provincies en natuurbeheerders voeren het natuurbeheer uit binnen de kaders van het Natuurpact. Het subsidiestel biedt provincies een kader om rechtmatig een bijdrage te verlenen aan natuurbeheer en investeringen in natuurkwaliteit door terreinbeherende organisaties en particuliere natuurbeheerders.

BIJ12 heeft zich in 2022 ingezet voor goedkeuring van de Modelregeling grondverwerving. Dit heeft geleid tot een goedkeuringsbesluit van de Europese Commissie voor deze regeling. De regeling is daarmee beschikbaar voor alle provincies. Met het toenemen van het areaal beheerde natuur wordt binnen enige jaren waarschijnlijk de grens voor een formele evaluatieplicht in het kader van de Europese staatssteunregels bereikt. BIJ12 heeft in afstemming met de provincies hiervoor de eerste voorbereidende activiteiten gestart. In het kader van het 'onderhoud' van de lopende regelingen zijn in 2022 nieuwe Standaard KostPrijzen (SKP's) voor natuurbeheer vastgesteld. Hierin konden nog niet alle aanbevelingen uit de eerdere evaluatie van de SKP's verwerkt worden.

Met het nieuwe Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB) en de uitwerking daarvan in het Nationaal Strategisch Plan (NSP) zijn nieuwe kaders ontstaan voor het Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer. Regelingen en ondersteunende ICT zijn hierop aangepast. Daarnaast heeft BIJ12 zich ingezet om de implementatiesporen rond het ANLb bij de betrokken ketenpartners op elkaar af te stemmen. Hiermee worden de risico's op fouten bij de implementatie vroegtijdig gedeeld en waar mogelijk beperkt.

In 2022 zijn nadere afspraken gemaakt over een brede verkenning voor de toekomst van het SNL. De verkenning wordt begin 2023 afgerond. In 2022 zijn verkennende gesprekken gevoerd over de ICT-voorziening ter ondersteuning van de subsidiecyclus voor natuurcollectieven. Dit heeft in 2022 nog niet tot nadere afspraken over beheer en onderhoud op langere termijn geleid. Dit zal in 2023 alsnog moeten gebeuren.

De aanbesteding van onderzoeken in het kader van OBN Natuurkennis is in 2022 voortgezet. Het ging in 2022 om minder, maar complexere onderzoeken. Daarnaast zijn in 2022 conform afspraken tussen provincies en rijk aanvullende middelen voor OBN onderzoek beschikbaar gekomen in het kader van het Uitvoeringsprogramma Natuur. De subsidiebeschikking hiervoor is pas eind 2022 afgegeven. Aanbesteding van de onderzoeken start daarom begin 2023.

2.4 NDFF

Voor de uitvoering van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) werkten de provincies (IPO), het rijk (ministerie van LNV), soortenorganisaties en de terreinbeherende organisaties samen in een consortium. Sinds 2022 is de NDFF onderdeel van de begroting van BIJ12. Tot en met 2024 wordt gewerkt aan de transitie van de NDFF naar open data op een technisch up-to-date ICT.

Het proces van bij elkaar brengen, valideren en beschikbaar stellen van data is in 2022 voortgezet binnen de licentieovereenkomst met de Stichting NDFF en de werkafspraken over beschikbaarheid van gegevens voor verschillende doelstellingen en doelgroepen. In 2022 was er een toename van het aantal partijen dat via een abonnement gegevens van de NDFF gebruikt. Ook was er sprake van een toename van vragen van gebruikers met een maatschappelijke doelstelling, waaronder politieke partijen. De afspraken over het delen van gegevens zoals die de afgelopen jaren zijn gehanteerd passen hier niet in alle gevallen goed bij. Vooralsnog worden leveringen zo veel mogelijk in lijn met de werkwijze die de afgelopen jaren is gehanteerd afgewikkeld. Nieuwe afspraken hierover worden in het kader van de transitie van de NDFF gemaakt.

In 2022 is de eerste fase (verkenning) afgerond van transitie van de NDFF naar een voorziening met open data en de vernieuwing van de ICT. In 2022 is de tweede fase gestart en is een programmaplan opgesteld voor de realisatiefase. Vooralsnog vindt de transitie plaats binnen de gestelde begroting en planning tot en 2024. In 2022 is een start gemaakt met de realisatie van de gestelde doelen voor 2023: het nieuwe toegangsbeleid, de nieuwe governance en wettelijke verankering van de NDFF. De planning van het einde van de transitie blijft ongewijzigd op eind 2024 staan.

2.5 Faunazaken

BIJ12 zorgt er namens de provincies voor dat grondgebruikers die schade ondervinden door natuurlijk in het wild levende diersoorten onder bepaalde voorwaarden een tegemoetkoming in de faunaschade krijgen. In 2022 zijn ruim 7500 tegemoetkomingsaanvragen ingediend. Voor acht provincies voerde BIJ12 de ganzenregeling uit en voor Gelderland ook de edelhertenregeling. Voor de provincie Utrecht keerde BIJ12 een tegemoetkoming in de dassenschade uit aan grondgebruikers met een dassenovereenkomst.

Sinds 2019 is er geen digitale koppeling geweest met het systeem van Faunazaken en het systeem waarin de bejaaggegevens worden geregistreerd. Voor de beoordeling van de aanvragen voor een tegemoetkoming is dit relevant. Op 18 juli is de eerste fase van deze koppeling gerealiseerd. De timing van de release - in de zomer- en de handelingen die de grondgebruiker nog moest verrichten om de gegevens voor BIJ12 inzichtelijk te maken, leidde tot veel vragen aan het BIJ12-Loket en Faunazaken. Dit proces is inmiddels geëvalueerd om dit in de toekomst beter te laten verlopen. Daarnaast is in het vierde kwartaal de tweede fase gerealiseerd, waarbij de grondgebruiker nu op voorhand wordt gevraagd om toestemming om de gegevens in te zien. BIJ12 heeft daarnaast afgelopen jaar ingezet op digitalisering van de controletaxaties om te zorgen dat de resultaten van de taxatiebureaus beter vergeleken kunnen worden. De verwachting is dat dit in 2023 wordt afgerond.

In 2022 zijn 209 bezwaarschriften afgehandeld, waarvan 74 betrekking hadden op het verhoogd eigen risico in Noord-Holland. 149 bezwaarschriften zijn ongegrond verklaard, 11 bezwaarschriften zijn ingetrokken, en de rest is gegrond verklaard. In dezelfde periode zijn er 330 nieuwe bezwaarschriften binnengekomen.

In het kader van de uitvoering van de onderzoeksagenda BIJ12 Faunazaken 2022-2023 is in 2022 verdere uitvoering gegeven aan de drempelsystematiek en het Traject kwaliteitsverbetering taxaties voorjaarsgras. Deze onderzoeken worden pas in de loop van 2023 afgerond. Het onderzoek naar populatiebeheer is afgerond. Andere lopende onderzoeken die in 2023 worden afgerond zijn onderzoek naar de BirdAlert, Verstoringsafstanden van afschot rond natuurgebieden, alternatieve middelen om schade door roeken te voorkomen en onderzoek naar middelen om aanrijdingen met reeën te voorkomen.

BIJ12 heeft opdracht verleend voor het ontwerpen van verschillende methodes waarmee schade waarvoor geen tegemoetkoming wordt verleend in beeld kan worden gebracht. Hier is behoefte aan, onder andere als gevolg van het sluiten van de jacht op haas en konijn in een aantal provincies, en om te voorzien in de toenemende eisen om landelijke en provinciale vrijstellingen te onderbouwen. Voor deze soorten wordt geen tegemoetkoming verleend, en dus is er slecht zicht op de omvang van de schade die deze soorten toebrengen. Ook LNV is bij deze opdracht betrokken. Het resultaat van de opdracht wordt meegenomen in de impactanalyse die door LNV, in samenspraak met provincies, FBE's en BIJ12 wordt uitgevoerd, om de gevolgen van het sluiten van de jacht op genoemde soorten in beeld te brengen.

Daarnaast heeft BIJ12 in het kader van voorlichting en de afhandeling van de schademeldingen in het kader van de wolf actief bijgedragen aan een aantal bijeenkomsten over wolven. Daar is veel belangstelling voor geweest. Er is veel onrust onder veehouders. En ook bij burgers ontstaan steeds meer zorgen over de veiligheid voor mensen en dieren.

Een concept van het nieuwe interprovinciale wolvenplan is opgesteld en eind 2022 heeft de BAC VP besloten een nieuw plan in 2024 vast te stellen en in april 2023 een addendum van het huidige wolvenplan voor te leggen. Hierin worden ook interventierichtlijnen voor situaties wolf-mens, wolf-hond en aangereden wolf opgenomen.

Gezien de groei van het aantal vermoedelijke wolvenmeldingen is de digitalisering van de tegemoetkomingen voor deze dossiers eind 2022 opgepakt.

In opdracht van IPO heeft een externe evaluatie van de Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade (MARF) plaatsgevonden. De evaluatie is op 20 mei aan de BAC VP aangeboden, waar is besloten om de MARF op te heffen. De portefeuillehouder BAC VP heeft waardering voor het werk van de MARF uitgesproken. De MARF heeft in totaal drie adviezen uitgebracht waarvan de implementatie nog gaande is. Provincies zien op dit moment geen verdere maatschappelijke vragen waar de MARF een rol van betekening in kan spelen.

2.6 AdviesCommissie Schade Grondwater

BIJ12 voert het secretariaat van de AdviesCommissie Schade Grondwater (ACSG). De Waterwet biedt iedereen die denkt schade te ondervinden als gevolg van een grondwateronttrekking of -infiltratie, de mogelijkheid de desbetreffende provincie te verzoeken hiernaar een onderzoek in te stellen.

In 2022 zijn er 9 nieuwe verzoeken om een schadeadvies ontvangen en zijn er 17 verzoeken afgehandeld. In totaal had de ACSG op 31 december 2022 33 verzoeken om onderzoek in behandeling. Hieruit kan worden opgemaakt dat de achterstanden worden ingelopen.

Na drie erg droge jaren trad in 2021 een stabilisatie op van het aantal schademeldingen. Ondanks het feit dat ook 2022 zeer droog was, was er geen stijging te zien in het aantal schademeldingen. De ACSG ziet dat diverse schades door de droogte zijn veroorzaakt waarbij geen causaal verband kan worden gelegd met grondwateronttrekkingen. Het wordt echter steeds lastiger om het onderscheid tussen schade als gevolg van de klimaatverandering en schade als gevolg van grondwateronttrekking vast te stellen en aan gedupeerden uit te leggen.

In 2022 is gewerkt aan de afronding van twee externe onderzoeken. Deze externe onderzoeken betreffen de kosten voor extra herinzaai van gewassen en een efficiëntere manier van bodem- en grondwaterstandkartering. Daarnaast zijn interne onderzoeken afgerond naar de vergoeding van drainagekosten en naar de toepassing van de werkvormen van de Waterwijzer Landbouw. Beide onderzoeken vormen een belangrijke basis voor de schadeberekening. Dankzij de afronding van deze onderzoeken kan de ACSG zich vanaf medio 2023 volledig richten op een efficiënte afhandeling van de schademeldingen.

2.7 Regeling Drugsafvaldumpingen

Vanaf 1 januari 2021 voert BIJ12 centraal de provinciale subsidieregeling voor gedupeerden van drugsafvaldumpingen uit. In totaal zijn er 73 aanvragen ingediend in 2022. Hiervan hebben er 31 betrekking op drugsafvaldumpingen die plaatsvonden in 2021. Met alle provincies zijn de benodigde verwerkersovereenkomsten Persoonsgegevens afgesloten.

Provincies, IPO en het Rijk werken aan een advies voor een ruimere compensatie voor particulieren. Dit in vervolg op een aangenomen Kamermotie. De BAC MTH heeft dan ook geadviseerd om de restantbudgetten van 2021 en 2022 van de subsidieregeling niet te restitueren en in te zetten voor de verruiming van de regeling. Voorgesteld wordt om dit bedrag beschikbaar te houden.

Daarnaast wordt een advies opgesteld voor de mogelijke omzetting van de regeling naar een Rijksregeling. BIJ12 is aangesloten om de feitelijke gegevens te leveren om besluitvorming door provincies voor bovenstaande zaken mogelijk te maken.

2.8 GBO Provincies

GBO provincies voert onder meer het functioneel beheer uit over 22 landelijke keten-informatiesystemen en services.

In 2022 heeft een professionalisering geleid tot een andere interne organisatie van de unit. Naast beheer zal in de toekomst ook ontwikkeling van informatieproducten meegenomen worden in de nieuwe unit. Ook een andere organisatie van ICT-processen zal een belangrijk onderdeel van deze unit gaan vormen. Een en ander is uiteraard onlosmakelijk verbonden aan de doorontwikkeling van BIJ12 in zijn geheel. Er hebben in het kader daarvan het gehele jaar verschillende verander-initiatieven het licht gezien, waaronder een architectuurwerkgroep, verschillende agile teams en een dagelijkse hartslag-meeting om de veranderingen te begeleiden. Dat heeft tot meer voortgang geleid in de (door-)ontwikkeling van enkele producten, zoals bijvoorbeeld De Risicokaart, LGR, IKN en Besi.

In het kader van deze professionalisering en verdere aanscherping van processen is er in 2022 gestart met de voorbereidingen voor de ISO-27001 certificering, hetgeen betekent dat in 2023 alle processen voor security in kaart en op orde zijn gebracht en BIJ12 gaat voldoen aan BIO controls. Al in 2022 hebben we hier een behoorlijke voortgang in gemaakt ten opzichte van 2021. Er zijn op het gebied van security aanvullende maatregelen genomen om kwetsbaarheden op te lossen in de applicaties die bij BIJ12 in beheer zijn. Aan het begin van het jaar hebben we "Multi Factor

Authenticatie" toegepast op de applicaties die nog achter de zogenoemde Whitelist stonden, zodat ze op een veilige manier weer bereikbaar zijn geworden voor de gebruikers.

We hebben een Information Security Management System (ISMS) ingericht en hebben security onderdeel gemaakt van de dagelijkse activiteiten en in processen opgenomen, audits, scans en pentesten van applicaties en componenten uitgevoerd en voor de toekomst periodiek ingeregeld. Ook is goede monitoring ingericht met alle processen daaromheen.

In maart 2022 is de Europese Aanbesteding voor Technisch Beheer afgerond en is de transitie van de applicaties naar een nieuw en veiliger Digital Hybrid Cloud Platform gerealiseerd, waarbij extra securitymaatregelen zijn geïmplementeerd op dit platform. Hiermee is de zogenoemde "technische schuld" van de sterk verouderde applicaties verminderd.

Ook is door een werkgroep gewerkt aan een nieuwe architectuurkaders voor de informatievoorzieningen bij BIJ12. Voor de bestaande applicaties geldt dat de levensduur aanzienlijk verlengd kon worden door updates en extra beveiligingsmaatregelen.

In 2022 is verder gewerkt aan de verdere professionalisering en versterking van ondersteunende functies aan ICT zoals informatiebeleid en -beveiliging, functioneel beheer, ICT-architectuur, ICT-standaarden en lifecycle-management. Door deze versterking kon de focus op 'basis op orde' gelegd worden en is naast het wegwerken van achterstanden en het updaten van de meeste processen ook goed gewerkt aan bovenstaande security-werkzaamheden en het inrichten van het nieuwe Technisch Beheer-platform.

Aan het eind van het jaar kon dan ook het programma "Vereenvoudiging en Uniformering IV-landschap" van start gaan. Dit betekent dat de basisvoorzieningen die worden gebruikt voor meerdere applicaties zullen worden geüpdatet en worden vervangen door veilige en standaard Basis-ICT-voorzieningen waar meerdere applicaties gebruik van maken.

Een veilige en moderne basisinfrastructuur zal leiden tot kostenefficiënte voorstellen in 2023 en volgende jaren voor de herbouw en nieuwbouw van de bestaande verouderde applicaties die bij BIJ12 in beheer zijn.

2.9 Interne organisatie

In 2022 is verder invulling gegeven aan het (kwalitatief goed) invullen van de formatie van BIJ12 met gemotiveerde, deskundige en goed opgeleide medewerkers.

Er is verder vormgegeven aan de ontwikkeling van medewerkers door gesprekken met medewerkers. In de gesprekken tussen medewerker en leidinggevende is aandacht gegeven aan trainingen en opleidingen gericht op de behoeftes van de individuele medewerkers. Er is echter nog steeds relatief weinig gebruikgemaakt van de inzet van het POB (Persoonlijk Ontwikkel Budget). Voor 2022 lag er een uitgebreide planning voor meer BIJ12-brede trainingen. Door het verplichte thuiswerken en het feit dat deze trainingen effectiever zijn wanneer ze fysiek gevolgd worden, is hier weinig invulling aan gegeven.

In 2022 is gestart met de heroriëntatie op de organisatie en positionering van Bedrijfsvoering binnen de IPO-vereniging. In 2022 is een beperkt aantal bedrijfsvoeringsfuncties IPO-breed ingevuld.

3 Algemene uitgangspunten voor financiële verslaglegging

3.1 Richtlijn voor verslaglegging

Voor organisaties zonder winststreven zijn bijzondere eisen gesteld aan de jaarverslaggeving. Deze eisen staan in de Richtlijn 640 (RJ 640). Een belangrijke voorwaarde voor de jaarrekening is dat de werkelijke baten en lasten vergeleken worden met de begrote baten en lasten én met de baten en lasten van het vorige boekjaar. De geconsolideerde jaarrekening van de vereniging IPO is conform deze richtlijn opgesteld.

3.2 Personele kosten

De personeelskosten zijn voor de personeelsbegroting 2022 berekend op basis van de betreffende maximale salarisschalen.

Bij personeelsswisselingen is gebleken dat sommige functies moeilijk ingevuld kunnen worden. Dit heeft zijn weerslag op de uitputting van de personeelsbegroting. In 2022 was de formatie ingevuld met vast personeel en een aantal detacheringen en ingehuurd medewerkers.

3.3 Fiscaliteit

3.3.1 Btw

De vergoeding die BIJ12 ontvangt voor de geleverde diensten aan haar leden (de provincies) is vrijgesteld van omzetbelasting, tenzij de geleverde diensten vallen onder artikel 9, lid 1f van het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968 en artikel 9a van de Uitvoeringsbeschikking omzetbelasting 1968. Indien de geleverde diensten vallen onder deze wetsartikelen is wél btw verschuldigd en kan de omzetbelasting die BIJ12 in rekening heeft gekregen en samenhangt met deze diensten, in aftrek gebracht worden.

Op basis van afspraken met de belastingdienst vallen de activiteiten van BIJ12, uitgezonderd die van GBO-provincies, onder de vrijstellingsregeling.

3.3.2 Vennootschapsbelasting

In overleg met de belastingdienst is afgesproken dat IPO/BIJ12 handelt in de lijn van de samenwerkingsvrijstelling voor de activiteiten ten behoeve van de provincies. IPO/BIJ12 heeft geen winststreven. Volgens deze gedragslijn is altijd gehandeld. In de statuten, waarin de automatische restitutie van overschotten is opgenomen, is dit vastgelegd. Ook op activiteiten voor derden wordt geen winst behaald. Alleen de werkelijke kosten en interne uren - tegen een kostendekkend uurtarief zonder winstopslag - worden doorberekend.

3.4 Reserves en voorzieningen

3.4.1 Bestemmingsreserves

De bestemmingsreserves van BIJ12 laten tabel 1 het volgende saldo zien per 31 december 2022:

	Bestemmingsreserve					
	Saldo	Restitutie	Saldo	Onttrekking	Voorstel	Saldo
	31-12-2021	resultaat 2021	31-12-2022	bestemming voorjaarsnota 2023	onttrekking en restitutie	resultaat na restitutie 2022
Vegetatie karteringen	1.600.000	-	1.600.000	-	-	1.600.000
NDFF	-	-	1.356.858	-	-	1.356.858
Stikstof	100.770	-	100.770	-	-	100.770
GBO	198.747	-	198.747	-	60.000	138.747
GBO onvoorzien	111.543	-	111.543	-	111.543	-
<i>Totaal bestemmingsreserve</i>	<i>2.011.060</i>	<i>-</i>	<i>3.367.918</i>	<i>-</i>	<i>171.543</i>	<i>3.196.375</i>
Resultaat boekjaar	563.653	-563.653	1.793.620		1.793.620	-
Saldo BIJ12	2.574.713	-563.653	5.161.539	-	1.965.163	3.196.375

Toelichting

In het kader van de nieuwe aanpak stikstof en het eind 2020 vastgestelde Uitvoeringsprogramma Natuur wordt de reserve Stikstof benut voor de verbetering van de monitoring en data-uitwisseling over vegetaties en de daarop gebaseerde habitatkaarten. Besteding is voorzien in 2023 tot aan de ingebruikname van de Nationale Databank Vegetaties en Habitats (NDVH). Met volledige ingebruikname van de NDVH is het proces van data-uitwisseling nagenoeg geautomatiseerd. In 2023 volgt een draaiboek, dataleveringsovereenkomst (DLO) en gegevensleveringsprotocol (GLP)

voor de handmatige data-uitwisseling (tbv de habitatkaarten AERIUS) gedurende deze tussenperiode.

Voor GBO-provincies is sprake van een Bestemmingsreserve van in totaal € 310.290. Het bedrag van € 111.543 is niet meer nodig en zal dus worden gerestitueerd. Het overige deel zou worden ingezet voor de Risicokaart en voor PLEIO. Dit is in 2022 niet ingezet. Voor de Risicokaart komt dit door het uitstel van de invoering van de Omgevingswet, waardoor ook de vervanging van de database is uitgesteld tot in 2023. De bestemmingsreserve van € 60.000 voor PLEIO is niet meer nodig. Dit betekent dat een klein deel van de bestemmingsreserve voor de Risicokaart wordt meegenomen naar 2023. Als deze reserve eind 2023 niet volledig uitgenut blijkt, zal restitutie van de ongebruikte gelden plaatsvinden.

3.4.2 Voorziening Faunazaken

Voor Faunazaken is in 2022 een voorziening van € 2.626.517 voor overloop van faunaschade getroffen. Het gaat om schades die vóór 2022 zijn ontstaan en in 2022 nog moesten worden uitbetaald. Deze voorziening was lager dan in voorgaande jaren. Dit jaar is de voorziening met € 8.227.557 toegenomen tot een bedrag van € 10.854.074, dat in 2023 moet worden uitbetaald. De mutaties op de voorziening zijn verwerkt in de rekening-courant positie die de provincies hebben met BIJ12 voor Faunazaken (zie bijlage A).

3.4.3. Voorziening openstaande verlofuren

In de jaarrekening 2022 is conform de geldende verslaggevingsstandaarden voor de openstaande verlofuren een voorziening getroffen ten laste van de exploitatie. Deze toename is voornamelijk het resultaat van het toegenomen aantal vaste medewerkers

3.4.4 Bestedingsverplichtingen

In december 2017 zijn de statuten van het IPO gewijzigd. Eén van de wijzigingen betrof de aanscherping van de terugbetalingsverplichting bij overschotten. Het gevolg van deze wijziging is dat er geen nieuwe reserves gevormd worden.

Indien projecten doorlopen naar het volgende jaar kan hiervoor wel een bestedingsverplichting opgenomen worden. Voor overlopende projecten is een bestedingsverplichting verwerkt in het resultaat 2020 voor resultaatsbestemming. Na 2 jaar vervalt een restant van de bestedingsverplichtingen automatisch en vloeien deze middelen terug naar de provincies via het resultaat voor bestemming. Bij de units komt dit tot uitdrukking in de diverse baten. Dit wordt nader toegelicht in de toelichting op de staat van baten en lasten (hoofdstuk 5).

3.5 Risicobeheersing en voorkomen van fraude

BIJ12 voert als operationele eenheid binnen de Vereniging IPO taken uit voor de provincies. Bij de uitvoering van de provinciale taken heeft BIJ12 soms ook te maken met ketenpartners (ministeries, waterschappen en natuurorganisaties). Om de risico's bij de uitvoering van deze taken te beperken, vindt er aan de voorkant op verschillende niveaus afstemming plaats over welke taken uitgevoerd gaan worden. De taken landen uiteindelijk in het jaarplan en de begroting, in detail uitgewerkt in het Werkplan BIJ12. De tussentijdse bijsturing op en verantwoording over de uitgevoerde taken, gebeurt middels de kwartaalrapportages van het Werkplan BIJ12, die worden toegezonden aan de voor BIJ12 relevante ambtelijke adviescommissies (AAC's). Hieronder worden de belangrijkste risico's in de uitvoering van die taken benoemd:

- 1) Het risico op het ontstaan van tekorten wordt beperkt omdat enkel door de provincies vastgestelde taken (inclusief de bijbehorende financiering) worden uitgevoerd. Dit geldt tevens voor de activiteiten voor ketenpartners.
- 2) Voor de beheersing van risico's bij opdrachtverlening aan derden is de inkoop centraal ingericht en zijn de werkprocessen beschreven. In deze processen is de nodige aandacht voor de toetsende en controlerende rol van Directie en Bedrijfsvoering op de projectuitvoering door de units.
- 3) Het risico in het betalingsverkeer is afgedekt door de wijze van inrichting van het betaalproces. Voor de betaling vindt er conform de vastgestelde AO een naam-nummer controle plaats en dienen er twee handtekeningen gezet te worden voordat de betaling definitief is.
- 4) Het risico op fraude in de bedrijfsvoering wordt laag ingeschat. Het kantoor is ingericht met een open setting waardoor het onttrekken van goederen snel op zou vallen. Gezien de aard van de goederen zou eventuele schade beperkt zijn. In 2019 is het integriteitsbeleid vastgesteld en in een medewerkersbijeenkomst is de functie van de interne en externe vertrouwenspersoon toegelicht om de mogelijkheden voor medewerkers, om misstanden en vermoedens van fraude te melden, onder de aandacht te brengen.

- 5) Op het vlak van ICT-veiligheid is hebben we diverse securitymaatregelen doorgevoerd. Het afgelopen jaar is het positieve effect daarvan merkbaar in de hoge betrouwbaarheid van de ICT voorzieningen en het lage aantal incidenten. Ten aanzien van de applicaties voor de provincies die BIJ12 in beheer heeft, is door de externe dienstenleverancier een nieuw en veilig ICT platform in gebruik genomen.

4 Wat heeft de uitvoering van activiteiten gekost?

4.1 Balans BIJ12 2022

De balans van BIJ12 wordt inclusief de doorwerking van de besluitvorming bij Najaarsnota 2022. geconsolideerde jaarrekening van de Vereniging IPO.

Voor de toelichting op de balans wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening IPO/BIJ12.

4.2 Staat van baten en lasten 2022

De staat van baten en lasten wordt voor de herkenbaarheid gepresenteerd conform de opzet van de gewijzigde begroting bij Najaarsnota 2022. In tabel 2 wordt het saldo per unit gepresenteerd.

Tabel 2: staat van baten en lasten

Staat van Baten en Lasten BIJ12	Werkelijke Uitgaven Excl. BTW 2022	Werkelijke Uitgaven Excl. BTW 2021	Werkelijke Uitgaven Incl. BTW 2022	Gewijzigde Begroting Incl. BTW 2022
Directie en bedrijfsvoering				
Salaries en sociale lasten	1.623.595	1.430.203	1.628.105	3.306.751
Personele kosten				
Woon/werkverkeer	42.776	9.888	42.776	55.945
Overige personeelskosten (verlofrechten)	-4.553	32.584	-4.553	
Overige personeelskosten	350.862	157.419	305.713	120.937
Vorming/opleiding	114.265	98.738	119.185	107.467
POB budget n.a.v. cao				154.633
Reis/verblijf personeel		16.173		21.630
Tijdelijk personeel	993.690	973.318	1.055.037	253.080
Saldo Personele kosten	1.497.040	1.288.121	1.518.158	713.693
Huisvesting en ICT				
Kantoor/werkplekken	632.436	473.037	673.856	788.168
Kosten verbouwing kantoor		234.000		
ICT	739.805	766.668	802.259	822.839
Btw risico investeringen huisvesting, ICT en systeemkosten				43.626
Afschrijvingskosten	101.204	35.095	101.204	
Bijdrage NDFP financiële administratie		-12.100		
Saldo Huisvesting en ICT	1.473.444	1.496.700	1.577.319	1.654.632
Diverse kosten				
Accountantskosten	90.151	47.787	100.050	73.197
Documentatie	1.258	6.286	1.300	5.286
Representatie	35.656	32.432	37.013	21.959
Voorlichting en communicatie	91.335	31.575	93.913	112.648
Vergaderkosten	3.530	882	3.680	5.221
Overige kantoorkosten	164.556	162.165	173.723	172.537
Overige kosten	53.809	58.533	56.157	
Saldo Diverse kosten	440.295	339.659	465.836	390.848
Totaal Directie en bedrijfsvoering	5.034.374	4.554.683	5.189.418	6.065.923
Stikstof en Natura2000				
Personele kosten	1.454.386	845.796	1.454.386	1.668.641
Kosten beheer Aerius	1.980.770	1.980.770	1.980.770	1.980.770
Onderzoek/kennisdeling	185.561	195.762	185.561	286.129
Monitoring en rapportage	16.497	52.269	16.497	111.154
Overige uitvoeringskosten/communicatie	100.314	95.595	100.314	95.342
Programma ondersteuning	213.582	139.273	213.582	235.689
Informatiepunt Stikstof	23.819	99.540	-16.408	0
Totaal Stikstof en Natura2000	3.974.929	3.409.005	3.934.702	4.377.724
Natuurinformatie en Natuurbeheer				
Personele kosten	2.922.477	1.945.299	2.922.477	3.117.337
Uitvoeringskosten Informatievoorziening en (coördinatie) monitoring	2.831.198	2.016.184	2.831.198	2.841.679
Uitvoeringskosten SNL	2.400.677	2.624.252	2.400.677	2.516.972
Uitvoeringskosten NDFP	981.009	335.000	981.009	1.785.000
Totaal Natuurinformatie en Natuurbeheer	9.135.360	6.920.736	9.135.360	10.260.988
Faunazaken				
Personele kosten	1.283.389	1.278.662	1.283.389	1.196.701
Overige personeelskosten (verlofrechten)	1.865		1.865	
Uitvoeringskosten (incl. wolvendraaiboek)	711.365	646.754	711.365	694.924
AEWA ganzenonderzoek		49.711	0	
Open-eind-regeling afhandelen faunashades	49.902.021	43.466.042	49.902.021	30.342.209
Onderzoek	500.694	597.316	500.694	560.000
		-1.372.857		
Rekening courant Provincies	-19.605.502	-12.379.451	-19.605.502	
Totaal Faunazaken	32.793.833	32.286.177	32.793.833	32.793.833

Drugsafval Dumpingen					
Personele kosten	46.145	43.000	46.145	45.000	
Uitvoeringskosten		30.000	0	25.000	
Uit te keren subsidies	644.987	501.261	644.987	900.000	
Totaal DAD	691.131	574.261	691.131	970.000	
Secretariaat ACSG					
Personele kosten	494.196	387.620	494.196	583.606	
Overige personeelskosten (verlofrechten)	-2.288		-2.288		
Uitvoeringskosten	610.985	613.401	610.985	346.001	
Afrekening ACSG	-173.289	-279.289	-173.289		
Totaal Secretariaat ACSG	929.605	721.731	929.605	929.606	
GBO					
Personele kosten	2.242.668	1.828.710	2.788.714	4.249.736	
Overige personeelskosten (verlofrechten)	-12.917		-12.917		
Uitvoeringskosten	4.661.323	3.963.932	5.575.346	3.675.024	
Totaal GBO	6.891.074	5.792.642	8.351.143	7.924.760	
Totaal lasten	59.450.307	54.259.235	61.025.192	63.322.834	
Staat van Baten en Lasten BIJ12					
	Werkelijke Baten Excl. BTW 2022	Werkelijke Baten Excl. BTW 2021	Werkelijke Baten Incl. BTW 2022	Gewijzigde Begroting Incl. BTW 2022	
Bijdrage provincies uitvoerende taken	59.778.330	52.427.917	61.153.884	61.152.834	
Diverse baten en baten derden (bedrijfsvoering+DAD)	1.090.630	789.883	1.092.481	1.870.000	
Archeodepot		83.900			
Medefinanciering GBO Risicokaart	312.396	448.277	377.999		
Baten derden	15.492		21.266		
Diverse baten	47.079	1.072.910	56.966		
Onttrekking aan geormerkte middelen				300.000	
Totaal baten	61.243.927	54.822.887	62.702.596	63.322.834	
RESULTAAT	1.793.621	563.653	1.677.404	0	

5 Toelichting op de Staat van baten en lasten 2022

5.1 Lasten

Hieronder staat per onderdeel van BIJ12 een toelichting op de belangrijkste lasten en uitzonderlijke situaties van 2022.

5.1.1 Directie en Bedrijfsvoering (Interne organisatie)

Bedrijfsvoering heeft dit jaar een duidelijk zichtbare onderuitputting. Bedrijfsvoering is in 2022 gestart met het programma om te komen tot één bedrijfsvoering voor de IPO-vereniging. Dit heeft ertoe geleid dat een aantal vacatures niet ingevuld is waardoor er een onderuitputting op de post salarissen, payroll en detachering is ontstaan. Deze onderuitputting werd vergroot doordat een aantal opgaven van BIJ12 waarvoor capaciteit van Bedrijfsvoering in de begroting was opgenomen, later in het jaar pas werd opgestart. Bedrijfsvoering heeft wel een overschrijding op de post interim capaciteit omdat ervoor gekozen is om in het kader van de ontwikkelingen bij Bedrijfsvoering met in verhouding veel tijdelijke capaciteit te werken.

Ook dit jaar kent de post vorming en opleiding een onderuitputting. Dit wordt grotendeels veroorzaakt doordat er in het begin van 2022 nauwelijks gebruik gemaakt is van de opleidingsmogelijkheden. Dit is het effect van Covid 19 in de eerste helft van 2022.

Met de Voorjaarsnota 2022 is een budget van € 248.000 vanuit de begroting IPO-bureau budgetneutraal structureel overgeheveld naar Bedrijfsvoering. Dit budget is nodig voor de ontwikkeling naar één bedrijfsvoering maar is in 2022 nog niet nodig gebleken.

Bedrijfsvoering verrekent met IPSN de inzet en middelen die vanuit Bedrijfsvoering nodig zijn voor de ondersteuning van het programma middels een vaste bijdrage per medewerker. Deze vaste bijdrage is aanzienlijk hoger gebleken dan de kosten welke voor ondersteuning worden gemaakt. Hierdoor is er een onderuitputting ontstaan.

Een tweetal projecten die gestart zijn in 2022, is door omstandigheden niet in 2022 afgerond en loopt door in 2023. Voor deze projecten zijn verplichtingen aangegaan die worden doorgeschoven naar 2023. Het betreft de volgende projecten en bestedingsverplichtingen:

- Project Digitale toegankelijkheid € 90.824
- Project Website BIJ12 € 43.541

5.1.2 Expertiseteam Stikstof en Natura 2000

De Unit Expertiseteam Stikstof & Natura 2000 heeft in 2022 te maken gehad met een onderuitputting. Kleine over- en onderbestedingen zijn gerealiseerd op de programmaondersteuning en op het Informatiepunt Stikstof. Hier liggen verschillende incidentele oorzaken aan ten grondslag. Circa de helft van de onderuitputting heeft te maken met de post salarissen, payroll en detachering. Een aantal vacatures is (tijdelijk) niet ingevuld. Bovendien is er in het begin van 2022 nauwelijks gebruik gemaakt is van opleidingsmogelijkheden als gevolg van Covid 19.

In 2022 is de IPSN van start gegaan (Programmaplan vastgesteld in mei 2022). Vervolgens zijn na intensief overleg tussen BIJ12 en de IPSN in augustus 2022 afspraken tussen de IPSN en BIJ12 gemaakt. Vanaf dat moment is gewerkt aan het inzichtelijk maken van benodigd onderzoek, kennisdeling, monitoring en rapportage. Daarom zijn hiervoor in 2022 minder uitgaven gedaan dan begroot. Op basis van nieuwe afspraken met de IPSN en op basis van het werkplan voor het Expertiseteam 2023 gaan we er van uit dat de begrootte middelen in 2023 wel worden ingezet.

5.1.3 Natuurinformatie en Natuurbeheer

De totale kosten voor de Unit natuurinformatie en natuurbeheer zijn zonder de beoogde onttrekking aan de bestemmingsreserve € 25.629 positief. Het overgrote deel hiervan komt voort uit de exploitatie en transitie van de NDFF, zie paragraaf 5.1.4 voor een toelichting hierop. Kleinere onderbestedingen zijn gerealiseerd op personele lasten en op de uitvoeringskosten natuurbeheer. Hier liggen verschillende incidentele oorzaken aan ten grondslag.

Op de personele kosten van NINB is over 2022 een positief resultaat van € 196.470 gerealiseerd door het ontstaan van vacatureruimte die niet op korte termijn vervuld kon worden.

De gerealiseerde kosten voor Uitvoeringskosten natuurinformatie zijn in 2022 conform begroting (positief resultaat € 10.481). Op projectniveau vallen daarbij de volgende ontwikkelingen op:

- Investerings in nieuwe methoden en hulpmiddelen voor monitoring is vertraagd doordat de focus in 2022 lag op het formuleren van voorstellen voor een nieuw programma voor verbetering van de natuurinformatie in het kader van Programma Natuur (zie hoofdstuk 2). Dit heeft er ook toe geleid dat in 2022 geen voorstel is opgesteld voor de inzet van de bestemmingsreserve Vegetatie Karteringen. In 2023 zal opnieuw gekeken worden of het opportuun is deze reserve in te zetten. Vooruitlopend op de uitvoering van het nieuwe programma is in 2022 een subsidie ontvangen van het ministerie van € 1.287.600. Deze zal in 2023 ingezet worden.
- Ontwikkeling van enkele informatievoorzieningen moest worden gefaseerd vanwege de overstap naar een nieuw, beter beveiligd en beter beheersbaar platform in het kader van het nieuwe meerjarencontract met de ICT-leverancier. Investerings in informatieproducten in het kader van de Omgevingswet zijn in 2022 wel voortgezet. De kosten hiervoor konden opgevangen worden binnen de begroting.
- Hogere kosten voor de monitoring van wolven hadden hun oorzaak in de toename van waarnemingen van wolven en de toename van door provincies aangewezen wolven leefgebieden. De gestegen kosten konden binnen de begroting worden opgevangen.
- Verschillende kleinere afwijkingen in de realisatie op projectniveau.

De afwijkingen hebben een incidenteel karakter en zullen naar verwachting niet doorwerken in 2023. Uitzondering hierop zijn de gestegen kosten voor de monitoring van wolven. Hiervoor is in de Begroting 2023 een reservering opgenomen.

Enkele projecten die in 2022 zijn gestart zijn niet afgerond voor einde van het boekjaar. Hiervoor zijn bestedingsverplichtingen opgenomen. Het gaat hierbij om de realisatie van een nieuw wolvenmeldpunt, het meetnet vogelslaapplaatsen, de beleidsmonitoring ALNb (drie verschillende contracten uit 2022 en twee resterende verplichtingen uit restant verplichtingen 2021), de actualisatie en aanvulling van de kennisdocumenten beschermde soorten en de validatie van habitattypekaarten van provincies.

De resterende middelen uit het IPO Programma Implementatie Omgevingswet zijn in 2022 overgeboekt naar BIJ12. Deze middelen zijn in een bestedingsverplichting gereserveerd voor afronding van informatieproducten natuur en externe veiligheid in het kader van de Omgevingswet en de implementatie daarvan in het Digitale Stelsel Omgevingswet. In 2022 is voor een beperkte bedrage een beroep gedaan om deze middelen voor de informatieproducten natuur, vanwege uitstel van de Omgevingswet naar 1 januari 2024. Hierdoor resulteert een bestedingsverplichting van € 1.638.297. Dit zal in 2023 en 2024 worden ingezet voor informatieproducten natuur en informatieproducten externe veiligheid.

Op de uitvoeringskosten natuurbeheer is in 2022 een positief resultaat van € 116.294 gerealiseerd. Oorzaken hiervoor zijn:

- Er zijn minder externe kosten gemaakt voor projecten voor de verbetering en doorontwikkeling van het subsidiestelsel. Oorzaken hiervan liggen in de beperkingen in capaciteit van het team van BIJ12, van medewerkers van provincies en van ketenpartners.
- De beschikbaarheid van gegevens was beperkend voor de voorgang die kon worden geboekt bij de evaluatie van de SNL systematiek.
- De aanpassing van de ICT-voorziening voor de invoering van het nieuwe ANLb kon tegen minder kosten worden gerealiseerd dan voorzien.
- Er zijn in 2022 extra kosten gemaakt voor aanvullende functionaliteit van de ICT natuurcollectieven.
- Verschillende kleinere afwijkingen in de realisatie op projectniveau.

De afwijkingen hebben een incidenteel karakter en zullen naar verwachting niet doorwerken in 2023.

Enkele projecten die in 2022 zijn gestart zijn niet afgerond voor einde van het boekjaar. Hiervoor zijn bestedingsverplichtingen opgenomen. Het gaat hierbij om herziening van het subsidie instrument groenblauwe diensten en advisering over de inzet daarvan en twee resterende verplichtingen uit de restantverplichtingen 2021.

Voor het vastgestelde onderzoeksprogramma OBN (Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit) 2021 is een bestedingsverplichting opgenomen van € 2.484.816 voor verschillende langjarige onderzoeken die gestart zijn in 2019, 2020, 2021 en 2022. Het ministerie van LNV draagt bij aan de OBN onderzoeken in het kader van UitvoeringsProgramma Natuur (UPN). Hiervoor is in 2022 een subsidie ontvangen van € 1.135.420.

5.1.4 NDFF

In 2022 is de exploitatie en transitie van de NDFF voor het eerst integraal onderdeel van de BIJ12 begroting. Waar eerder separaat verantwoording werd afgelegd over de exploitatie van de NDFF aan een consortium in het kader van de PPS constructie, gebeurt dat nu in deze jaarrekening vanwege de afspraken over de financiering en de exploitatie. Deze afspraken zijn bestuurlijk vastgelegd tussen provincies en het ministerie van LNV. In de begroting is uitgegaan van kosten voor exploitatie en transitie zoals die in 2019 werden voorzien en zijn vastgelegd in een meerjarenraming in het kader van de transitie van de NDFF. De middelen van LNV voor de NDFF zijn middels een subsidie beschikbaar gesteld (€ 800.000.)

In 2021 is begonnen met de transitie van de NDFF. In 2022 zijn kader en randvoorwaarden verder uitgewerkt en zijn verkenningen gedaan voor technische oplossingen. De feitelijke bouw van de nieuwe NDFF is hiermee nog niet gestart. De uitgaven voor transitie van de NDFF zijn in 2022 daarom lager dan voorzien in 2019. Tegelijkertijd zijn de inkomsten uit de exploitatie van de NDFF hoger dan verwacht. Dit samen resulteert in een bestedingsverplichting van € 1.264.000. Voorgesteld wordt deze middelen beschikbaar te houden voor invulling van de bestuurlijke afspraken over de transitie van de NDFF in 2023 en 2024.

5.1.5 Faunazaken

Het budget voor uitbetaling faunaschades is met ruim € 19.000.000 overschreden ten opzichte van de begroting 2022. De afrekening over 2022 middels de rekening-courant verhouding, vindt plaats op basis van de gerealiseerde lasten 2022 en ontvangen provinciale bijdragen van de Begroting 2022 na de Voorjaarsnota 2022.

De hoogte van tegemoetkomingen wordt bepaald door diverse factoren (onder andere door faunaschadebeleid van provincies, aantal ingediende aanvragen door agrarische ondernemers, gewasprijzen, weersomstandigheden, populatiedichtheden en teeltkeuzes door agrarische ondernemers) die van jaar tot jaar sterk kunnen verschillen. Daardoor kent de prognose van de uit te betalen schades op basis van een meerjarige trend een grote onzekerheidsmarge. De omstandigheden waren in 2022 dusdanig dat de totale omvang van de tegemoetkomingen is gestegen ten opzichte van de raming in de primaire begroting 2022. De toename van de tegemoetkoming faunaschades is onder andere te verklaren door de toename van de graspijzen in 2022 en de toename van het aantal aanvragen ten opzichte van schadejaar 2021 (stijging van 6600 naar ruim 7700 aanvragen). De taxatiekosten vielen ruim € 800.000 hoger uit dan begroot. Voornaamste reden is de toename van het aantal aanvragen en een indexatie die is doorgevoerd. Daarbij zijn de kosten voor het afnemen en analyseren van DNA-monsters van vermeende wolvenaantallen op vee nog meer gestegen dan verwacht.

De rekening-courant sluit ultimo 2022 met een te verrekenen saldo van € 19.605.507. Binnen de rekening-courant zijn de saldi per provincie op basis van de werkelijke toerekenbare kosten bepaald (zie bijlage A). Er is rekening gehouden met de afloop van de voorziening 2021 en de voorziening voor de nog lopende dossiers 2022.

5.1.6 Adviescommissie Schade Grondwater (ACSG)

In de begroting zijn vanaf 2019 de uitvoeringskosten geraamd op basis van de werkelijke kosten voor provincies voor schadeadviezen in de afgelopen drie jaar. De kosten voor de afzonderlijke projecten zijn bij de afrekening op basis van daadwerkelijke kosten (zogenaamde "open-eind-regeling") toegekend aan de desbetreffende projecten/provincies en waren afhankelijk van het aantal door de provincies ingediende verzoeken.

Het aantal verzoeken om onderzoek is in 2022 gestabiliseerd. Daarbij namen de projectkosten toe door extra opdrachten en externe inhuur. Op een aantal posten is er een overschrijding van het budget als gevolg van extra inhoudelijke inzet intern en extern. Dit kon binnen de begroting worden opgevangen.

De totale kosten per project zijn met provincies gedeeld. Er diende eind 2022 nog € 173.289 te worden afgerekend met de provincies. Deze verrekening vond plaats waardoor het secretariaat van de ACSG 2022 budgetneutraal heeft afgerond.

5.1.7 Regeling Drugsafvaldumpingen

De minister van Justitie en Veiligheid heeft voor de periode 2019 tot en met 2024 aan de provincies een structurele rijksbijdrage van € 1.000.000 per jaar toegezegd voor de compensatie van de primaire kosten die overheden en particulieren/terreinbeheerders maken voor het opruimen van gedumpt drugsafval.

In 2021 is dit bedrag niet volledig uitgekeerd en was sprake van een restantbudget van € 459.650. In 2022 betrof het restantbedrag € 359.509. Dit betekent dat in 2022 sprake is van een totaal restbedrag van € 819.159.

Provincies, IPO en het Rijk werken aan een advies voor een ruimere compensatie voor particulieren. Dit in vervolg op een aangenomen Kamermotie. Voorgesteld wordt om dit bedrag beschikbaar te houden vooruitlopend op een besluit over de verruiming van de regeling.

Het besluit over de verruiming van de regeling wordt verwerkt in de Voorjaarsnota 2023.

5.1.8 GBO provincies

Het financiële resultaat exclusief Btw van GBO provincies over het jaar 2022 komt uit op een overschot van € 34.152 excl Btw. Dit wordt gerestitueerd aan de provincies.

5.1.9 Bestedingsverplichtingen

In het resultaat van de units zijn de bestedingsverplichtingen, zoals hierboven per unit toegelicht, verwerkt. De betreffende bestedingsverplichtingen zijn opgenomen op de balans.

Tabel 3: bestedingsverplichtingen

Stikstof			
	* Wageningen 101.990 methodiek sociaalecon effecten	€ 54.413,00	
			€ 54.413,00
Natuurinformatie en Natuurbeheer			
	* Restant verplichtingen NIB 2021:		
	* Atos 060.870/061.652 Beschikkingskaart SNL 2.0 rest V7135	€ 31.258,32	
	* Atos 78.461/79.485 Doorontw SNL rest V7390	€ 16.046,16	
	* Regelink 058.788 Meerwerk ANLb Vissen en Amfi rest V7321	€ 22.500,07	
	* Sovon 062.476/062.573 Beleidsmoni ANLb Vogels rest V7034	€ 20.031,40	
			€ 89.835,95
	* Diverse verplichtingen m.b.t. kennisdocumenten	€ 40.583,02	
	* Regelink 88.104/88.677 bel monitoring ANLb	€ 23.538,94	
	* Sovon 099.734 meetnetten slaappleatsen	€ 80.986,72	
	* Sweco 100.676/098.985 wolvenmeldpunt	€ 158.122,80	
	* Wageningen 86.467/86.456 Advies GBD	€ 22.426,14	
	* DVS 86.406/87.876 ANLb glazenmakers	€ 8.656,86	
	* Altenburg 78.462/79.516 strip Habitat	€ 34.521,61	
	* Sovon 86.361/87.878 ANLb Vogels	€ 25.829,00	
	* Aequator 102.487/101.069 herz CGBD	€ 106.383,20	
			€ 501.048,29
	* Vrije ruimte OBN 2019 t/m 2022	€ 69.000,34	
	* OBN onderzoeksprogramma 2019	€ 357.590,00	
	* OBN onderzoeksprogramma 2020	€ 348.356,29	
	* OBN onderzoeksprogramma 2021	€ 769.743,87	
	* OBN onderzoeksprogramma 2022	€ 940.125,00	
			€ 2.484.815,50
	* informatiehuizen 2021 1e deel/PRTRY/141/TRTP/SEPA Inst	€ 1.841.297,00	
	* Uitvoeringskosten NIB 2022-3006 t.l.v. bestedingsverplichtin	€ (203.000,00)	
			€ 1.638.297,00
NDFF	Bestedingsverplichting transitiekosten		€ 1.264.000,00
Faunazaken			
	* CLM 74.888/75.180 Drempelsystematiek	€ 59.481,70	
	* Wageningen 92.807/93.498 V8472 (bestedingsverpl 22)	€ 31.702,00	
	* CLM 71.570/72.094 rest V8022 (bestedingsverplichting22)	€ 19.904,50	
	* CLM 95.946/96.345 rest V8570 (bestedingsverplichting22)	€ 20.415,21	
			€ 131.503,41
Bedrijfsvoering			
	* Haagen inzet digitale toegankelijkheid	€ 90.823,55	
	* OnestopSourcing website 101.988	€ 43.541,00	
			€ 134.364,55
Totale bestedingsverplichtingen			€ 6.298.277,70

5.2 Baten: verdeelsleutels en bijdragen provincies

Voor GBO-provincies is de exacte bijdrage per provincie afhankelijk van de deelname per applicatie. Voor de bijdragen voor de overige uitvoerende units zijn de verdeelsleutels van de Commissie Jansen aangehouden. Deze verdeelsleutels vormen de basis van de (in 2018) vereenvoudigde financiering.

De bevoorschotting van de interne organisatie van BIJ12 vond plaats conform de bij de vereenvoudiging afgesproken weging van de bovenstaande verdeelsleutels.

De bijdragen voor de tegemoetkomingen faunaschade worden op basis van een trendanalyse op de uitgaven in de drie voorgaande beleidsjaren, jaarlijks geactualiseerd. De ontvangen behandelbedragen voor aanvragen tegemoetkoming faunaschade worden - op basis van de provinciale beleidsregels - voor een groot deel weer terugbetaald aan de aanvragers.

Naast de reguliere provinciale bijdragen heeft BIJ12 beperkte baten uit subsidies, specifieke opdrachten en bijdragen van samenwerkingspartners.

6 Resultaatbestemming

Het resultaat van BIJ12 over 2022 bedraagt € 1.793.621. Dit bedrag wordt conform de statuten van het IPO gerestitueerd. De totale restitutie bestaat uit:

Tabel 4: Resultaatbestemming

Specificatie voorstel resultaatbestemming	
BIJ12	
Resultaat 2022	1.793.621
Restitutie Bestemmingsreserve GBO/onvoorzien	111.543
Restitutie Bestemmingsreserve GBO/PLEIO	60.000
Restitutie 2022	<u>-/- 1.965.164</u>
Totaal BIJ12 na resultaatbestemming	-

Bijlage A: Rekening courant Faunazaken inclusief uitvoering ganzenregeling

Jaarrekening 2022 specificatie Faunafonds		Groningen	Friesland	Drenthe	Overijssel	Flevoland	Goedertand	Utrecht	Noord-Holland	Zuid-Holland	Zeeland	Noord-Brabant	Limburg	RC Provincies
Detailspecificatie rekening-courant per provincie														
Voorziening dekking overlopende dossiers 2021 Voorz. Vanuit: MFZ 2020		15.862	155.340	187.912	25.067	56.478	172.108	5.715	986.666	767.076	35.315	61.685	157.292	2.626.517
Saldo voorziening 2021 per provincie overlopende dossiers		15.862	155.340	187.912	25.067	56.478	172.108	5.715	986.666	767.076	35.315	61.685	157.293	2.626.517
Vrijval voorziening 2021 (A)		-15.862	-155.340	-187.912	-25.067	-56.478	-172.108	-5.715	-986.666	-767.076	-35.315	-61.685	-157.293	-2.626.517
Voorziening dekking overlopende dossiers 2022 Voorz. Vanuit: MFZ 2021		371.777	989.237	491.048	354.660	222.477	1.261.186	589.536	4.460.313	1.187.436	330.487	140.387	475.530	10.854.074
Saldo voorziening 2022 per provincie overlopende dossiers (B)		371.777	989.237	491.048	354.660	222.477	1.261.186	589.536	4.460.313	1.187.436	330.487	140.387	475.530	10.854.074
Toerekening lasten 2022 aan de provincies														
Betaalde regioschietingen dossiers in 2021		946.113	11.232.122	694.763	2.025.461	145.015	3.866.443	3.327.385	9.093.674	4.791.763	1.498.367	290.940	658.034	38.635.080
Onderzoekskosten		51.141	81.141	51.142	51.141	51.141	51.141	51.141	51.141	51.141	51.141	51.141	51.141	613.694
Overige Faunazaken		156.966	156.966	156.966	156.966	156.966	156.966	156.966	156.966	156.966	156.966	156.966	156.966	1.803.621
AEWA ganzenonderzoek andere verdeling		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Betaalde leges		5.100	14.550	30.450	68.550	7.800	28.800	107.400	176.400	240.500	66.900	2.550	300	779.700
Faxeerkosten		15.906	796.124	209.454	211.619	25.502	583.216	271.935	672.824	344.422	181.436	156.338	290.612	3.941.287
Totale lasten volgens de jaarrekening 2022 (C)		1.248.223	12.160.906	1.101.776	2.513.740	386.427	4.816.569	3.914.728	10.152.007	5.885.200	1,954.813	751.939	1,167.056	45,753,382
Baten/verrekeningen														
Voorschot bijdragen provincies 2022 - Opleidingsbijdrage		802.776	11.371.445	321.160	1,116,985	263.240	4,272,712	1,632,962	7,220,612	1,450,177	958,307	290,225	616,275	30,522,380
Ontvangsten Leges		82.700	244,349	65,390	119,903	15,399	185,100	132,809	360,390	294,400	101,103	34,200	0	1,593,609
Algemene bijdrage		203.139	0	202,899	201,640	201,615	201,640	234,118	206,896	206,387	203,613	205,387	204,138	2,271,452
Tussentelling baten/verrekeningen (D)		1,030,615	11,605,745	579,549	1,634,105	481,055	4,659,452	2,019,500	7,787,798	1,951,164	1,268,220	529,812	820,413	34,375,432
RC positie ultimo 2022 (A+B+C-D)		565,522	1,369,057	825,362	1,209,228	71,370	1,246,195	2,479,048	5,837,856	4,054,396	981,764	300,829	664,880	19,605,507

Staat van Baten en Lasten BIJ12		Werkelijke Uitgaven Excl. BTW 2022
Interne Organisatie		
Personele kosten (salarissen en sociale lasten)		1.623.595
Personele kosten (overig)		1.497.040
Totaal Huisvesting en ICT		1.473.444
Totaale diverse kosten		440.295
Totale kosten		5.034.374
Diverse baten en baten derden		39.989
Provinciale bijdragen		6.065.922
Totale Baten		6.105.911
Saldo Interne organisatie		1.071.537
Stikstof en Natura2000		
Personele kosten		1.454.386
Kosten beheer Aerius		1.980.770
Onderzoek/kennisdeling		185.561
Monitoring en rapportage		16.497
Overige uitvoeringskosten/communicatie		100.314
Programma ondersteuning		213.582
Informatiepunt Stikstof		23.819
Provinciale bijdragen		4.277.723
Saldo Stikstof en Natura2000		302.794
Natuurinformatie en Natuurbeheer		
Personele kosten		2.922.477
Uitvoeringskosten Informatievoorziening en (coördinatie) monitoring		2.831.198
Uitvoeringskosten SNL		2.400.677
Uitvoeringskosten NDFF		981.009
Provinciale bijdragen		9.160.989
Saldo Natuurinformatie en Natuurbeheer		25.629
Faunazaken		
Personele kosten		1.285.254
Uitvoeringskosten (incl. wolvendraaiboek)		711.365
AEWA ganzenonderzoek		
Open-eind-regeling afhandelen faunaschades		49.902.021
Onderzoek		500.694
Rekening courant Provincies		-19.605.502
Provinciale bijdragen		32.793.832
Saldo Faunazaken		0
Drugsafval Dumpingen		
Personele kosten		46.145
Uitvoeringskosten		
Uit te keren subsidies		644.987
Provinciale bijdragen (incl extra opdrachten)		1.050.640
Saldo DAD		359.509
Secretariaat ACSG		
Personele kosten		491.908
Uitvoeringskosten		610.985
Afrekening ACSG		-173.289
Diverse baten		
Provinciale bijdragen		929.605
Saldo Secretariaat ACSG		0
GBO		
Personele kosten		2.229.751
Uitvoeringskosten		4.661.323
Diverse baten/baten derden		62.571
Medefinanciering GBO Risicokaart		312.396
Provinciale bijdragen		6.550.259
Onttrekking bestemmingsreserve		
Saldo GBO		34.152
Totaal positief resultaat		1.793.621

Bijlage B: Afkortingen overzicht

A

AAC: Ambtelijke Adviescommissie
 AHN: Actueel Hoogte bestand Nederland
 ANLb: Agrarisch Natuur- en landschapsbeheer

B

BAC: Bestuurlijke Adviescommissie
 Besi: Beslisinstrument beschermde soorten
 BGT: Basisregistratie Grootschalige Topografie

C

CDS: Centrale data service omgeving
 CGBD: Catalogus Groen Blauwe Diensten

D

DGS: DG Stikstof
 DMS: Document Management Systeem

E

F

Fbe: Faunabeheer eenheid

G

GGA: Groenblauwe Gebiedsgerichte Aanpak
 GLB: Gemeenschappelijk Landbouwbeleid
 GLO: Gegevensleverings Overeenkomst
 GLP: Gegevensleverings Protocol

H

I

IAWM: Interprovinciale Ambtelijke Werkgroep Monitoring
 IBIS: Interprovinciaal Bedrijven Terreinen Informatie Systeem
 IDA: Interprovinciale Digitale Agenda
 IKN: Informatiekaart Natuur
 ISOR: Informatie Systeem Overige Ramptypen
 ISPN: Programmaorganisatie Stikstof en Natuur

J

K

L

LDO: Landelijke database overstromingsgegevens
 LGR: Landelijk Grondwater Register
 LMS: Learning Management Systeem
 LZR: Landelijk Zwemwater Register

M

MARF: Maatschappelijke Adviesraad Faunaschade

N

NDA: Natuurdoelanalyse
 NCN: Natuur Collectieven Nederland
 NDFF: Nationale Databank Flora en Fauna
 NDVH: Nationale Databank Vegetatie en Habitats
 NEM: Netwerk Ecologische Monitoring
 NHI: Nederlands Hydrologisch Instrumentarium
 NINB: Natuur Informatie en Natuur Beheer
 NPLG: Nationaal Programma Landelijk Gebied
 NSP: Nationaal Strategisch Plan

O

OBN: Kennisnetwerk 'Ontwikkeling en Beheer Natuurkwaliteit'

P

PAS: Programmatisch aanpak stikstof
 PBL: Plan Bureau voor de Leefomgeving
 PMO: Project Management Ondersteuning
 POB: Persoonlijk Ontwikkelbudget
 PPC: Provinciale producten catalogus
 Provisa: provinciale selectie archieflijsten

Q

R

RAV: Regeling Ammoniak en Veehouderij
RIVM: Rijksinstituut voor volksgezondheid en milieu
RNN: Rekenmodule natuurkwaliteit
RRGS: Register risicosituaties gevaarlijke stoffen
RTLG: Regieorganisatie Transitie Landelijk Gebied

S

SIU VV/VH: Stikstof in Uitvoering Vergunningverlening/Toezicht en Handhaving
SKP: Standaard kostprijzen
SLA: Service Level Agreement
SNL: Subsidiestelsel Natuur- en landschapsbeheer
SRS: Schaderegistratiesysteem
SSRS: Stikstof Registratie Systeem

T

U

UPN: Uitvoeringsprogramma Natuur

V

VHR: Vogel- en Habitatrechtlijn
VRN: Voortgangsrapportage Natuur
VTH: Vergunningen, toezicht en handhaving

W

WecR: Wageningen Economic Research
WSN: Wet stikstofreductie en natuurverbetering

X

Y

Z

FINANCIËEL JAARVERSLAG 2022

Vereniging Het Interprovinciaal Overleg
KvK nummer: 27261712
Rapport inzake jaarstukken 2022

Den Haag 11 mei 2023

Inhoud

	Blad
Bestuursverslag	2
Algemeen	2
Samenvatting resultaten	3
Risico's	4
Ontwikkeling van baten en lasten	5
Jaarrekening	7
Balans per 31 december 2022	8
Staat van Baten en Lasten 2022	9
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	10
Toelichting op de balans	14
Toelichting op de staat van baten en lasten	20
Overige gegevens	24

Algemeen

De vereniging het Interprovinciaal Overleg (IPO) is de koepelorganisatie van, voor en door de 12 provincies bestaande uit IPO-bureau en BIJ12. Het IPO heeft als doelstelling het behartigen van de belangen van provincies, het bieden van een platform voor overleg, uitwisseling en innovatie. Het bestuur van de vereniging bestaat uit 13 bestuursleden (één lid van het college van Gedeputeerde Staten per provincie en een voorzitter die door het bestuur wordt voorgedragen). Daarnaast heeft het bestuur vier adviseurs: drie Commissarissen van de Koning en één provinciesecretaris respectievelijk voorgedragen door de Kring van Commissarissen en de Kring van Provinciesecretarissen. IPO-bureau behartigt de gezamenlijke belangen van deze provincies en biedt hen tevens een platform voor het stimuleren van innovatie en uitwisseling van kennis. De provinciale opgaven vergen daarnaast regelmatig specifieke ondersteuning vanuit de koepelorganisatie, zoals strategische advisering, standpuntbepaling of een programmatisch aanpak voor een beleidsopgave.

Per 1 januari 2014 is de interprovinciale uitvoeringsorganisatie (BIJ12) opgenomen in de "juridische schil" van het IPO. Bij notarieel besluit is vastgelegd dat beide organisaties een aparte administratie voeren. Met ingang van 1 januari 2014 is aan BIJ12 een bijzonder ondervolmacht verleend om rechtshandelingen te verrichten.

De financiële afstemming gebeurde in 2022 volgens de vastgestelde governance van IPO-bureau en BIJ12. Er is periodiek overlegd over de uitvoering van de activiteiten en projecten met de ambtelijke portefeuillehouders en er zijn voorstellen besproken in de diverse provinciale adviescommissies. De bestuurlijke besluitvorming is afgestemd op de planning en control cyclus en de separate jaarrekeningen van IPO-bureau en BIJ12 worden samengevoegd tot voorliggend financieel jaarverslag 2022.

De vereniging maakt in de normale bedrijfsuitoefening beperkt gebruik van financiële instrumenten. De vereniging heeft geen financiële instrumenten welke leiden tot significante rente-, krediet- en liquiditeitsrisico's.

Samenvatting resultaten

Baten

De samenstelling van de baten is enigszins veranderd ten opzichte van 2021 de overige bijdragen van de provincies zijn conform de begroting gestegen. De totale stijging van de baten 2022 van € 16 miljoen zit voornamelijk in de extra kosten en de voorziening vanuit Faunazaken en het saldo van de meerjarige projecten. De open-eind-regeling van de schadeuitkeringen bedroeg dit jaar € 12,5 miljoen meer dan was begroot.

Lasten

Het grootste deel van de stijging van de lasten is direct toe te wijzen aan de stijging van de open-eind-regeling van de schadeuitkeringen. De open-eindregeling wordt via de rekeningen courant van de provincies achteraf verrekend en de stijging was niet opgenomen in de begroting van 2022. Ondertussen is de begroting van 2023 aangepast met de stijgende kosten.

Resultaat

Het resultaat van IPO-bureau in 2022 betreft een onderuitputting op de totale begroting 2022 van € 3,53 miljoen. Hiervan schuift € 1,65 miljoen door naar 2023. Het gaat hierbij om een gebruikelijke werkwijze bij meerjarige projecten met een specifiek doel. We besteden de € 1,65 miljoen in 2023 aan de volgende projecten:

- Implementatie Omgevingswet € 1,46 miljoen
- IDA € 0,19 miljoen.

Mocht na afronding van deze projecten sprake zijn van restantmiddelen, dan restitueren wij deze naar de provincies.

Als we rekening houden met de doorgeschoven middelen, dan resteert € 1,88 miljoen.

Het positieve resultaat van € 3,53 miljoen bij IPO-bureau wordt voornamelijk veroorzaakt door de volgende factoren:

- Implementatie Omgevingswet € 1,46 miljoen die we doorschuiven naar 2023.
- Vrijval balanspost vooruitgeschoven baten Stikstof (IPSN) € 0,69 miljoen
- Vrijval positieve saldi Voor- en Najaarsnota 2022 € 0,62 miljoen
- Diverse vacatures binnen ondersteunende functies bedrijfsvoering € 0,39 miljoen.

Het resultaat van BIJ12 in 2022 exclusief onttrekkingen aan de reserves betreft € 1,79 miljoen.

Het overschot is hoofdzakelijk toe te rekenen aan de uitvoering van de Subsidieregeling opruiming drugsafval € 0,35 miljoen, bedrijfsvoering € 1,07 miljoen en het Expertiseteam Stikstof en Natura 2000 € 0,30 miljoen. De overige onderdelen van BIJ12 laten kleine afwijkingen zien.

Risico's

Financieel

Vpb-plicht

Op 1 januari 2017 werd de wetwijziging van de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969 van kracht. De vennootschapsbelasting (Vpb) is de belasting die wordt betaald over de behaalde winst uit een onderneming. Vanaf 1 januari 2017 zijn overheidsorganisaties wél Vpb-plichtig tenzij een vrijstelling van toepassing is voor de activiteiten. Deze wetwijziging heeft ook invloed op de vereniging IPO. Net als de afstemming met de belastingdienst over het btw-regiem voor de omzetbelasting vond ook over de Vpb afstemming plaats over welk regiem van toepassing is.

In overleg met de belastingdienst is afgesproken dat de vereniging IPO handelt in de lijn van de samenwerkingsvrijstelling voor de activiteiten ten behoeve van de provincies. De vereniging IPO heeft geen winststreven. Volgens deze gedragslijn is altijd gehandeld. Met de vastgestelde wijziging van de statuten d.d. 20 december 2017, waarin de automatische restitutie van overschotten is opgenomen, is dit duidelijker vastgelegd. Ook op activiteiten voor derden wordt geen winst behaald. Alleen de werkelijke kosten en interne uren - tegen een kostendekkend uurtarief zonder winstopslag - worden doorberekend.

WW-verplichtingen

Ten aanzien van WW-verplichtingen hanteert de vereniging IPO de gedragslijn dat deze in de begroting worden opgenomen wanneer deze verplichtingen daadwerkelijk ontstaan. WW-verplichtingen kunnen ontstaan door het werken met medewerkers die op projectbasis worden aangesteld. De risico's met betrekking tot dergelijke WW-verplichtingen worden beperkt door een adequaat personeelsbeleid en daar waar mogelijk gebruik te maken van detachering en freelanceovereenkomsten.

Operationeel

Processen

Op strategisch en tactisch niveau vindt sturing plaats op de uitvoering, onder andere middels het systeem van periodiek overleg met en een verantwoording aan het IPO-bestuur.

Op uitvoeringsniveau zijn de belangrijkste processen vastgelegd in de Administratieve Organisatie. In deze processen is de nodige aandacht voor de toetsende en controlerende rol van het management op de organisatie. Daarnaast is de organisatie met de nodige flexibiliteit ingericht, zodat ingespeeld kan worden op eventuele wijzigingen in het takenpakket.

Vooralsnog wordt het risico op fraude in de bedrijfsvoering beperkt geacht. De open cultuur bij de vereniging IPO en de kantoorsetting werken de mogelijkheden om onterecht goederen of middelen te onttrekken tegen. Mocht het zich voordoen dan is de schade gezien de aard van de goederen (kantoorartikelen) beperkt. In de betalings sfeer is het risico passend beheerst door de inrichting van het betalingsproces en de factuurafhandeling.

Weerstandvermogen

De vereniging IPO beschikt over een bescheiden eigen vermogen, aangezien het batig saldo via de resultaatverdeling jaarlijks wordt gerestitueerd aan de provincies dan wel wordt doorgeschoven naar het volgende jaar. De verplichtingen die zijn aangegaan en worden verantwoord onder de niet in de balans opgenomen verplichtingen leggen een beslag op de middelen van de vereniging IPO.

In de vereniging participeren solide provincies. Dit geeft waarborg voor eventuele op dit moment niet voorziene financiële risico's. De provincies financieren jaarlijks op grond van de vastgestelde begrotingen van IPO-bureau en BIJ12. Op basis van de jaarrekening vindt jaarlijks met de provincies definitieve afrekening plaats, waarbij in de statuten is vastgelegd dat niet bestede middelen terugvloeien naar de provincies.

Het bestuur van het IPO is niet zelfstandig bevoegd tot het aangaan van geldleningen. Voor de investering in de nieuwe huisvesting aan de Herengracht voor IPO-bureau, is het bestuur door de algemene vergadering op 19 juni 2014 gemandateerd een geldlening van € 1.200.000 in de vorm van een bankkrediet af te sluiten. De lening is afgesloten tegen een rente van 1,4%, heeft een looptijd van 10 jaar en geldt tot 15 oktober 2024.

Ontwikkeling van baten en lasten

Teneinde inzicht te geven in de ontwikkeling van de baten en lasten over 2022 volgt hierna een overzicht gebaseerd op de samengevoegde Staat van baten en lasten van IPO-bureau en BIJ12 met ter vergelijking de Staat van baten en lasten 2021.

Baten en lasten zijn hierbij uitgedrukt in duizenden euro's en in een percentage van de totale bijdrage.

Staat van Baten en Lasten 2022						
	Werkelijk excl. BTW 2022		Begroting 2023		Werkelijk excl. BTW 2021	
	€ 1.000	%		%	€ 1.000	%
Bijdrage Provincies	118.807	92,7	113.569	92,6	104.921	93,5
Overige bijdragen	9.422	7,3	9.020	7,4	7.274	6,5
Totale bijdrage	128.229	100,0	122.589	100,0	112.195	100,0
Personele lasten	15.707	12,2	30.216	24,6	15.266	13,6
Sociale lasten	3.437	2,7	0	0,0	1.639	1,5
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	272	0,2	275	0,2	219	0,2
Facilitaire kosten	3.787	3,0	3.914	3,2	1.906	1,7
Overige kosten	320	0	285	0	60	0
Projectkosten	101.030	78,8	87.899	71,7	90.127	80,3
Som der kosten	124.553	97,1	122.589	100,0	109.217	97,3
Resultaat	3.677	2,9	0	0,0	2.979	2,7
Financiële baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Saldo staat baten en lasten	3.677	2,9	0	0,0	2.979	2,7

Baten ontwikkeling

De bijdragen van de provincies zijn conform begroting en verdeelsleutels opgenomen.

De overige bijdragen van de provincies zijn apart vermeld.

Onder overige baten zijn de gerealiseerde baten van andere overheden en derden opgenomen.

Lasten ontwikkeling

Personele lasten

De personeelskosten zijn voor de personeelsbegroting 2022 berekend voor vast personeel op basis van werkelijke salarislasteren, indien niet vast ingevuld, op basis van de betreffende salarisschalen.

Bij personeelwisselingen is gebleken dat sommige functies moeilijk ingevuld kunnen worden. Dit heeft zijn weerslag op de uitputting van de personeelsbegroting. In 2022 was de formatie ingevuld met vast personeel en een aantal detacheringen en ingehuurd medewerkers.

In de sociale lasten van € 3.436.902 is € 1.900.043 aan pensioenlasten opgenomen.

Rapportage formatie en bezetting

Bezetting in FTE's	IPO-bureau		BIJ12	
	2021	2022	2021	2022
Totale formatie	85,15	90,47	101,4	129,26
Vaste formatie	69,9	72,03	91,9	118,76
Flexibele formatie	15,25	18,44	10,5	10,5

De toename van het aantal fte bij het IPO-bureau wordt voornamelijk veroorzaakt door de toename bij de programma's ROWW en KOB.

In 2022 had BIJ12 een structurele formatie van 118,76 fte en een tijdelijke formatie van 10,5 fte. De belangrijkste wijzigingen in de formatie zijn het bij BIJ12 onderbrengen van het beheer van de Informatieproducten Natuur, het opnemen van de capaciteit voor IPSN en de benodigde capaciteit voor informatieveiligheid en security.

Project en programmakosten

In de project- en programmakosten zijn alle specifiek hieraan toe te wijzen kosten opgenomen. De opbouw en samenstelling van de projectkosten van IPO-bureau en BIJ12 verschillen. Dit komt omdat BIJ12 voor een belangrijk deel de interne bureaunkosten voor personeel en facilitair toerekent aan projecten. Bij IPO-bureau worden interne kosten toegerekend aan beleidsopgaven (integrale kostentoerekening).

Jaarrekening

- Balans per 31 december 2022
- Staat van baten en lasten over 2022
- Toelichting op de balans per 31 december 2022
- Toelichting op de Staat van baten en lasten over 2022

Balans per 31 december 2022

(voor resultaatbestemming)

	31.12.2022	31.12.2021
	€	€
Actief		
Vaste activa		
Materiële vaste activa	<u>1.011.978</u>	<u>989.984</u>
<i>Totaal vaste activa</i>	1.011.978	989.984
Vlottende activa		
Debiteuren	4.520.558	640.367
Vorderingen en overlopende activa	20.157.962	15.185.659
Liquide middelen	<u>23.078.858</u>	<u>19.983.969</u>
<i>Totaal vlottende activa</i>	47.757.379	<u>35.809.995</u>
Totaal actief	<u>48.769.357</u>	<u>36.799.979</u>
Passief		
Eigen vermogen		
Bestemmingsreserve	2.011.060	2.191.143
Resultaat boekjaar	<u>3.676.547</u>	<u>2.978.577</u>
	5.687.607	5.169.720
Voorzieningen	11.835.775	3.572.849
Lang vreemd vermogen	120.000	240.000
Crediteuren	7.463.589	9.306.471
Overige schulden overlopende pasiva	<u>23.662.386</u>	<u>18.510.938</u>
<i>Totale passiva</i>	<u>31.125.975</u>	<u>28.817.410</u>
Totaal passief	<u>48.769.357</u>	<u>36.799.979</u>

Staat van Baten en Lasten 2022

	saldo 31.12.2022	Budget 31.12.2022	saldo 31.12.2021
Baten			
Contributie provincies	114.404.943	95.423.842	90.709.449
Overige bijdragen provincies	4.402.132	0	14.211.429
Totale bijdragen provincies	118.807.074	95.423.842	104.920.878
 Baten andere overheden en derden	7.365.462	4.081.456	2.624.042
Baten van vorig naar volgend jaar	1.922.911	-	4.650.387
Overige bedrijfsopbrengsten	133.849		-
Totaal overige bijdragen	9.422.222	4.081.456	7.274.429
 Totale baten	128.229.297	99.505.298	112.195.307
 Lasten			
Personeelskosten	19.143.435	25.996.945	16.905.166
Facilitaire kosten	3.787.055	2.689.506	1.905.886
Afschrijvingskosten	272.130	170.000	218.690
Overige kosten	320.058	582.752	59.882
Projectkosten	101.030.071	70.066.096	90.127.106
Totale lasten	124.552.749	99.505.299	109.216.730
 Resultaat vóór financiële baten en lasten	3.676.547	-1	2.978.577
 Financiële baten en lasten	0	0	0
 Saldo staat van baten en lasten (resultaat)	3.676.547	-1	2.978.577

Voorstel resultaatsbestemming in €

Restitutie 2022	3.848.090
<i>Onttrekking bestemmingsreserve (Voorstel)</i>	
. Vrijval bestemmingsreserve GBO/ Onvoorzien	-/- 111.543
. Vrijval GBO/PLEIO	-/- 60.000
Totaal resultaatsbestemming	3.676.547

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Statutaire zetel IPO

De vereniging draagt de naam Het Interprovinciaal Overleg, afgekort IPO. Zij heeft haar statutaire zetel in Den Haag. IPO-bureau is gehuisvest aan de Herengracht 23 te Den Haag en BIJ12 is gehuisvest aan de Leidseveer 2 te Utrecht. Het verenigingsjaar valt samen met het kalenderjaar.

Activiteiten

De vereniging het Interprovinciaal Overleg is de koepelorganisatie van, voor en door de 12 provincies, en bestaat uit IPO-bureau en BIJ12. IPO-bureau behartigt de gezamenlijke belangen van de provincies en biedt hen een platform voor het stimuleren van innovatie en uitwisseling van kennis. De provinciale opgaven vergen daarnaast regelmatig specifieke ondersteuning vanuit de koepelorganisatie, zoals strategische advisering, standpuntbepaling of een programmatisch aanpak voor een beleidsopgave.

Bij BIJ12 zijn uitvoeringsactiviteiten ondergebracht van de provincies gezamenlijk. De provincies bepalen de beleidskaders; de werkzaamheden van BIJ12 zijn beleidsarm. Het gaat om concrete uitvoeringstaken en taken ter ondersteuning daarvan:

- De coördinatie van de uitvoering van het subsidiestelsel Natuur en Landschap;
- Het beheer van gemeenschappelijke informatiesystemen;
- Het afhandelen van aanvragen faunaschades (tegemoetkomingsaanvragen faunaschade, dassenovereenkomsten, edelherten- en ganzenregeling) veroorzaakt door natuurlijk in het wild levende dieren én het adviseren over het voorkomen en bestrijden van deze schades;
- Secretariële en inhoudelijke ondersteuning van de onafhankelijke AdviesCommissie Schade Grondwater (ACSG) en het opstellen van adviezen over schade door grondwateronttrekkingen en –winningen;
- De (proces)coördinatie van monitoring, dataopslag, informatie, analyse en rapportages van natuurgegevens, met name voor de verantwoording richting Rijk en EU;
- De ondersteuning van of namens de provincies bij het dossier Stikstof en Natura 2000 (voorheen Programma Aanpak Stikstof)

De uitvoering van deze taken wordt ondersteund door de unitbedrijfsvoering voor onder meer een rechtmatige inkoop, een gezonde financiële administratie en professionele communicatie.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor de financiële verslaggeving, zoals opgenomen in de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving Organisaties-zonder-winststreven (RJ 640).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. De jaarrekening is opgesteld in euro. Toelichtingen op posten in de balans en staat van baten en lasten zijn in de jaarrekening opgenomen.

Begroting

In de staat van de ontwikkeling van opbrengsten en kosten en in de staat van baten en lasten is de laatst vastgestelde begroting meegenomen over het jaar 2022.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Verbonden partijen

De vereniging heeft geen verbonden partijen in de zin van het jaarrekeningrecht.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie, en vereisen een aantal schattingen en veronderstellingen:

- Economische gebruiksduur van materiële vaste activa
- Waardering van voorzieningen

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa. Activa waarvan het waarschijnlijk is dat de realiseerbare waarde lager is dan de boekwaarde, worden afgewaardeerd tot het niveau van de hoogste van de indirecte en directe realiseerbare waarde.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. Financiële instrumenten omvatten tevens in contracten besloten afgeleide financiële instrumenten (derivaten). Financiële instrumenten, inclusief de van de basiscontracten gescheiden afgeleide financiële instrumenten, worden bij de eerste opname verwerkt tegen reële waarde. Na de eerste opname (tegen reële waarde) worden financiële instrumenten gewaardeerd op de manier zoals beschreven in de grondslagen voor de desbetreffende financiële instrumenten.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en cumulatieve bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de verkrijgings- of vervaardigingsprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde. Noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid worden in mindering gebracht. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Bestemmingsreserve

De vereniging IPO beschikt (met uitzondering van enkele bestemmingsreserves, welke worden afgebouwd) niet over eigen vermogen, aangezien het batig saldo via de resultaatverdeling jaarlijks wordt gerestitueerd aan de provincies dan wel wordt doorgeschoven naar het volgende jaar. Wel worden geoormerkte middelen aangehouden ter grootte van beschikbaar gestelde middelen voor beleidsdoelen, die al in uitvoering zijn genomen maar per ultimo nog niet zijn gerealiseerd.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen. Indien het verschil tussen de nominale en contante waarde van de verplichtingen materieel is, worden voorzieningen gewaardeerd tegen contante waarde.

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Indien geen sprake is van (substantiële) agio/disagio of transactiekosten dan is de geamortiseerde kostprijs gelijk aan de nominale waarde. De aflossingsverplichtingen voor het komend jaar van de langlopende schulden worden opgenomen onder kortlopende schulden.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en de lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen. Baten en lasten worden verwerkt in het jaar waarop zij betrekking hebben. Daarbij wordt voorzichtigheid betracht overeenkomstig de grondslagen die gelden voor het opnemen van activa en passiva (zoals eerder vermeld). Baten en lasten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Pensioenverplichting

De vereniging heeft een toegezegde-pensioenregeling. Deze regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan de pensioenuitvoerder, te weten het bedrijfstakpensioenfonds ABP. De pensioenverplichtingen worden gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Ultimo 2022 waren voor de vereniging geen pensioenvorderingen en geen verplichtingen naast de betaling van de jaarlijkse aan de pensioenuitvoerder verschuldigde premie. Naar de stand van ultimo december 2022 is de dekkinggraad ABP eind 2022 110,9% (bron: website www.abp.nl)

Baten provincies

De reguliere provinciale bijdrage wordt vastgesteld op basis van de door het bestuur vastgestelde begroting. Met de zogenoemde IPO-verdeelsleutel wordt de bijdrage per provincie berekend. Bij BIJ12 is de provinciale bijdrage deels ook bepaald op basis van provinciaal belang. Naast de reguliere provinciale bijdrage worden door de provincies ook bijdragen verstrekt voor aanvullende activiteiten.

Baten derden en andere overheden

Door derden en andere overheden worden bijdragen verstrekt voor de uitvoering van diverse programma's. Deze zijn apart zichtbaar gemaakt in de jaarrekening.

Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

Toelichting op de balans

1. Materiële vaste activa								
	IPO secretariaat				BIJ12			
Materiele vaste Activa	Kantoor Den Haag	Automa- tisering	Meubilair	Telefoon installatie	Automa- tisering	Kantoor Utrecht	Her- inr chting	Totaal
Afschrijvings %	6,67%	20%	10%	14%	33%	10,00%	10,00%	
Boekwaarde 1 jan.	206.835	137.096	123.501	2.526	65.861	15.371	438.794	989.984
Bij: investeringen		31.958	55.461		36.961	-	169.743	294.123
Af: desinvesteringen								-
Af: Afschrijvingen	60.084	74.695	35.515	632	41.235	2.125	57.843	272.129
Boekwaarde 31 dec.	146.751	94.359	143.447	1.894	61.587	13.246	550.694	1.011.978
<i>Recapitulatie</i>					-			
Aanschafwaarde	603.872	693.145	475.683	43.756	213.281	261.892	608.537	2.900.166
Des/ Investerings	-		-	-		-		-
Afschrijvingen	457.120	598.786	332.236	41.862	151.694	248.647	57.843	1.888.188
Boekwaarde 31 dec.	146.752	94.359	143.447	1.894	61.587	13.246	550.694	1.011.979

Debiteuren

	31-dec.-22	31-dec.-21
	€	€
Openstaand saldo IPO-bureau	35.978	68.544
Openstaand saldo BIJ12	4.484.581	571.823
Totaal saldo debiteuren	4.520.558	640.367

Overige vorderingen en overlopende activa

	31-dec.-22	31-dec.-21
IPO secretariaat		
Vooruitbetaalde kosten & overige vorderingen	365.276	108.522
Rek. Courant Kring Prov. Secr.	76.732	79.603
Nog te ontvangen bedragen programma's	100.000	-
Saldo IPO scretariaat	542.008	188.125
BIJ12		
Vooruitbetaalde kosten	181.282	157.157
Nog te ontvangen bedragen	190.000	2.065.032
Rek. Courant provincies	19.244.673	12.658.745
Te vorderen BTW	-	54.661
Overige vorderingen	-	61.938
	19.615.955	14.997.533
Totaal overige vorderingen en overlopende activa	20.157.962	15.185.658

Liquide middelen

	31-dec.-22	31-dec.-21
IPO-bureau	€	€
BNG rekening-courant	480.789	620.827
Kasboek	73	71
ABN-AMRO 046.21.01.924	12.467.711	1.141.525
ABNAMRO 083.81.26.758	-	524
ABNAMRO 046.21.01.924	-	16.500.000
Totaal liquide middelen IPO secretariaat	12.948.573	18.262.947
BIJ12		
BNG	9.264.525	1.021.335
Deposito	-	500.000
RABOBANK	717.252	51.179
Kasboek	70	70
Bankgaranties	148.439	148.439
Totaal liquide middelen BIJ 12	10.130.285	1.721.023
Totaal liquide middelen	23.078.858	19.983.969

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar met uitzondering van de afgegeven bankgaranties ter hoogte van € 148.439 ten behoeve van het pand Leidseveer

Eigen vermogen						
	Saldo	Restitutie resultaat	Saldo	Onttrekking bestemming voorjaarsnota	Voorstel onttrekking en restitutie	Saldo resultaat na restitutie
	31-12-2021	2021	31-12-2022	2022		2022
IPO						
Resultaat boekjaar	2.414.924	-2.414.924	1.882.927	-	1.882.927	-
Saldo eigen vermogen IPO	2.414.924	-2.414.924	1.882.927	-	1.882.927	-
BIJ12						
<i>Bestemmingsreserve</i>						
Vegetatie karteringen	1.600.000	-	1.600.000	-	-	1.600.000
Stikstof	234.770	-134.000	100.770	-	-	100.770
GBO	198.747	-	198.747	-	60.000	138.747
GBO onvoorzien	111.543	-	111.543	-	111.543	-
ACSG	46.083	-46.083	-	-	-	-
<i>Totaal bestemmingsreserve</i>	2.191.143	-	2.011.060	-	171.543	1.839.517
Resultaat boekjaar	563.653	-563.653	1.793.620	-	1.793.620	-
Saldo eigen vermogen						
BIJ12	2.754.796	-563.653	3.804.680	-	1.965.163	1.839.517
Totale Eigen vermogen	5.169.720	-2.978.577	5.687.607	-	3.848.090	1.839.517

De toelichting op mutaties van de bestemmingsreserve zijn als volgt:

IPO-bureau
N.v.t.

BIJ12

Bij de jaarrekening 2014 is een Bestemmingsreserve *Vegetatie Karteringen* (ad € 1.600.000) voor de ontwikkeling van een uniforme systematiek voor de vegetatiekarteringen gevormd. Deze is tot nu toe niet benut. In 2022 is geïnvesteerd in een breder programma voor verbetering van natuurinformatie (zie ook paragraaf 2.2). Dit heeft er ook toe geleid dat in 2022 nog geen voorstel is opgesteld voor de inzet van de bestemmingsreserve vegetaties. In 2023 zal opnieuw gekeken worden of het opportuun is deze reserve in te zetten.

Eind 2021 bedroeg de Bestemmingsreserve voor Stikstof € 100.770. Voor het stikstofdossier en de organisatie van IPS stond 2022 in het teken van een omslag van de tijdelijkheid van een programma naar een meer structurele inbedding binnen IPO verband. In het licht daarvan is ook gekeken naar de verdere inbedding van meer structurele taken, zoals BIJ12 die nu al verzorgt op het vlak van kennisdeling en -borging, project- en procesondersteuning en ondersteuning van gebruikers. Gezien deze verwachte ontwikkeling binnen IPS verband rondom het stikstofdossier, stellen wij voor het resterende deel van de bestemmingsreserve te laten staan voor de verwachte meerkosten in de komende jaren.

Voorzieningen

	Stand 01-01-2022	Toevoeging 2022	Onttrekking 2022	Stand 31-12-2022
IPO-bureau				
Flankerend beleid	576.835	95.000	125.508	546.327
Vakantiedagen	225.000	96.078	-	321.078
BIJ12				
Faunazaken (MFZ)	2.626.517	10.853.540	2.626.517	10.853.540
Faunazaken (FF33000)	-	-	-	-
GBO	-	-	-	-
Vakantiedagen	144.496	-	29.666	114.830
Totaal	<u>5.600.296</u>	<u>11.044.618</u>	<u>2.781.691</u>	<u>11.835.775</u>

Voorziening flankerend beleid is bij IPO-bureau getroffen voor de verplichting van één uitkering en voor twee medewerkers die vrijgesteld zijn van arbeid.

In de jaarrekening 2022 is conform de geldende verslaggevingsstandaarden voor de openstaande verlofuren een voorziening getroffen ten laste van de exploitatie. Deze toename is voornamelijk het resultaat van het toegenomen aantal vaste medewerkers.

De faunaschades zijn, net als afgelopen jaren, ook in 2022 gestegen. Met de financiële toename van de faunaschades is ook de administratieve druk toegenomen als gevolg van de afhandeling van het toenemende aantal bezwaar- en beroepschriften, het aantal vragen dat aan de helpdesk wordt gesteld en de stijgende vraag naar informatie over feiten en cijfers over deze schades. Daardoor is de schade die in 2023 dient te worden uitbetaald met € 8 miljoen toegenomen tot een bedrag van € 11 miljoen.

Vreemd vermogen lang

IPO-bureau	<u>31-dec.-22</u>	<u>31-dec.-21</u>
	€	€
Lening o/g lang vv	120.000	240.000

Het bestuur van het IPO is niet zelfstandig bevoegd tot het aangaan van geldleningen. Om die reden heeft bestuur aan de algemene vergadering het verzoek gedaan om een geldlening aan te gaan voor de investering in de huisvesting aan de Herengracht voor IPO-bureau. In de algemene vergadering op 19 juni 2014 is het IPO-bestuur gemandateerd een geldlening ad. € 1.200.000 in de vorm van een bankkrediet af te sluiten. De lening is afgesloten tegen een rente van 1,4%, heeft een looptijd van 10 jaar en geldt tot 15 oktober 2024. Hieraan ligt een garantiestelling ten grondslag van de provincies Overijssel en Noord-Brabant. In het IPO-bestuur is vastgelegd dat alle provincies garant staan als deze lening gelicht moet worden.

In verband met de jaarlijkse aflossing van € 120.000 op deze lening heeft een bedrag ad. € 120.000 een looptijd < 1 jaar en is dit bedrag verantwoord onder Overige schulden en overlopende passiva.

Crediteuren

	<u>31-dec.-22</u>	<u>31-dec.-21</u>
Openstaand saldo IPO bureau	1.972.859	5.676.112
Openstaand saldo BIJ12	<u>5.490.730</u>	<u>3.630.358</u>
Totaal saldo crediteuren	<u>7.463.589</u>	<u>9.306.470</u>
Overige schulden & overlopende passiva	<u></u>	<u></u>
	<u>31-dec.-22</u>	<u>31-dec.-21</u>
IPO secretariaat		
Vooruitontvangen baten	1.649.562	4.764.214
Tussenrekenig ZH	6.684.848	4.704.290
rekening-courant	1.188.000	-
Lening <1jaar	120.000	120.000
Kassiersfunctie	-	5.313
Nog te betalen kosten	<u>565.405</u>	<u>504.430</u>
	10.207.815	10.098.247
	<u>31-dec.-22</u>	<u>31-dec.-21</u>
BIJ12		
Vooruitontvangen baten	2.386.767	2.237.963
NDFF	1.356.858	1.391.620
Nog te betalen verplichtingen	6.298.278	2.990.799
Te betalen BTW	535.245	
Nog te betalen kosten	<u>2.877.422</u>	<u>8.609.287</u>
	13.454.571	15.229.669
Totale Overige schulden		
& overlopende passiva	<u>23.662.386</u>	<u>25.327.915</u>

IPO rekening courant geeft een bedrag van € 1.188,000; dit bedroeg een overheveling van het IPO-bureau naar BIJ12. In de najaarsnota is besloten om dit bedrag te laten incasseren door BIJ12. Het bedrag is echter door het IPO-bureau geïncasseerd en dient derhalve gerestitueerd te worden aan de provincies.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurkosten kantoorruimte Herengracht conform huurovereenkomst t/m maart 2029 (IPO-bureau)	€ 1.078.120
Huurkosten Leidseveer t/m 31 december 2030 (BIJ12)	€ 3.618.921

Toelichting op de staat van baten en lasten

Bijdragen provincies

De bijdragen van de provincies zijn conform begroting en verdeelsleutel opgenomen.
De Overige bijdragen van de provincies zijn apart vermeld.

Overige baten

Onder baten zijn de ontvangen baten van andere overheden en derden opgenomen.
Aanvullend is het saldo opgenomen van de baten die uit vorig jaar mochten worden besteed minus de baten die naar volgend jaar kunnen worden overgeheveld.

Personeelskosten

De personeelskosten zijn voor de personeelsbegroting 2022 berekend voor vast personeel op basis van werkelijke salarislasten en, indien niet vast ingevuld, op basis van de betreffende salarisschalen.
Bij personeelwisselingen is het gebleken dat sommige functies moeilijk ingevuld kunnen worden. Dit heeft zijn weerslag op de uitputting van de personeelsbegroting. In 2022 was de formatie ingevuld met vast personeel en een aantal detacheringen en ingehuurde medewerkers.

Wet Normering Bezoldiging Topfunctionarissen Publieke en Semipublieke Sector (WNT)

De bezoldiging van de leden van de Raad van Bestuur (en overige topfunctionarissen) over het jaar 2022 is als volgt:

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling

	De heer P.G.G. Hilhorst
Functie (functienaam)	Directeur
In dienst vanaf (datum begin functievervulling)	1-apr.-21
In dienst tot en met (datum einde functievervulling)	14-jul.-22
(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	83.461
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	12.945
Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	96.406

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum 115.397

Vergelijkende cijfers 2021

(Fictieve) dienstbetrekking?	Ja
Deeltijdfactor (minimaal 0,025 fte)	100%
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	114.812
Voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn	16.861
Totale bezoldiging uit hoofde van de functie van topfunctionaris	131.673

Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum 157.466

Toezichthoudende topfunctionarissen met totale bezoldiging van € 1.800 of minder

Naam	Functie
De heer J. Smit	voorzitter
Mevrouw N. Vedelaar	penningmeester
Mevrouw J.N. Baljeu	lid bestuur
De heer A.Th.H. van Dijk	lid bestuur
De heer P.C. Drenth	lid bestuur
De heer H.P. van Essen	lid bestuur
De heer J.A. Fackeldey	lid bestuur
Mevrouw F.Q. Gräper-van Koolwijk	lid bestuur
De heer A.P. Heidema	lid bestuur
De heer Y.J. van Hijum	lid bestuur
Mevrouw A. Knol-van Leeuwen	lid bestuur
De heer A.J. van der Maas	lid bestuur
Mevrouw S.M. Otters-Bruijnen	lid bestuur
Mevrouw S.A.E. Poepjes	lid bestuur
De heer H. Polman	lid bestuur
De heer E.P. Stigter	lid bestuur
Mevrouw M.M. van Toorenborg	lid bestuur

Toelichting WNT

Het bezoldigingsmaximum voor de directie bedraagt € 216.000. Dit maximum wordt niet overschreden door de directie.

Het bijbehorende bezoldigingsmaximum voor de voorzitter van het bestuur bedraagt € 31.150 en voor de overige leden van het bestuur € 20.900. De voorzitter en leden doen dit onbezoldigd waardoor het maximum niet wordt overschreden.

Afschrijvingskosten

De afschrijving 2022 is met € 4.303 gestegen naar € 272.130. De boekwaarde is met name door de verbouwing uit 2021 bij BIJ12 gestegen.

Voor een nadere toelichting verwijzen naar het overzicht van de materiële vaste activa.

Facilitaire kosten

De facilitaire kosten bestaan uit de kosten voor huisvesting, ICT, kantoorbenodigdheden en externe vergaderingen.

De facilitairekosten zijn aanzienlijk hoger dan begroot en € 1,1 miljoen meer dan vorig jaar. Dit is voornamelijk toe te wijzen aan tijdelijke inhuur van € 0,75 miljoen en hogere personeelskosten.

Overige kosten

De overige kosten zijn hoger dan vorig jaar maar liggen in lijn met de begroting.

Projectkosten

In de project- en programmakosten zijn opgenomen alle specifiek hieraan toe te wijzen kosten.

De samenstelling van de projectkosten van IPO-bureau en BIJ12 verschillen. Dit, omdat BIJ12 voor een belangrijk deel de interne bureaunkosten voor personeel en facilitair toerekent aan projecten. Bij IPO-bureau en de Kassiersfunctie gebeurt dit slechts in beperkte mate.

Financiële baten en lasten

Gezien het rentepercentage waren er in 2022 geen rentebaten en lasten.

Bestemming van het resultaat over het boekjaar 2021

De jaarrekening 2021 is vastgesteld in de bestuursvergadering van 12 mei 2022. De bestuursvergadering heeft de bestemming van het resultaat ad € 2.978.577 vastgesteld conform het daartoe gedane voorstel.

Voorstel tot bestemming van het resultaat over het boekjaar 2022

Het bestuur stelt voor het resultaat over het boekjaar 2022 als volgt te bestemmen:

Specificatie doorlopende programmakosten

Van het resultaat over te hevelen naar 2023, geboekt op vooruitontvangen baten

IPO-bureau

Kerntaak 1. Duurzame ruimtelijke ontwikkeling, waaronder waterbeheer

- Programma implementatie omgevingwet	1.461.753
---------------------------------------	-----------

Kerntaak 9. Overige taken

- IDA vooruit ontvangen subsidies BZK	187.810
---------------------------------------	---------

<i>Totaal IPO-bureau</i>	<u>1.649.563</u>
--------------------------	------------------

Specificatie voorstel resultaatbestemming

	<i>Verdeling</i>
IPO-bureau	
Resultaat 2022	1.882.927
<i>Restitutie IPO-bureau</i>	<u>1.882.927</u>
BIJ12	
Resultaat 2022	1.793.620
Vrijval bestemmingsreserve GBO	111.543
Vrijval PLEIO	60.000
<i>Restitutie BIJ2</i>	<u>1.965.163</u>
Generaal totaal	<u>3.848.090</u>
Gebeurtenissen na balansdatum	
Geen	

Overige Gegevens

Statutaire regeling over de bestemming van het resultaat

In artikel 16 lid 5 van de statuten is geregeld dat de jaarrekening door het bestuur wordt vastgesteld. Omtrent de bestemming van het saldo van de staat van baten en lasten is niets expliciet in de statuten opgenomen.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Hiervoor wordt verwezen naar de hierna opgenomen controleverklaring.

De verwerking van resultaatbestemming per bedrijfsonderdeel

De afspraak is dat positieve resultaten van IPO-bureau (€ 1.882.927) en van BIJ12 (€ 1.793.620) tesamen met de vrijval van de bestemmingsreserves van BIJ12 (€ 171.543) te resitueren.